

Tussen veiligheid en beeldvorming

Onderzoek naar de opvattingen en percepties van Nederlanders over **wapenbezit en munitie**

Sportschieten vindt plaats op overdekte en veilige schietbanen (bunkers)

Kleiduivenschietsen vindt plaats in de buitenlucht op speciaal ingerichte banen

73%

van de Nederlanders vindt dat de focus meer moet liggen op **illegale wapens** dan op het verder aanscherpen van regels voor **legaal wapenbezit**

Uitgevoerd door Zest Marketing in opdracht van
Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging
Verenigde Vakspecialisten Jacht & Schietsport
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie
en de **Vereniging van Nederlandse Wapenverzamelaars**

Representatief onderzoek onder de Nederlandse bevolking (18+)

Actuele inzichten in kennis, percepties en houdingen

Focus op veiligheid, regelgeving en maatschappelijke opinie

	Pagina
Onderzoeksopzet	3
Inleiding	4
Doelstellingen	5
Doelgroep en benaderingswijze	6
De vragenlijst	7
Veldwerkperiode	11
Het monitoren van de respons	8
Representativiteit	8
Weging resultaten	9
Responsoverzicht	10
De samenwerkende organisaties	11
Samenvatting	12
Bekendheid met regels, controles en wapenwetgeving	15
Bekendheid met jagers, sportschutters en verzamelaars	20
De zorgen over illegale wapens	22
Hoe Nederlanders kijken naar legaal wapenbezit	33
Vertrouwen in regels, toezicht en veiligheid	51
De invloed van media en beeldvorming	55
Hoe kijken Nederlanders naar de toekomst van het wapenbeleid?	61
Hoe groot achten Nederlanders de risico's?	66
Morele/emotionele percepties van wapenbezit	71
Gevoelens en associaties bij vuurwapens	76
Hoe bekend zijn Nederlanders met de verplichtingen voor legaal wapenbezit?	79
Voorwaarden voor legaal wapenbezit	81
Hoe veilig voelen Nederlanders zich?	84
Vertrouwen in experts	87
Hoe Nederlanders kijken naar de politiek en wapenregelgeving	91
Socio-demografische gegevens	101
Overall conclusies	107

Een representatief onderzoek naar de opvattingen en percepties van Nederlanders over wapenbezit en munitie.

Inleiding

Aanleiding

In Nederland geldt een restrictief beleid ten aanzien van vuurwapenbezit. Voor burgers is het bezit van vuurwapens in beginsel verboden en slechts onder strikte voorwaarden toegestaan voor specifieke groepen, zoals jagers, sportschutters, schietbanen, wapenwinkels en verzamelaars. Deze regelgeving, vastgelegd in de Wet wapens en munitie, is primair gericht op het waarborgen van de openbare veiligheid en het beperken van risico's.

Tegelijkertijd is het maatschappelijke debat over wapenbezit en veiligheid voortdurend in beweging. Berichtgeving over schietincidenten, zorgen over illegaal wapenbezit en discussies over de rol van legale wapens dragen bij aan uiteenlopende percepties onder de bevolking. Er bestaat echter beperkt inzicht in hoe Nederlanders daadwerkelijk denken over deze thema's en in hoeverre kennis, beeldvorming en persoonlijke ervaringen hierin een rol spelen.

Het verkrijgen van inzicht in het maatschappelijk draagvlak voor wapenbezit en wapenveiligheid is daarom van wezenlijk belang. Dit geldt onder meer voor de positionering en beleids- en strategievorming van betrokken organisaties, zoals de Jagersvereniging, schietbanen, schietsportverenigingen, wapenverzamelaars, organisaties in de beveiligingssector, fauna-beheerders en ongedierte bestrijders. Deze partijen opereren in een context waarin maatschappelijke acceptatie, publieke perceptie en vertrouwen bepalend zijn voor hun handelingsruimte.

Om een betrouwbaar en representatief beeld te verkrijgen van deze maatschappelijke opvattingen, is een onderzoek uitgevoerd onder de Nederlandse bevolking. Het onderzoek richt zich op de kennis, percepties en attitudes ten aanzien van legaal en illegaal wapenbezit, veiligheid, schietsport, jacht en de geldende regelgeving. Daarnaast wordt inzicht verkregen in de bekendheid met bestaande regels en de waardering van activiteiten zoals schietsport en jacht.

De uitkomsten van dit onderzoek bieden een empirische en genuanceerde basis voor het duiden van maatschappelijke opvattingen. Daarmee ondersteunen zij beleidsontwikkeling, strategische besluitvorming en communicatie richting relevante stakeholders en dragen zij bij aan een beter begrip van de relatie tussen publieke opinie en publieke beeldvorming.

Doelstellingen van het onderzoek

Dit onderzoek heeft als doel om een helder en betrouwbaar inzicht te verkrijgen in de opvattingen, kennis en beleving van Nederlanders ten aanzien van wapenbezit en wapenbeleid. Daarbij staan de volgende doelstellingen centraal:

1. In kaart brengen van maatschappelijke opvattingen. Het onderzoek beoogt inzicht te geven in hoe Nederlanders denken over zowel legaal als illegaal wapenbezit, inclusief hun houding ten aanzien van schietsport, jacht en het verzamelen van wapens.
2. Meten van veiligheidsbeleving en risicoperceptie. Een belangrijk doel is het begrijpen van de mate waarin mensen zich zorgen maken over wapenbezit en hoe zij de risico's en veiligheid rondom zowel legale als illegale wapens inschatten.
3. Toetsen van kennisniveau en beeldvorming. Het onderzoek brengt in beeld in hoeverre Nederlanders bekend zijn met de geldende regels en procedures rondom wapenbezit en welke misvattingen of kennislacunes er bestaan.
4. Onderzoeken van vertrouwen in regelgeving en toezicht. Het onderzoek brengt in beeld in hoeverre Nederlanders vertrouwen hebben in de bestaande regelgeving, het toezicht en de wijze waarop het Nederlandse stelsel van vergunningverlening en controle rondom legaal wapenbezit is ingericht.

6. Begrijpen van de invloed van media en persoonlijke ervaringen. Tot slot wordt onderzocht hoe media, persoonlijke ervaringen en sociale omgeving bijdragen aan de beeldvorming rond wapens en veiligheid.
7. Gezamenlijk bieden deze doelstellingen een breed en verdiepend beeld van wat er leeft in de Nederlandse samenleving rondom het thema wapenbezit en veiligheid.

Doelgroep en benaderingswijze

Voor dit online onderzoek is een doorsnee van de Nederlandse bevolking benaderd met een juiste balans ten aanzien van leeftijd, opleiding en geslacht. Er is een minimale leeftijd gehanteerd van 18 jaar. Uitnodigingen zijn representatief verzonden.

De meting vond kwantitatief plaats. Via een uitnodiging wordt men geattendeerd op het onderzoek. In de teksten en vragen is op geen enkele manier melding gemaakt van het feit dat het om een onderzoek van de deelnemende partijen ging.

Ook het logo en huisstijlelementen van de deelnemende partijen zijn niet toegepast. In de uitnodiging is een link opgenomen naar een online vragenlijst.

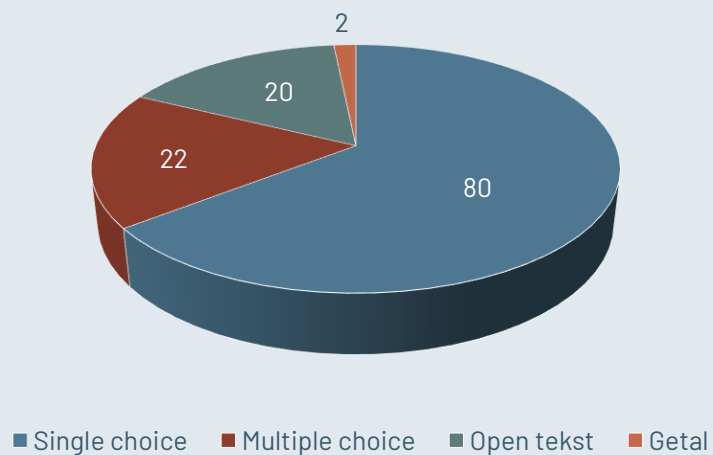
Er zijn zoveel uitnodigingen verstuurd aan panelleden (PanelClicks) tot er een respons van ± 1.300 volledig ingevulde vragenformulieren was gerealiseerd. De ervaringen van de afgelopen jaren leert dat onderzoeken als deze bij een respons van 1.300 volledig ingevulde vragenformulieren een representatief beeld opleveren.

De vragenlijst

De vragenlijst is in samenwerking met betrokkenen binnen de deelnemende partijen opgesteld. De vragenlijst bestond uit 124 vragen. De onderverdeling naar soort vragen is weergegeven in de grafiek.

Vraagtypen en aantallen in de vragenlijst

Veldwerkperiode

Het veldwerk is uitgevoerd 24 april en 3 juni april 2026. In eerste instantie zijn er 200 uitnodigingen verstuurd als test. Na de test zijn nog eens 1.279 uitnodigingen in verschillende batches verstuurd.

Het monitoren van de respons

Tijdens het onderzoek zijn procedures gehanteerd om inconsistent invulgedrag van respondenten op te sporen. Hier kan worden gedacht aan respondenten die de vragenlijst zo snel invullen dat niet kan worden aangenomen dat de vragen ook daadwerkelijk gelezen zijn of respondenten die overal de eerste invulmogelijkheid bij een vraag hebben ingevuld.

Representativiteit

Onderstaande tabel geeft inzicht in de samenstelling van de respons en de gerealiseerde quota binnen het onderzoek. Hierbij is gekeken naar een evenwichtige verdeling op basis van geslacht, leeftijd en opleidingsniveau, zodat de uitkomsten een representatief beeld geven van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

Naam	Completes	Totaal	Vereist	Quota
Maximaal aantal completes	98%	1348	17	1365
Opleiding - laag	92%	204	16	220
Opleiding - midden	86%	517	81	598
Opleiding - hoog	100%	90	0	590
Geslacht - mannen	93%	626	47	673
Geslacht - vrouwen	97%	675	17	692
Leeftijd - 18-24	52%	80	72	152
Leeftijd - 25-34	101%	224	-3	221
Leeftijd - 35-44	100%	206	-1	205
Leeftijd - 45-54	102%	228	-5	223
Leeftijd - 55-64	103%	241	-9	232
Leeftijd - 65+	96%	321	11	332

Per doelgroep is weergegeven hoeveel volledig ingevulde vragenlijsten zijn gerealiseerd ten opzichte van de vooraf vastgestelde quota. De ervaringen van de afgelopen jaren leert dat onderzoeken als deze bij met 1.300 volledig ingevulde vragenformulieren een representatief beeld opleveren.

Weging resultaten

Om verschillen tussen de samenstelling van de steekproef en de samenstelling van de Nederlandse bevolking te corrigeren, is gebruik gemaakt van een weging op de kenmerken leeftijd, geslacht en opleiding. Uitgegaan wordt van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Bij dit niveau bedraagt de foutmarge ongeveer 2%.

Responsverantwoording	Opinieonderzoek Wapens en Munitie2026	
	Aantallen (#)	Procenten (%)
Totaal aantal respondenten	1.479	100%
Respondenten, maar non-starts	15	1%
Respondenten die gestart zijn met het invullen van de vragenlijst	1.464	100%
Respondenten die ergens zijn gestopt met het invullen van de vragenlijst of vragenlijsten die zijn verwijderd door de survey validator*	124	9%
Respondenten die de vragenlijst volledig hebben ingevuld (completes)	1.340	91%
Gemiddelde invultijd	13 minuten en 7 seconden	

*Indien bij het invullen van de vragenlijst afwijkend invulgedrag wordt geconstateerd (bijvoorbeeld een respondent vult overal de eerste invoermogelijkheid in of de respondent vult de vragenlijst in bijvoorbeeld 5 minuten in), dan worden dergelijke vragenlijsten verwijderd uit het onderzoeksbestand en derhalve niet gebruikt voor de analyses en rapportages.

De samenwerkende organisaties

Dit onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met organisaties uit de Nederlandse jacht-, schietsport- en verzamelwereld. Deze organisaties hebben inhoudelijk bijgedragen aan de totstandkoming van de vragenlijst en het formuleren van relevante thema's en onderzoeksvragen.

Het onderzoek richt zich op maatschappelijke opvattingen, kennis, percepties en beeldvorming rondom legaal en illegaal wapenbezit, veiligheid en regelgeving in Nederland.

De betrokken organisaties vertegenwoordigen gezamenlijk een brede groep sportschutters, jagers, verzamelaars, verenigingen, ondernemers en vakspecialisten die actief zijn binnen de Nederlandse schietsport-, jacht- en verzamelwereld. Binnen deze sector staan veiligheid, verantwoordelijkheid, opleiding, toezicht en naleving van wet- en regelgeving centraal.

Dit onderzoek is tot stand gekomen op initiatief van:

- Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging
- Verenigde Vakspecialisten Jacht & Schietsport
- Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie
- Vereniging van Nederlandse Wapenverzamelaars
- Nederlandse Vereniging voor Wapen Historie en Techniek
- Nederlandse Vereniging ter Bevordering en Instandhouding van Wapenverzamelingen 'Edouard de Beaumont'
- Nederlandse Vereniging ter Bestudering van Munitie en Ballistiek

Daarnaast zijn binnen de sector ook schietsportverenigingen, schietbanen, wapenwinkels en vakspecialisten actief betrokken bij het bevorderen van veilig, verantwoord en gecontroleerd omgaan met wapens en munitie in Nederland. Hierbij spelen opleiding, toezicht, bewustwording en naleving van de Wet wapens en munitie een belangrijke rol.

Samenvatting

Samenvatting

Het opinieonderzoek 'Tussen veiligheid en beeldvorming' brengt in kaart hoe Nederlanders denken over legaal en illegaal wapenbezit, veiligheid, regelgeving en handhaving. Het onderzoek is uitgevoerd onder een representatieve groep van 1.340 Nederlanders van 18 jaar en ouder en laat zien dat de publieke opinie over vuurwapens genuanceerder is dan vaak wordt aangenomen. Een van de belangrijkste conclusies uit het onderzoek is dat Nederlanders een duidelijk onderscheid maken tussen illegaal en legaal wapenbezit. Illegale wapens worden door de meeste respondenten gezien als een serieus maatschappelijk probleem dat sterk samenhangt met criminaliteit, geweld en gevoelens van onveiligheid. Ruim acht op de tien Nederlanders maken zich zorgen over illegaal wapenbezit. Veel respondenten denken dat illegale wapens steeds vaker voorkomen, gemakkelijker verkrijgbaar zijn en vaker worden gebruikt bij geweldsincidenten. Daarnaast leeft breed het gevoel dat politie en justitie meer prioriteit zouden moeten geven aan de aanpak van illegale handel en criminaliteit.

Tegelijkertijd blijkt uit het onderzoek dat legaal wapenbezit door een meerderheid van de Nederlanders als relatief veilig en gecontroleerd wordt beschouwd. Meer dan de helft van de respondenten vindt dat legaal wapenbezit in Nederland veilig verloopt, terwijl slechts een kleine minderheid dit als onveilig ervaart. Veel Nederlanders geven aan vertrouwen te hebben in het Nederlandse systeem van vergunningen, controles, screenings en toezicht. Respondenten associëren vuurwapengeweld vooral met illegale wapens en criminele circuits, niet met vergunninghouders zoals jagers, sportschutters of verzamelaars.

Uit het onderzoek komt verder naar voren dat de kennis over de regels rondom legaal wapenbezit beperkt is. Veel Nederlanders weten wel dat vuurwapens alleen met vergunning mogen worden bezeten en veilig moeten worden opgeslagen, maar zijn minder bekend met de uitgebreide screenings, psychologische controles, opleidingen en periodieke controles die gelden voor vergunninghouders. Hierdoor blijkt de publieke beeldvorming niet altijd volledig aan te sluiten op de praktijk van legaal wapenbezit in Nederland.

Ook de maatschappelijke waardering voor specifieke groepen binnen het legale wapenbezit blijkt relatief positief. Een meerderheid van de respondenten vindt dat jagers, sportschutters, schietverenigingen, wapenwinkels en wapenverzamelaars veilig functioneren.

Voorals jagers en schietsportverenigingen worden door veel mensen gezien als verantwoordelijke gebruikers van vuurwapens die werken binnen duidelijke regels en toezicht. Hoewel sommige politieke groepen kritischer zijn, overheerst in vrijwel alle kiezersgroepen een positief of neutraal beeld.

Wat betreft toekomstig beleid blijkt dat Nederlanders de prioriteit vooral leggen bij de bestrijding van illegaal wapenbezit. Voor legaal wapenbezit bestaat relatief veel vertrouwen in het huidige stelsel van vergunningverlening, regelgeving en toezicht. De meerderheid ziet daarom meer noodzaak in het aanpakken van illegale wapens dan in het verder aanscherpen van de regels voor legale vergunninghouders.

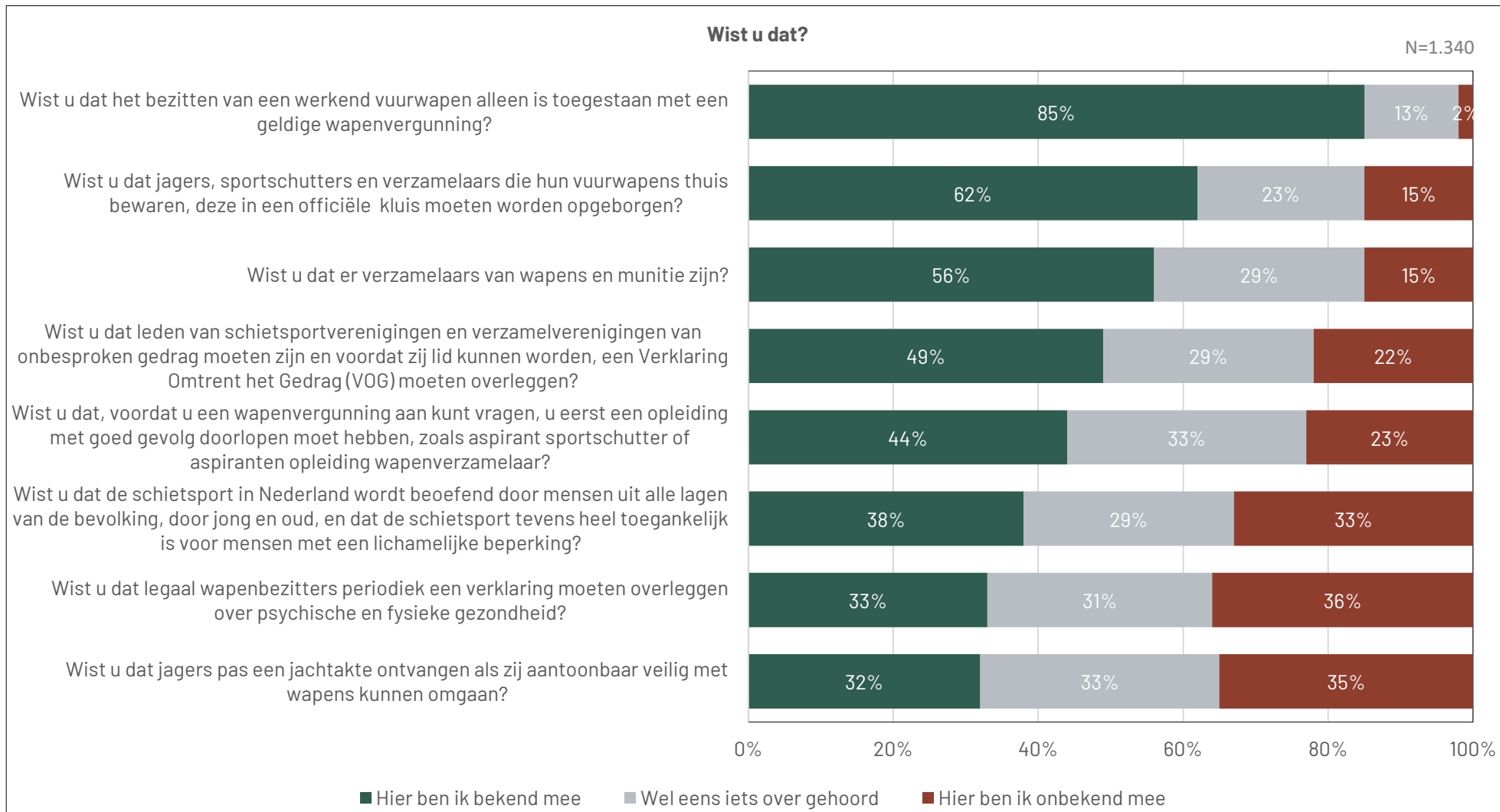
Tot slot laat het onderzoek zien dat emoties rond illegale en legale wapens sterk verschillen. Illegale wapens roepen vooral gevoelens van angst, onrust en wantrouwen op. Bij legale vuurwapens overheersen juist neutralere of positievere associaties zoals vertrouwen, rust of geen specifieke emotie.

Dit onderstreept opnieuw dat Nederlanders een scherp onderscheid maken tussen illegaal vuurwapengebruik en legaal, gecontroleerd wapenbezit binnen de bestaande wet- en regelgeving.

Veel Nederlanders zijn beperkt bekend met de regels, controles en verplichtingen rondom legaal wapenbezit. In de volgende pagina's treft u enkele feiten en 'wist u dat'-vragen aan over legaal wapenbezit in Nederland

Bekendheid met regels, controles en wapenwetgeving

Wist u dat?

N=1.340

Wist u dat de politie dit jaarlijks onaangekondigd controleert op veilig wapenbezit en correcte opslag?

Wist u dat verzamelaars van vergunning plichtige wapens of munitie lid moeten zijn van een door het Ministerie van Justitie en Veiligheid erkende vereniging?

Wist u dat jagers een opleiding kunnen volgen bij Stichting Jachtopleidingen Nederland (SJN)? Deze opleiding is niet wettelijk verplicht. Het behalen van het jachtexamen is dat wel. Iedereen volgt deze opleiding.

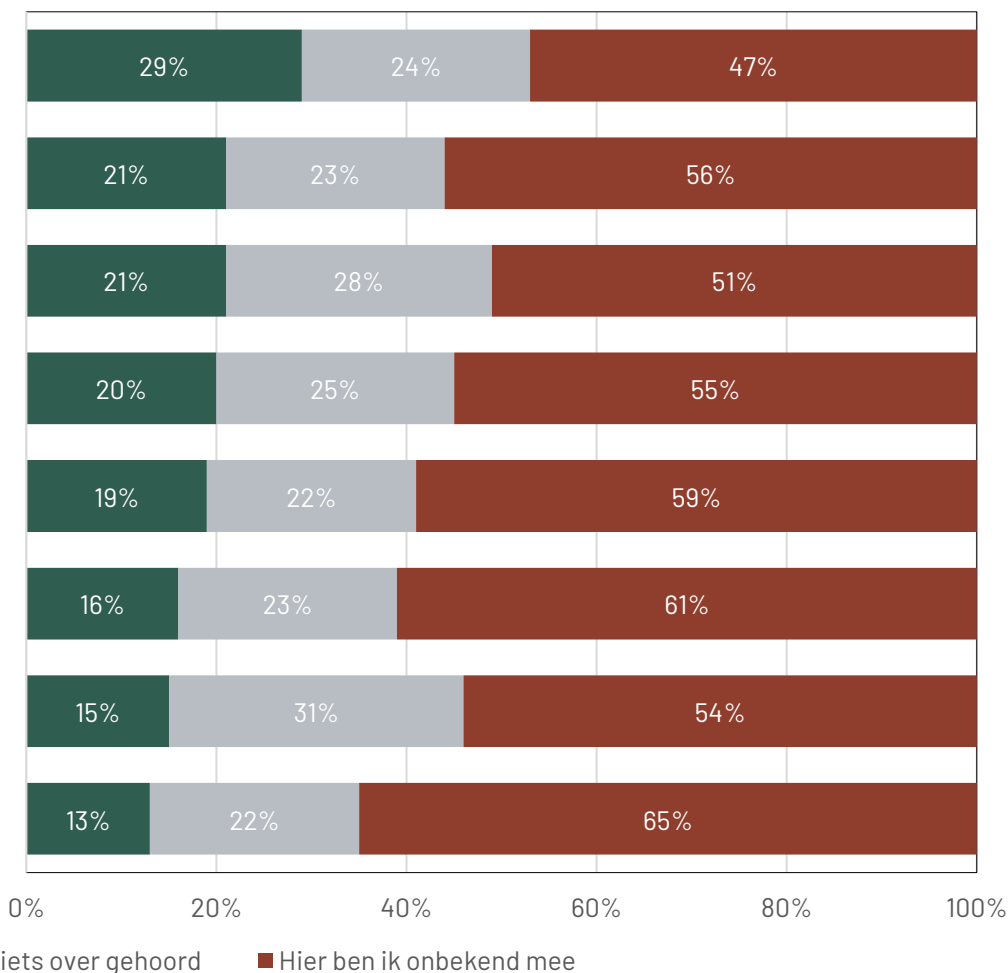
Wist u dat mensen die een wapenvergunning hebben 24/7 onder toezicht staan en dat bij een ernstige overtreding (geweld, rijden onder invloed van alcohol, zware verkeersovertreding) direct wordt overgegaan tot intrekking van de...

Wist u dat sportschutters in Nederland pas een eigen vuurwapen mogen aanschaffen nadat zij ten minste één jaar volwaardig lid zijn van een schietsportvereniging?

Wist u dat de schietsport tot één van de veiligste sporten in Nederland behoort?

Wist u dat veel musea, diverse instanties en publicaties veel gebruikmaken van de specifieke kennis van wapenverzamelaars. Als vrijwilliger, kennis expertise of instructeur?

Wist u dat het proces van aanvraag lidmaatschap tot het verkrijgen van een vergunning voor het verzamelen van wapens een zeer uitgebreid traject is (1,5-2,5 jaar). Bestaande uit een ballotage, screening, volgen van een opleiding waarin het maken van een werkstuk, opstellen verzamelplan een goede beoordeling van een mentor en bestuur voordat een vergunning aangevraagd kan worden?

De grafieken op pagina 16 en 17 laten zien dat de bekendheid met regels, controles en procedures rondom legaal wapenbezit onder Nederlanders sterk uiteenloopt.

Onderwerpen die direct samenhangen met vergunningen en veilige opslag zijn relatief bekend.

Zo weet een grote meerderheid dat werkende vuurwapens alleen met een geldige vergunning mogen worden bezeten en dat wapens thuis verplicht in een officiële kluis moeten worden opgeborgen.

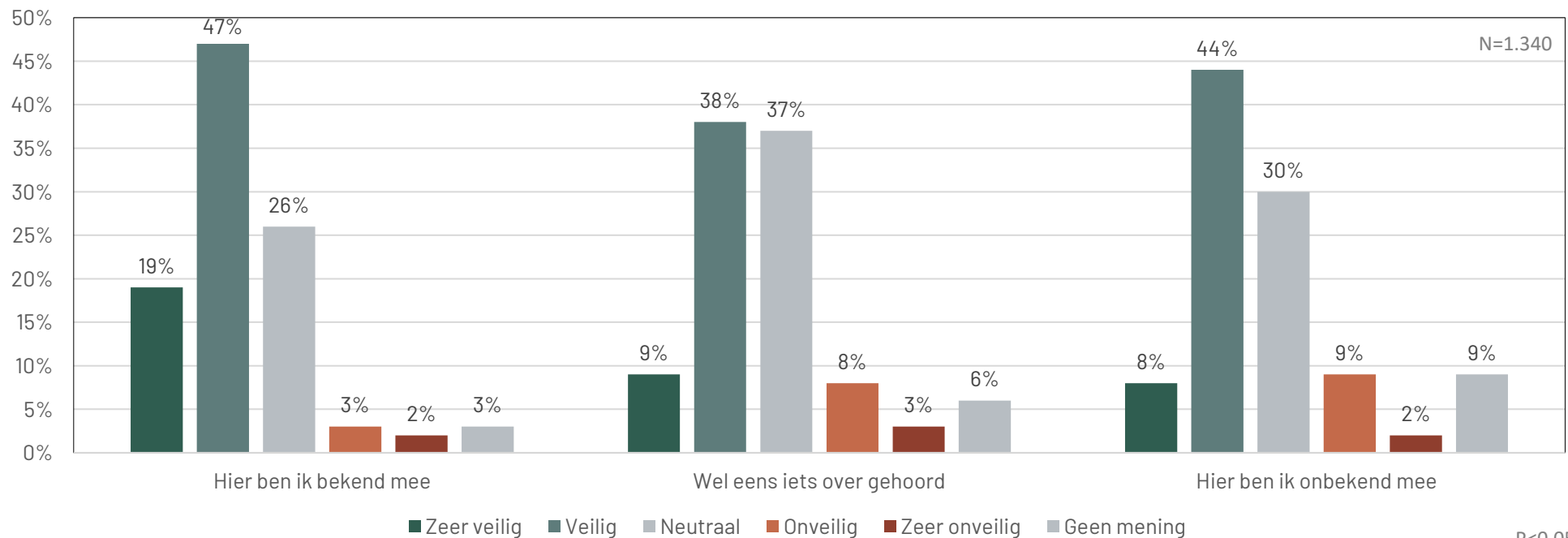
Tegelijkertijd blijkt dat veel Nederlanders minder bekend zijn met de uitgebreide controles, opleidingen en screenings die gelden voor jagers, sportschutters en verzamelaars.

Vooraf de langdurige procedures, jaarlijkse controles en de eisen rondom lidmaatschap, opleidingen en toezicht zijn bij een groot deel van de bevolking onbekend.

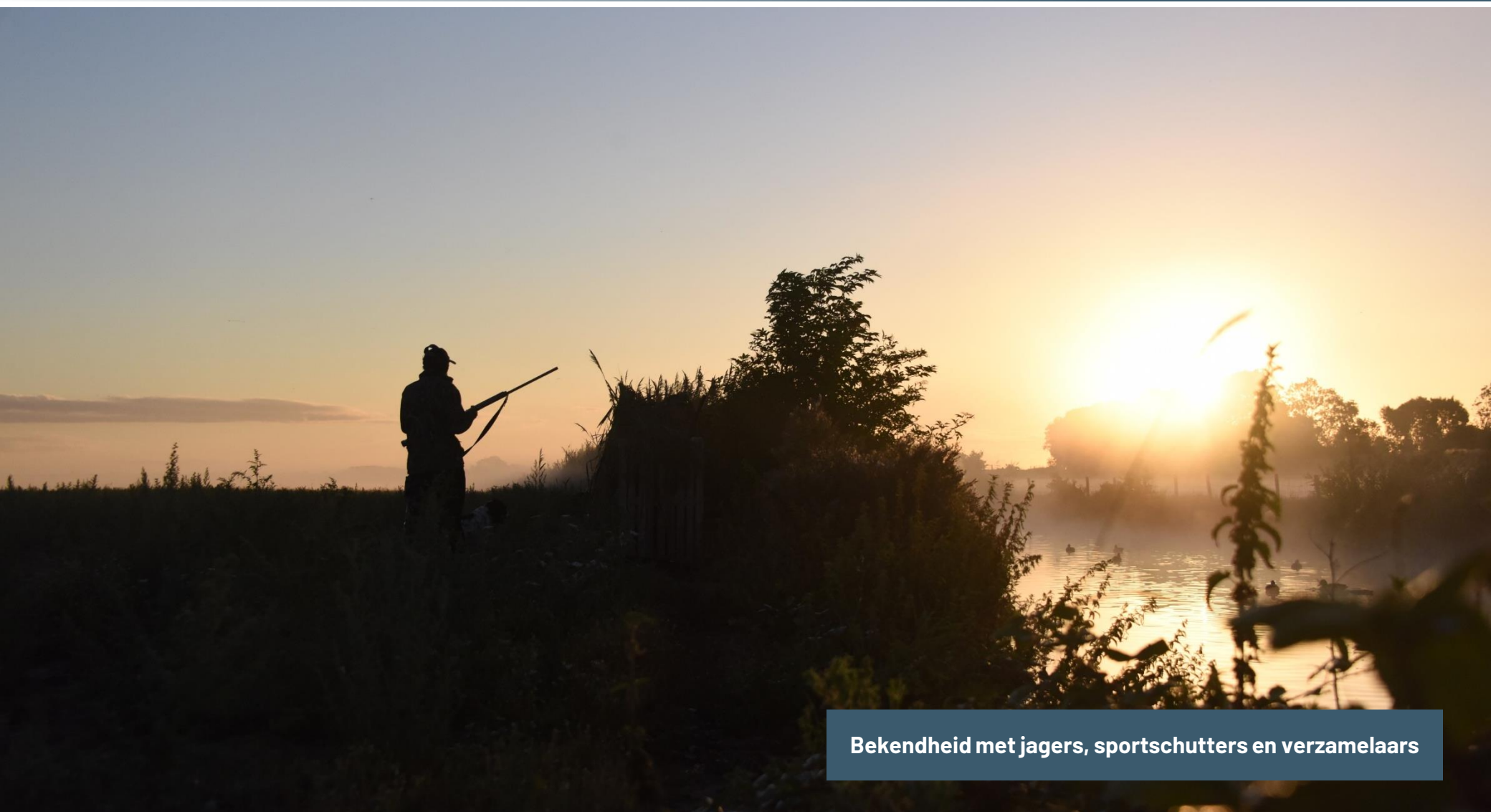
Dit wijst erop dat de maatschappelijke beeldvorming over legaal wapenbezit niet altijd volledig aansluit op de feitelijke regelgeving en praktijk in Nederland.

Wist u dat de politie dit jaarlijks onaangekondigd controleert op veilig wapenbezit en correcte opslag versus In hoeverre denkt u dat legaal wapenbezit in Nederland veilig verloopt

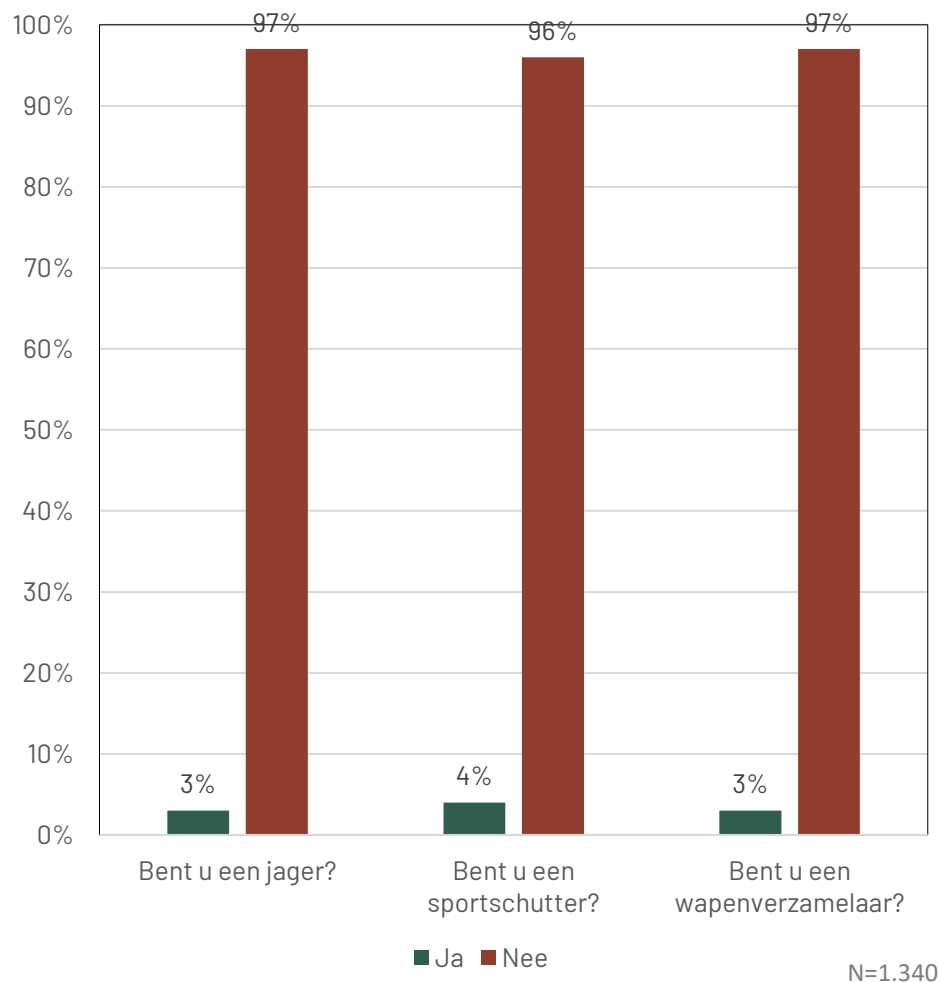

De grafiek laat zien dat bekendheid met de jaarlijkse controles door de politie samenhangt met een positiever beeld van de veiligheid van legaal wapenbezit in Nederland. Respondenten die bekend zijn met deze controles beoordelen legaal wapenbezit vaker als veilig of zeer veilig (66%) dan respondenten die hier onbekend mee zijn (52%). Tegelijkertijd blijft het aandeel dat legaal wapenbezit als onveilig of zeer onveilig ziet in alle groepen relatief beperkt. Daarnaast valt op dat onbekendheid met de controles gepaard gaat met meer neutraliteit en onzekerheid. Respondenten die niet weten dat de politie jaarlijks onaangekondigde controles uitvoert, kiezen vaker voor een neutraal oordeel of geven aan geen mening te hebben. Dit suggereert dat kennis over toezicht en handhaving invloed heeft op het vertrouwen in het systeem van legaal wapenbezit. De resultaten wijzen erop dat transparantie over bestaande controles en veiligheidsmaatregelen kan bijdragen aan meer vertrouwen in de manier waarop legaal wapenbezit in Nederland wordt gereguleerd.

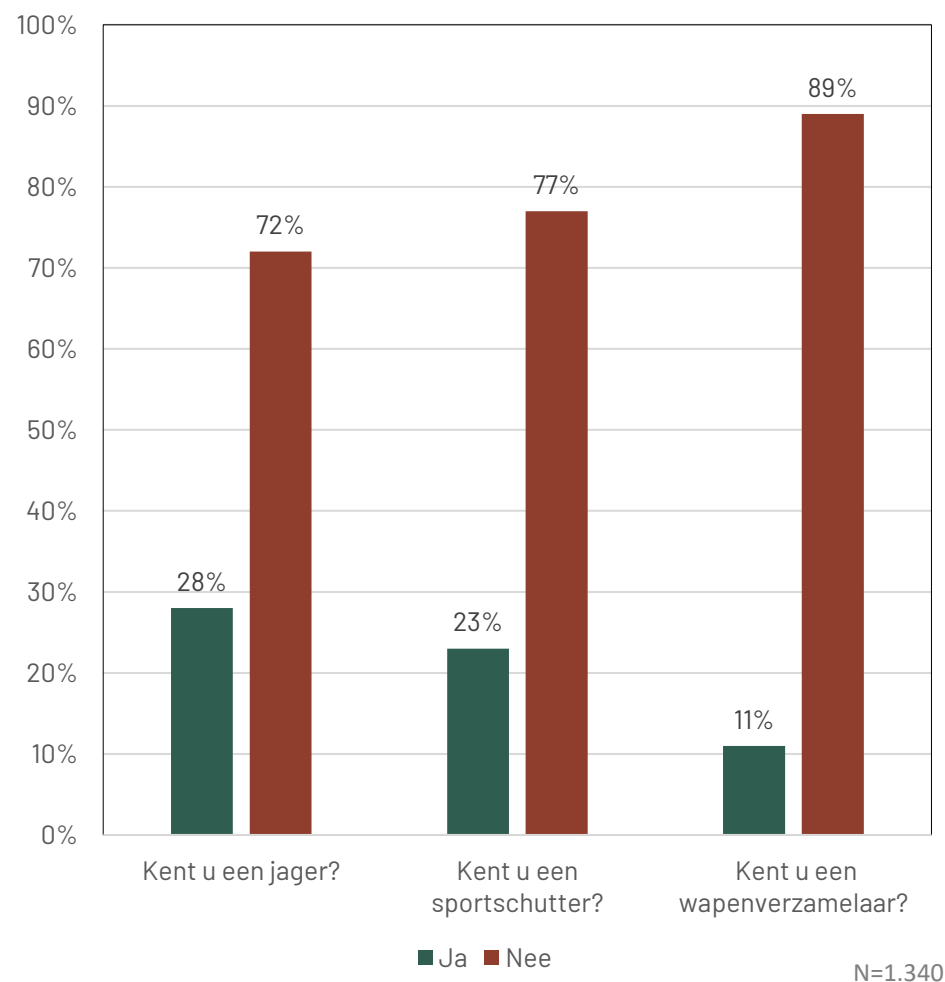

Bekendheid met jagers, sportschutters en verzamelaars

Bent u een ...

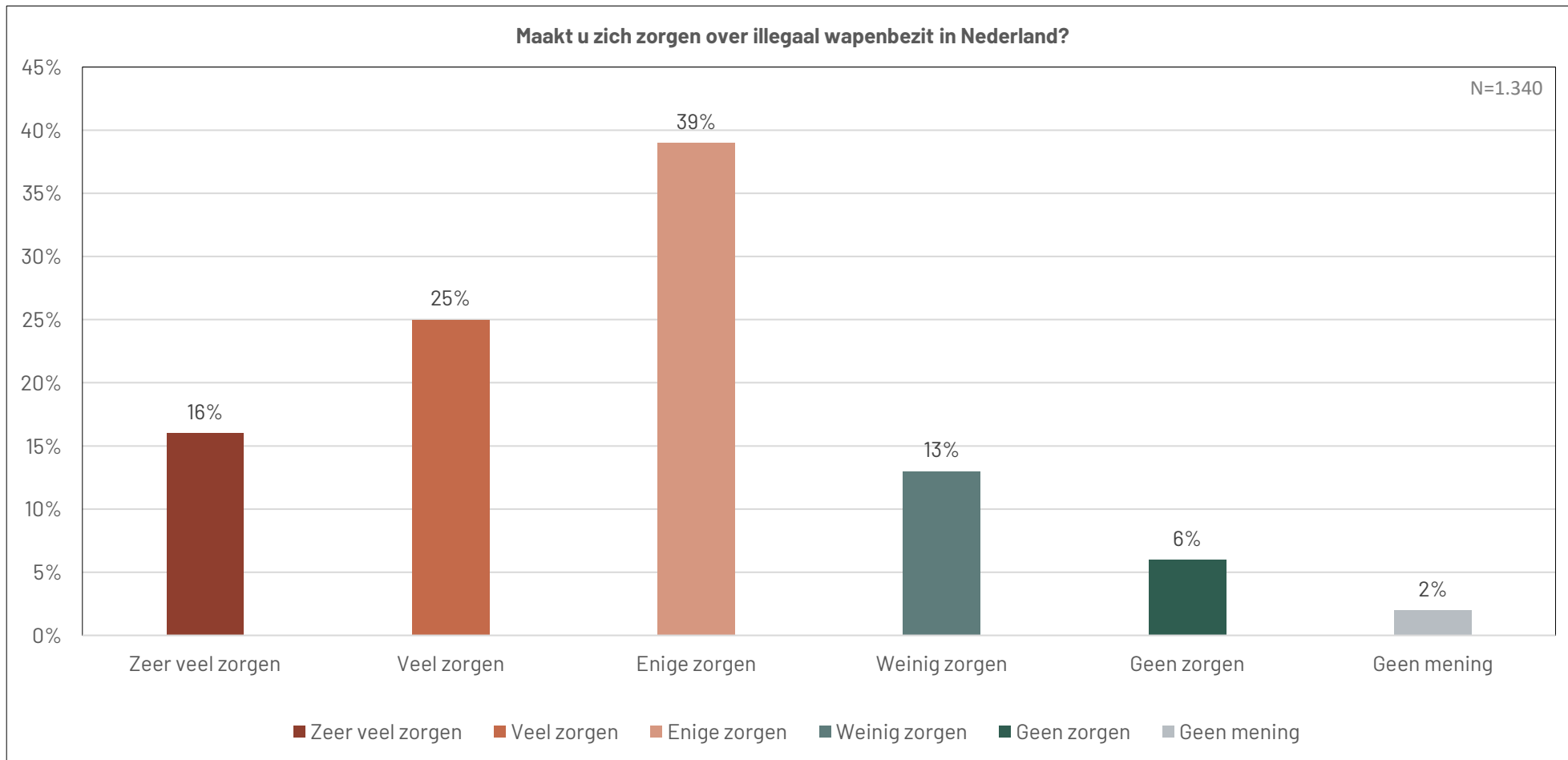

Kent u een ...

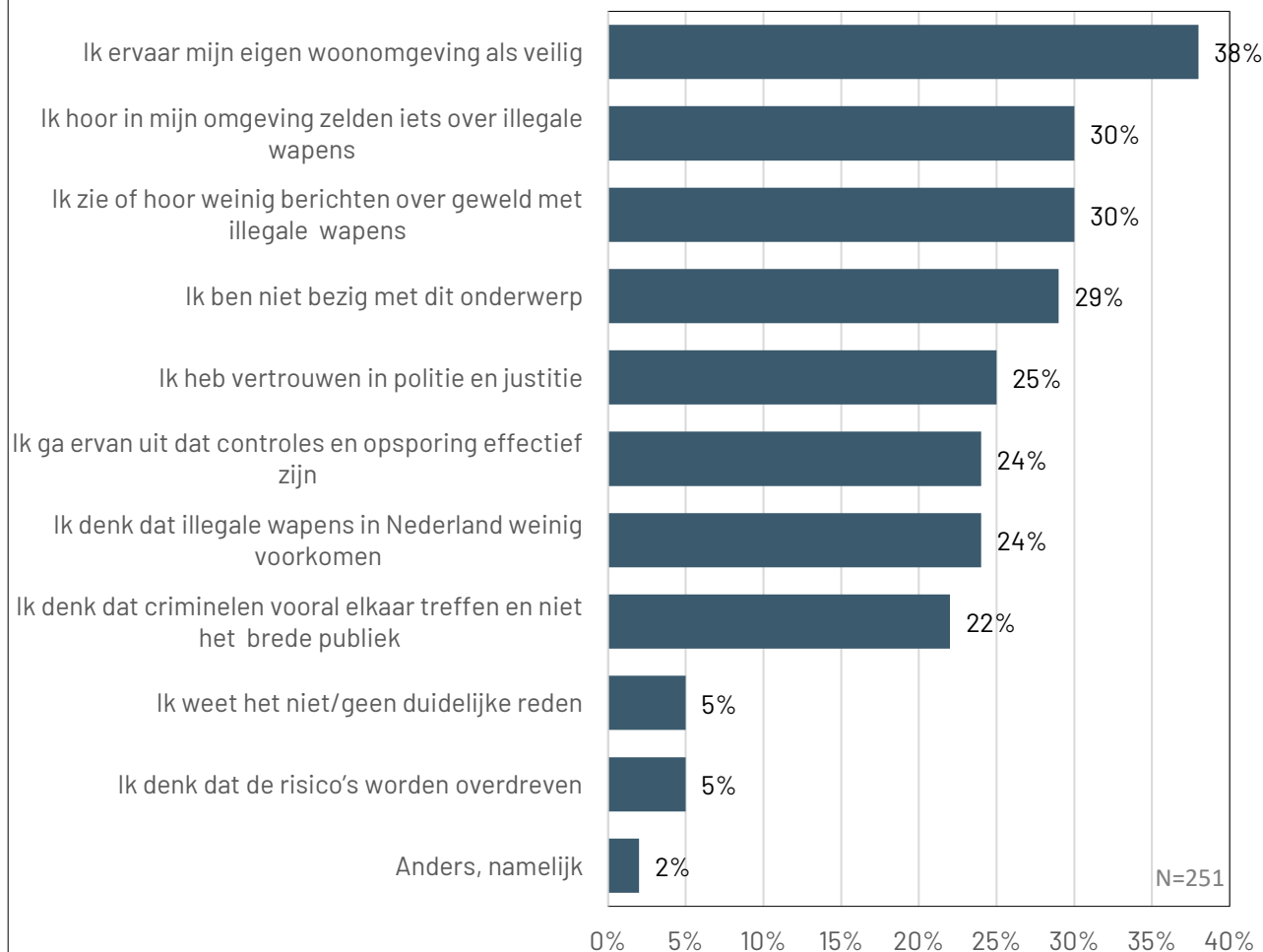

De zorgen over illegale wapens

De zorgen over illegaal wapenbezit in Nederland zijn groot. Ruim acht op de tien Nederlanders maken zich in meer of mindere mate zorgen, waarvan 41% zelfs veel tot zeer veel zorgen heeft. Slechts 19% maakt zich weinig of geen zorgen over illegaal wapenbezit.

Waarom maakt u zich geen zorgen over illegaal wapenbezit?

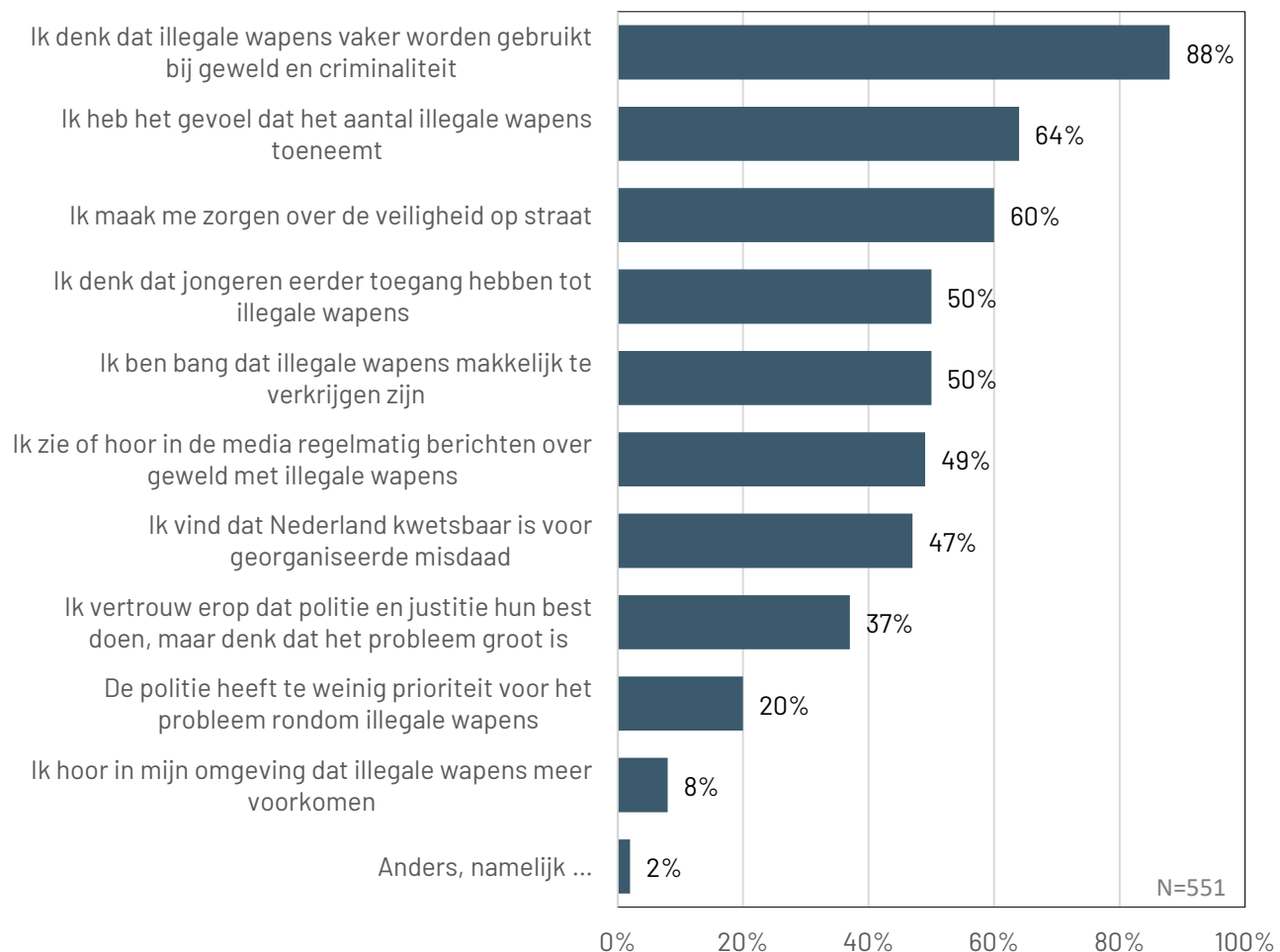
De grafiek laat zien dat mensen die zich geen zorgen maken over illegaal wapenbezit dit vooral baseren op hun persoonlijke veiligheidsgevoel en beperkte confrontatie met het onderwerp. De meest genoemde reden is dat men de eigen woonomgeving als veilig ervaart (38%).

Daarnaast geven veel respondenten aan zelden iets te horen over illegale wapens (30%) of weinig berichten over geweld met illegale wapens te zien of te horen (30%). Ook speelt afstand tot het onderwerp een rol. Bijna drie op de tien respondenten (29%) zeggen niet actief bezig te zijn met het thema.

Verder blijkt vertrouwen in instanties belangrijk: een kwart heeft vertrouwen in politie en justitie (25%) en denkt dat controles en opsporing effectief zijn (24%). Slechts een kleine minderheid denkt dat de risico's overdreven worden (5%). Dit suggereert dat het gebrek aan zorgen meestal niet voortkomt uit ontkenning van het probleem, maar eerder uit een gevoel van veiligheid, beperkte persoonlijke blootstelling en vertrouwen in de bestaande aanpak.

Over het geheel genomen laten de resultaten zien dat mensen die zich geen zorgen maken over illegaal wapenbezit dit vooral doen omdat zij het probleem niet direct ervaren in hun dagelijks leven.

Waarom maakt u zich wel zorgen over illegaal wapenbezit?

De grafiek laat zien dat zorgen over illegaal wapenbezit vooral voortkomen uit de koppeling met geweld, criminaliteit en maatschappelijke veiligheid. Veruit de meest genoemde reden is de overtuiging dat illegale wapens steeds vaker worden gebruikt bij geweld en criminaliteit (88%).

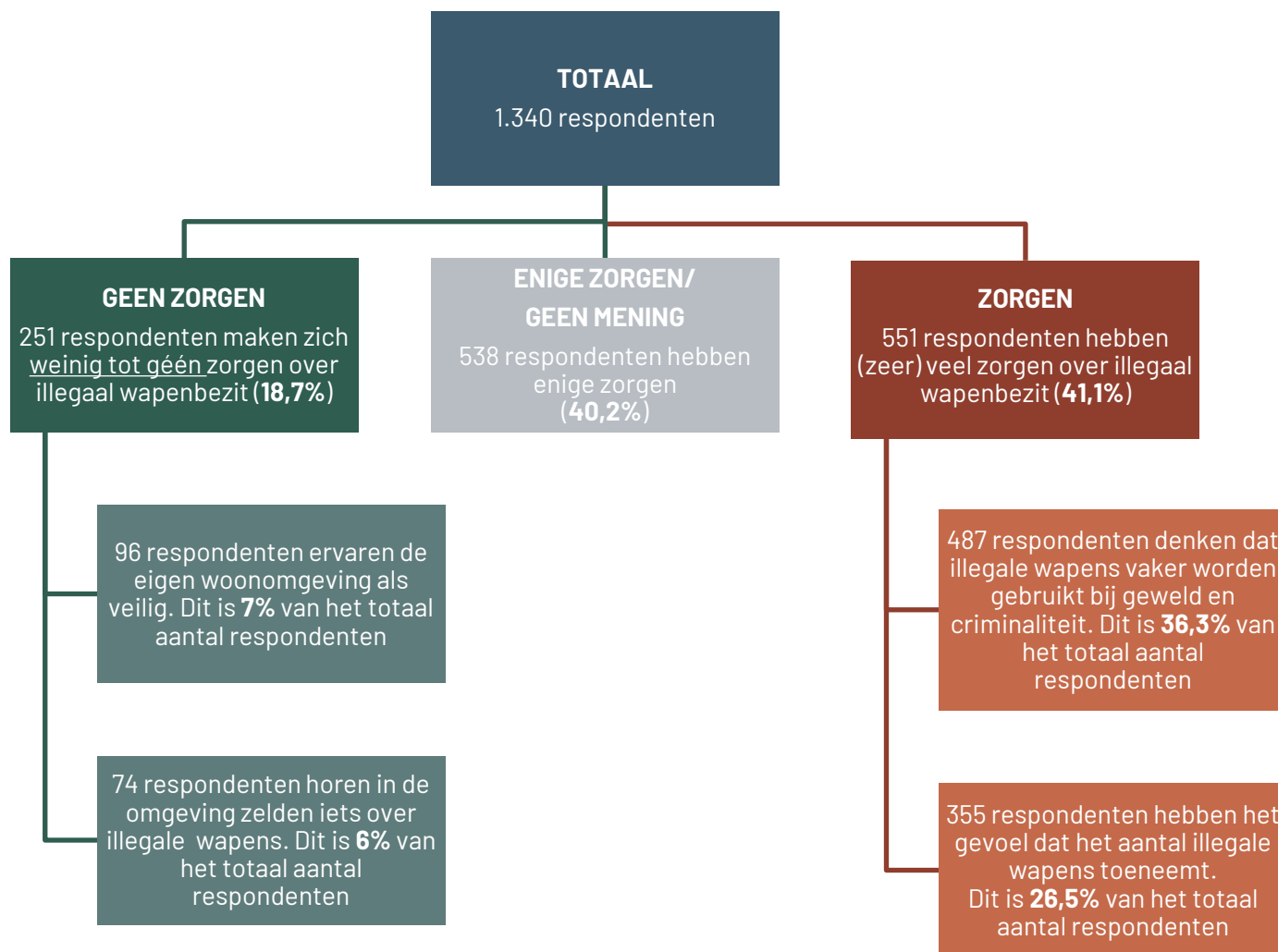
Daarnaast denkt een grote meerderheid dat het aantal illegale wapens toeneemt (64%). Ook gevoelens van onveiligheid spelen een belangrijke rol. Zes op de tien respondenten maken zich zorgen over de veiligheid op straat (60%), terwijl de helft vreest dat illegale wapens gemakkelijk verkrijgbaar zijn (50%) en dat jongeren er steeds makkelijker toegang toe hebben (50%).

Media-aandacht blijkt eveneens invloedrijk: bijna de helft van de respondenten (49%) zegt regelmatig berichten over geweld met illegale wapens te zien of horen.

Daarnaast vindt 47% Nederland kwetsbaar voor georganiseerde misdaad. Opvallend is dat een deel van de respondenten wel vertrouwen heeft in politie en justitie, maar tegelijkertijd denkt dat het probleem moeilijk volledig onder controle te krijgen is (37%). Slechts een kleinere groep vindt dat de politie te weinig prioriteit geeft aan het onderwerp (20%).

Over het geheel genomen laten de resultaten zien dat zorgen over illegaal wapenbezit sterk samenhangen met angst voor criminaliteit, maatschappelijke onveiligheid en de perceptie dat illegale wapens steeds zichtbaarder en toegankelijker worden in Nederland.

Maakt u zich zorgen over illegaal wapenbezit in Nederland?

De resultaten laten zien dat zorgen over illegaal wapenbezit breed leven onder Nederlanders.

Vier op de tien respondenten maken zich veel tot zeer veel zorgen over illegale wapens, terwijl nog eens bijna vier op de tien enige zorgen hebben.

Respondenten koppelen deze zorgen vooral aan geweld, criminaliteit en het gevoel dat het aantal illegale wapens toeneemt.

Tegelijkertijd ervaart een kleinere groep de eigen woonomgeving juist als veilig en geven sommigen aan zelden met illegale wapens in aanraking te komen.

Over het geheel genomen wordt illegaal wapenbezit door veel Nederlanders gezien als een serieus maatschappelijk veiligheidsprobleem.

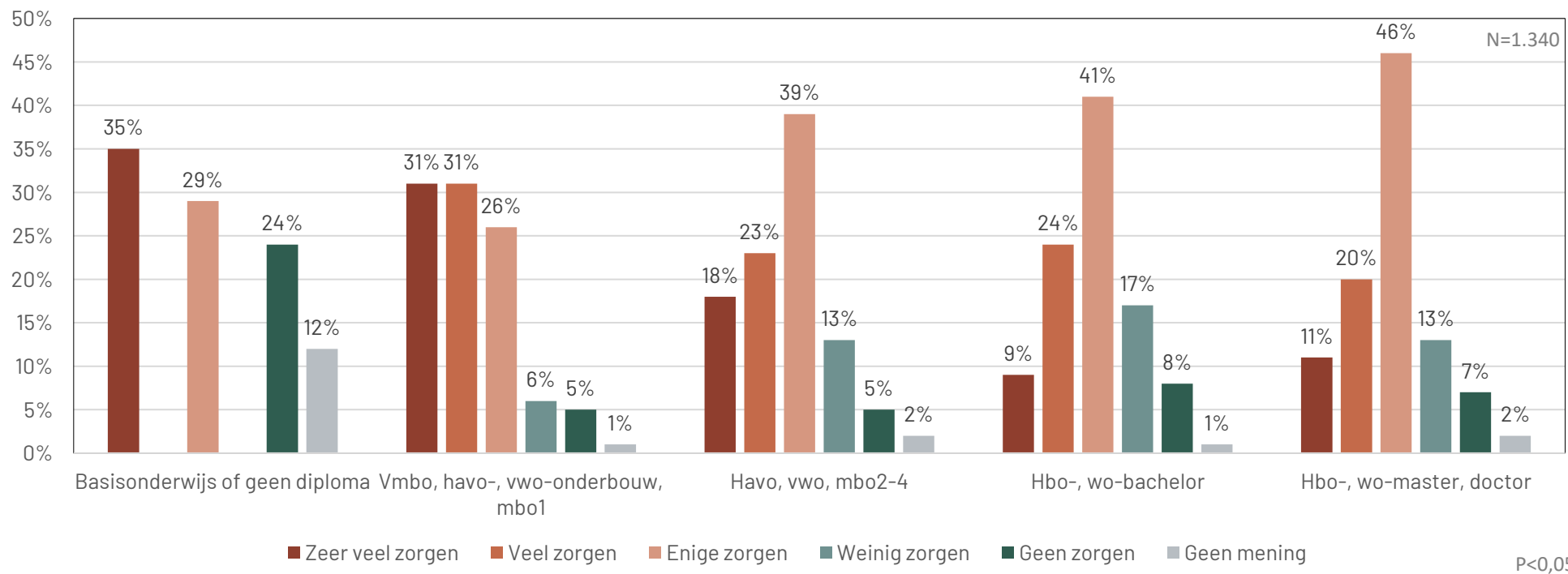
Waarom maakt u zich wel zorgen over illegaal wapenbezit in Nederland?

De open antwoorden zijn op basis van interpretatie geclusterd in onderstaande thema's. Per thema wordt een beknopte duiding gegeven van de belangrijkste signalen.

- Respondenten ervaren illegaal wapenbezit als steeds zichtbaarder en normaler in de samenleving, met name onder jongeren en in woonwijken.
- Er leeft een sterk gevoel dat wapens relatief eenvoudig verkrijgbaar zijn, bijvoorbeeld via internet of over de grens, vooral in België.
- Veel deelnemers vinden dat politie en handhaving onvoldoende capaciteit en prioriteit hebben om illegaal wapenbezit effectief aan te pakken.
- Ook worden de straffen voor wapenbezit als te laag ervaren, waardoor het probleem volgens respondenten onvoldoende wordt ontmoedigd.
- Media-aandacht voor steek- en schietincidenten versterkt het gevoel dat het probleem toeneemt en structureel aanwezig is.
- Verschillende respondenten geven aan te streven naar een samenleving met zo min mogelijk wapens, met uitzondering van legale toepassingen zoals jacht, schietsport en verzamelingen.
- Enkele antwoorden bevatten generaliserende of stigmatiserende uitspraken over specifieke groepen. Deze wijzen vooral op gevoelens van onveiligheid en maatschappelijke spanningen rondom het thema.

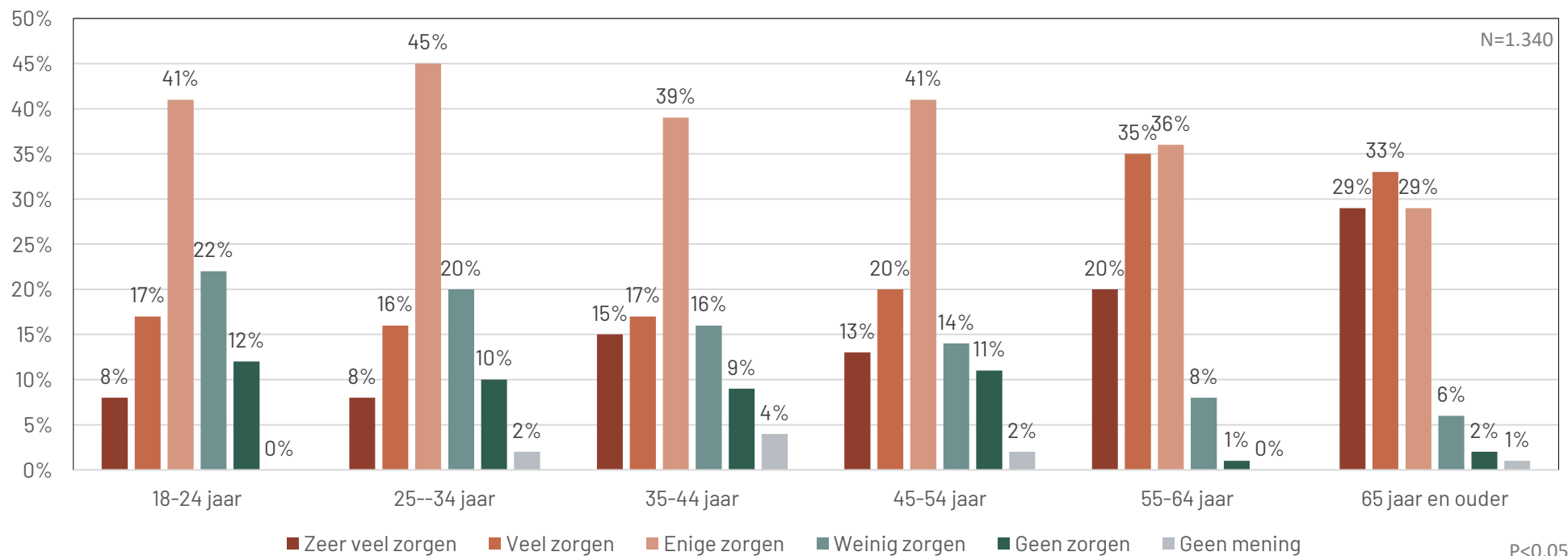

Maakt u zich zorgen over illegaal wapenbezit in Nederland? Geanalyseerd naar het opleidingsniveau

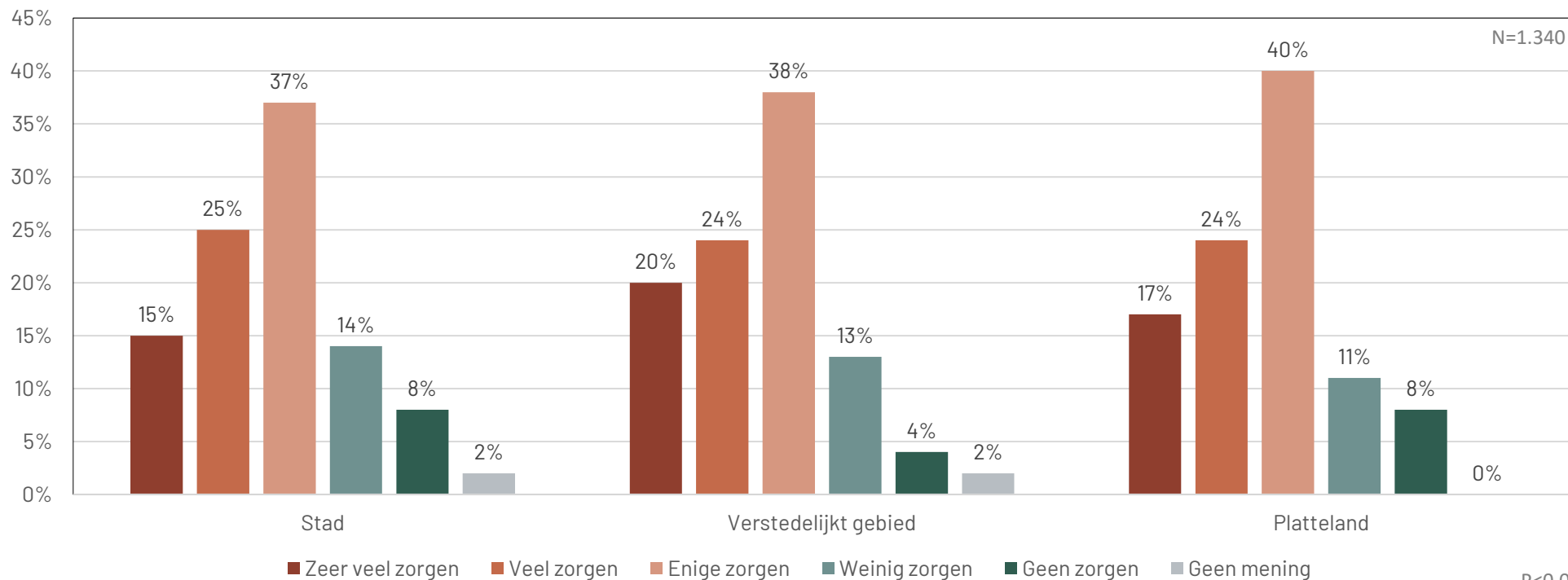
De grafiek laat zien dat zorgen over illegaal wapenbezit in Nederland in alle opleidingsgroepen aanwezig zijn, maar dat de intensiteit van die zorgen verschilt. Respondenten met een lagere opleiding geven relatief vaker aan zich zeer veel zorgen te maken over illegaal wapenbezit, terwijl hoger opgeleiden vaker kiezen voor enige zorgen. Tegelijkertijd blijkt dat in iedere opleidingscategorie een meerderheid zich in meer of mindere mate zorgen maakt over illegale wapens. Onder hoger opgeleiden is het aandeel dat zich helemaal geen zorgen maakt relatief klein, wat erop wijst dat het onderwerp breed als maatschappelijk probleem wordt gezien, ongeacht opleidingsniveau. Daarnaast valt op dat respondenten met een hogere opleiding vaker een gematigder antwoord geven, terwijl lager opgeleiden vaker uitersten kiezen, zoals zeer veel zorgen of juist geen zorgen. Dit kan erop wijzen dat hoger opgeleiden het onderwerp genuanceerder beoordelen, terwijl lager opgeleiden sterker emotioneel reageren op het thema illegaal wapenbezit.

Maakt u zich zorgen over illegaal wapenbezit in Nederland? Geanalyseerd naar leeftijdscategorie

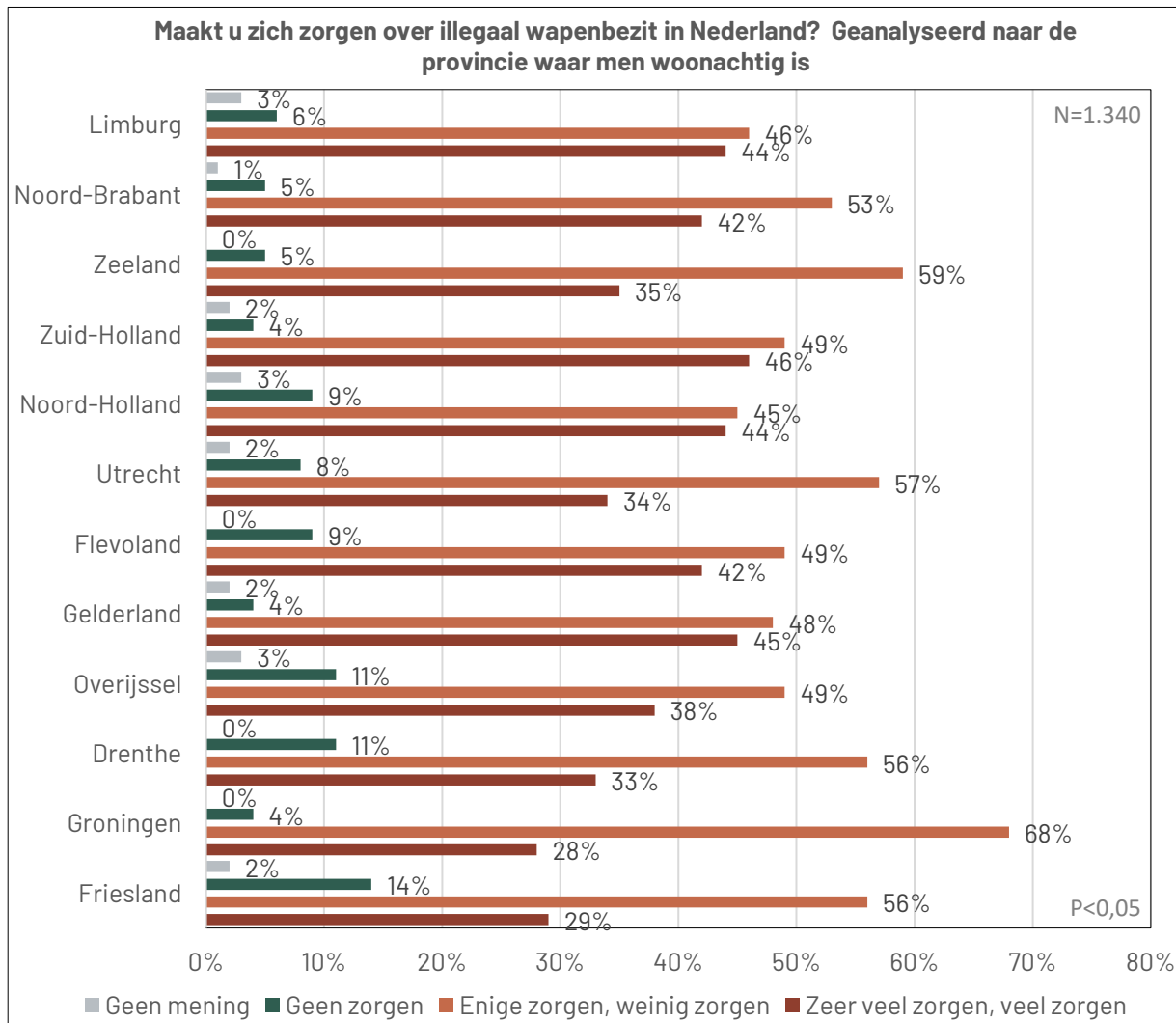

De grafiek laat zien dat zorgen over illegaal wapenbezit in Nederland in alle leeftijdscategorieën aanwezig zijn, maar dat de intensiteit van deze zorgen toeneemt naarmate mensen ouder worden. Jongere respondenten tussen 18 en 34 jaar geven vooral aan zich enige zorgen te maken, terwijl oudere leeftijdsgroepen vaker kiezen voor veel zorgen of zeer veel zorgen. Bij respondenten van 55 jaar en ouder is een duidelijke verschuiving zichtbaar naar grotere bezorgdheid. In de groep van 65 jaar en ouder maakt zelfs 62% zich veel of zeer veel zorgen over illegaal wapenbezit. Tegelijkertijd neemt het aandeel mensen dat weinig of geen zorgen heeft sterk af met de leeftijd. Onder 55-plussers is geen zorgen vrijwel afwezig. Over alle leeftijdsgroepen heen blijft enige zorgen echter de meest gekozen categorie. Dit wijst erop dat illegaal wapenbezit breed wordt gezien als een maatschappelijk veiligheidsprobleem, ongeacht leeftijd. De resultaten suggereren daarnaast dat oudere Nederlanders het onderwerp als ernstiger of dreigender ervaren dan jongere generaties.

Maakt u zich zorgen over illegaal wapenbezit in Nederland? Geanalyseerd naar waar men woonachtig is

De kruistabel laat zien dat zorgen over illegaal wapenbezit breed aanwezig zijn, ongeacht of respondenten in de stad, een verstedelijkt gebied of op het platteland wonen. In alle woonomgevingen vormt de categorie enige zorgen de grootste groep, met percentages rond de 38 à 40%. Respondenten uit verstedelijkte gebieden maken zich gemiddeld iets vaker zeer veel zorgen (20,3%) dan inwoners van steden (14,8%) of het platteland (16,9%). Tegelijkertijd zijn de verschillen tussen woongebieden relatief beperkt. Ook het aandeel mensen dat veel zorgen heeft, ligt in alle drie de groepen vrijwel gelijk rond de 24%. Opvallend is dat inwoners van het platteland iets vaker aangeven geen zorgen te hebben (8,0%) dan respondenten uit verstedelijkte gebieden (3,7%). Toch blijft ook daar de meerderheid minstens enige mate van bezorgdheid ervaren. Over het geheel genomen suggereren de resultaten dat illegaal wapenbezit niet alleen als een stedelijk probleem wordt gezien, maar als een veiligheidsvraagstuk dat in alle typen woonomgevingen leeft.

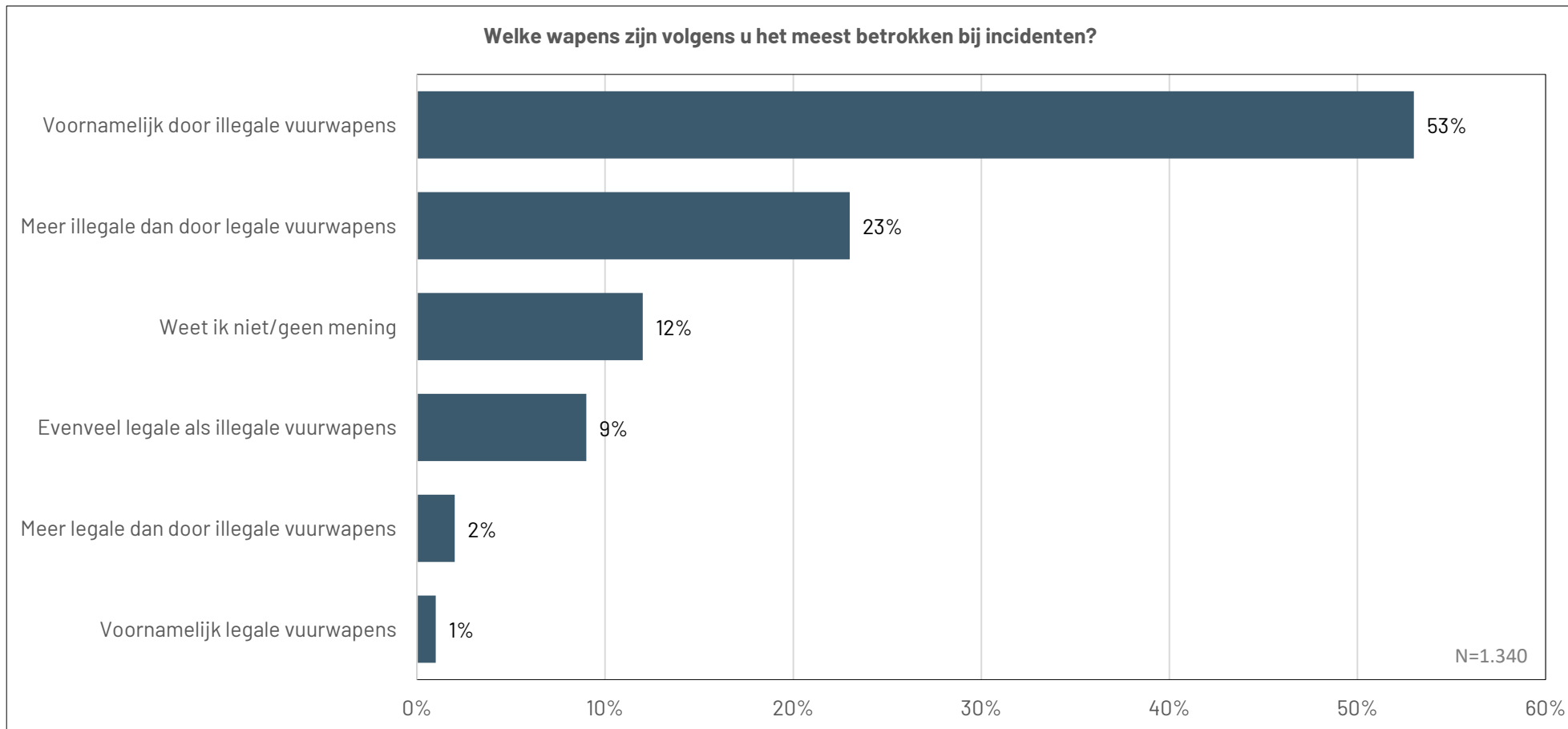

De grafiek laat zien dat zorgen over illegaal wapenbezit in alle provincies sterk aanwezig zijn. In vrijwel iedere provincie vormt de combinatie van zeer veel zorgen en veel zorgen een grote groep, wat erop wijst dat illegaal wapenbezit breed wordt gezien als een serieus veiligheidsprobleem.

De grootste bezorgdheid is zichtbaar in provincies als Zuid-Holland (46%), Limburg (44%), Gelderland (45%) en Noord-Brabant (42%), waar relatief veel respondenten aangeven zich veel of zeer veel zorgen te maken. Ook in Flevoland en Overijssel ligt dit aandeel boven de 38%. Tegelijkertijd valt op dat in sommige provincies, zoals Groningen (68%), Zeeland (59%), Utrecht (57%) en Friesland (56%), de categorie enige of weinig zorgen duidelijk overheerst. Dit suggereert dat inwoners daar het probleem wel erkennen, maar het gemiddeld als minder acuut ervaren dan in andere delen van Nederland.

Het aandeel respondenten dat aangeeft geen zorgen te hebben, blijft in alle provincies laag. Ook geen mening komt nauwelijks voor. Dit wijst erop dat illegaal wapenbezit in heel Nederland wordt gezien als een relevant maatschappelijk onderwerp.

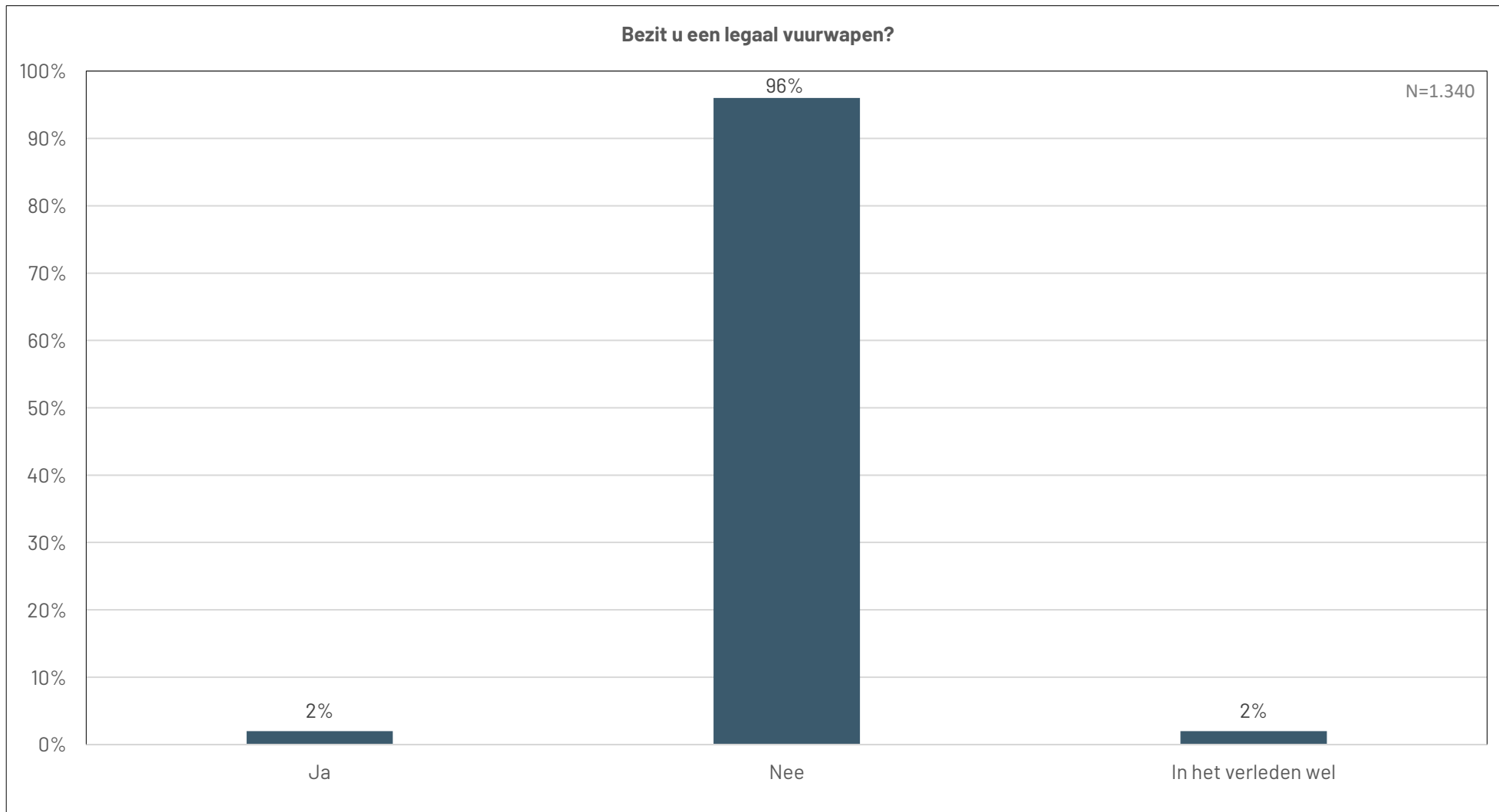
Over het geheel genomen laten de resultaten zien dat zorgen over illegaal wapenbezit nationaal breed gedragen zijn, al verschillen de intensiteit en ernstbeleving enigszins per provincie.

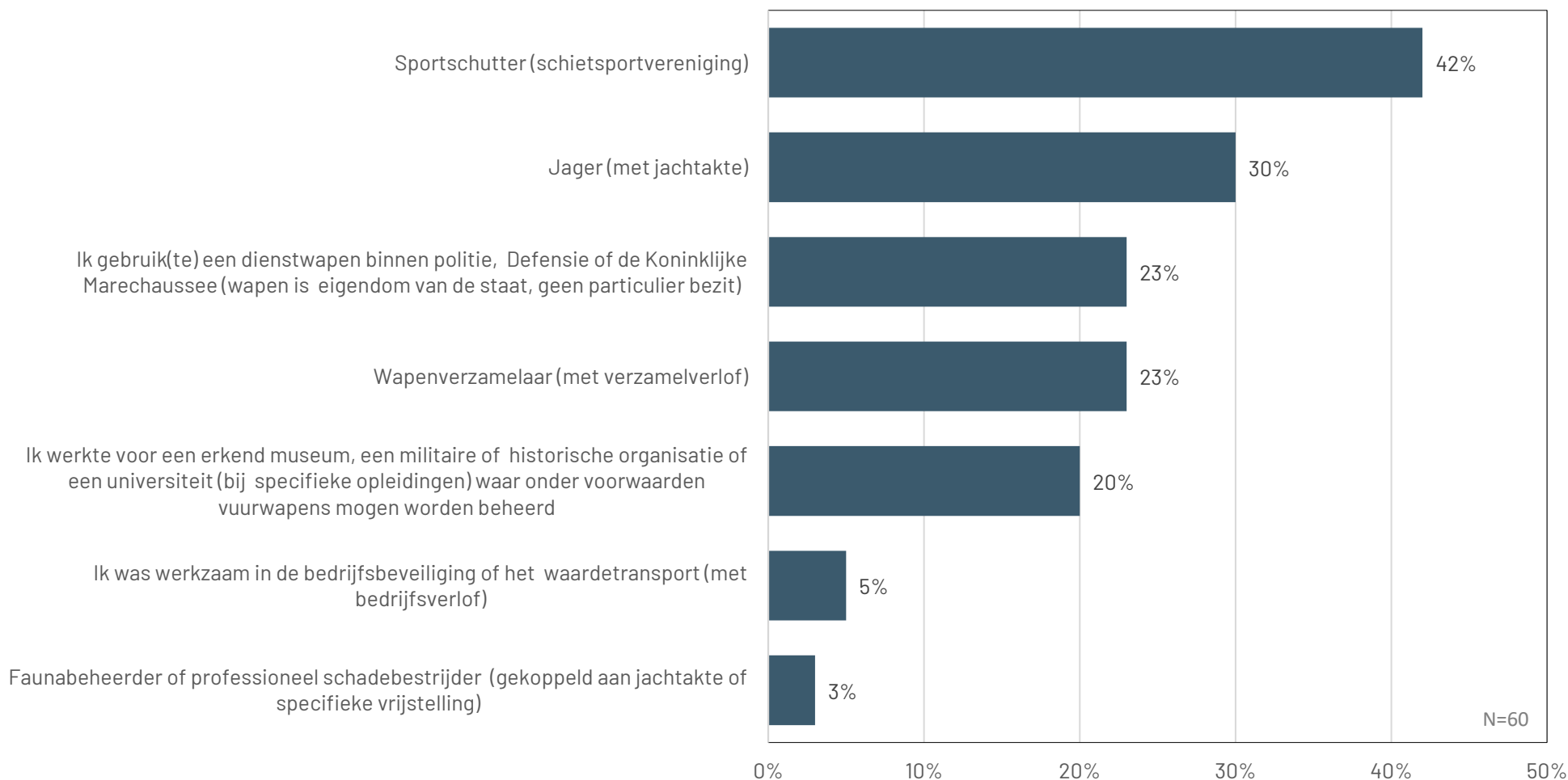

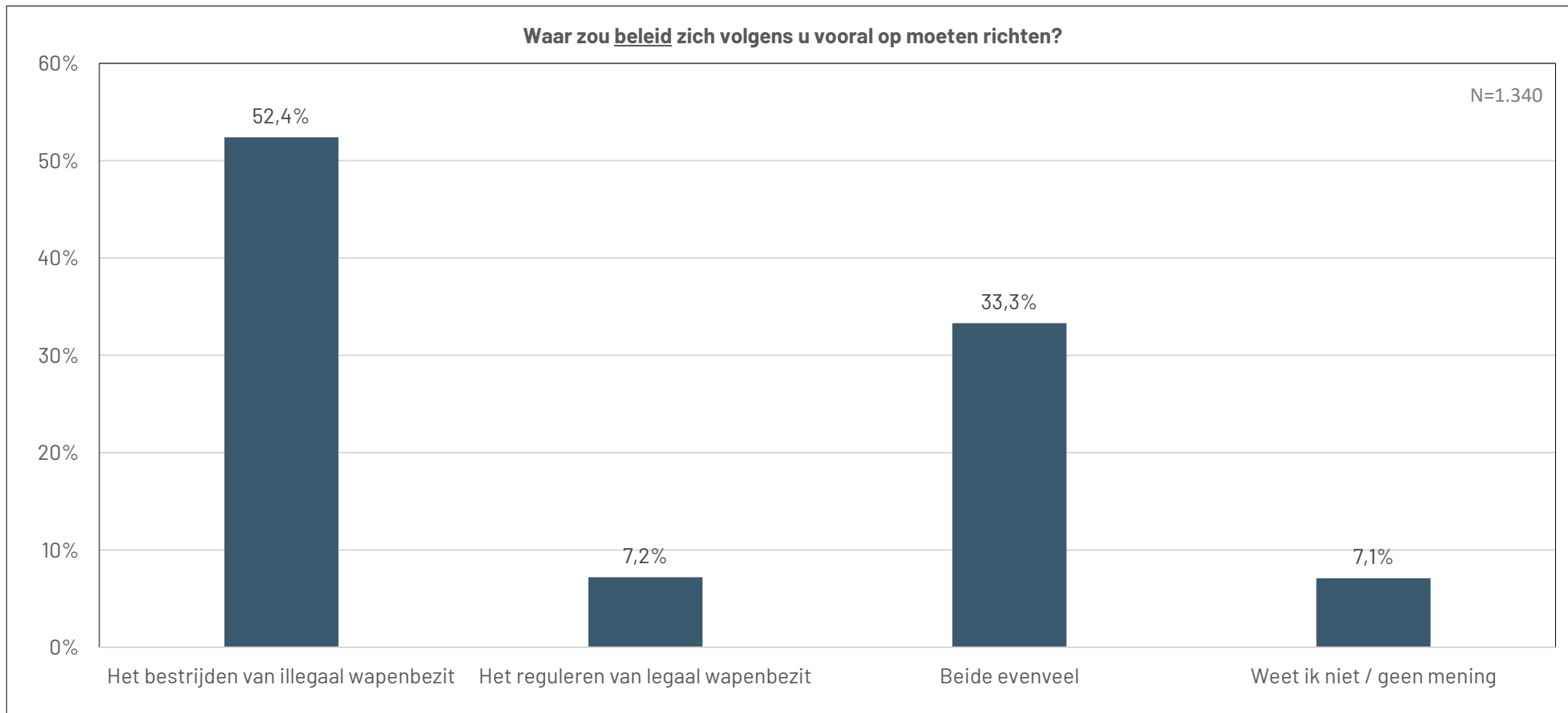
Nederlanders leggen incidenten met vuurwapens vooral bij illegaal wapenbezit. Driekwart van de respondenten denkt dat incidenten voornamelijk of vaker worden veroorzaakt door illegale vuurwapens, terwijl slechts een zeer kleine minderheid denkt dat legale vuurwapens vaker betrokken zijn. Dit laat zien dat veel Nederlanders een duidelijk onderscheid maken tussen illegaal en legaal wapenbezit.

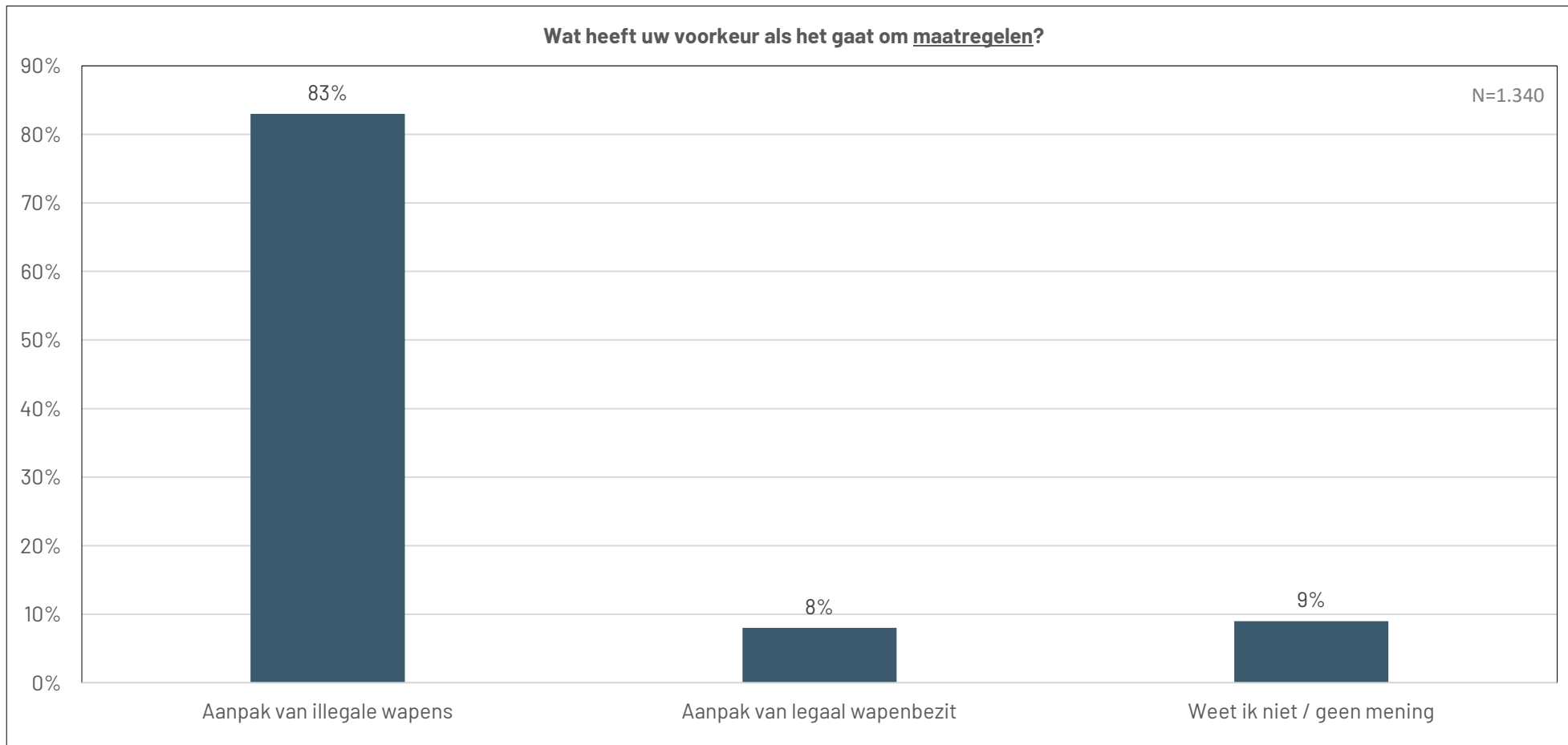
Hoe Nederlanders kijken naar legaal wapenbezit

Als u een legaal vuurwapen bezit of bezat: om welke reden heeft/had u daarvoor een verlof of toestemming?

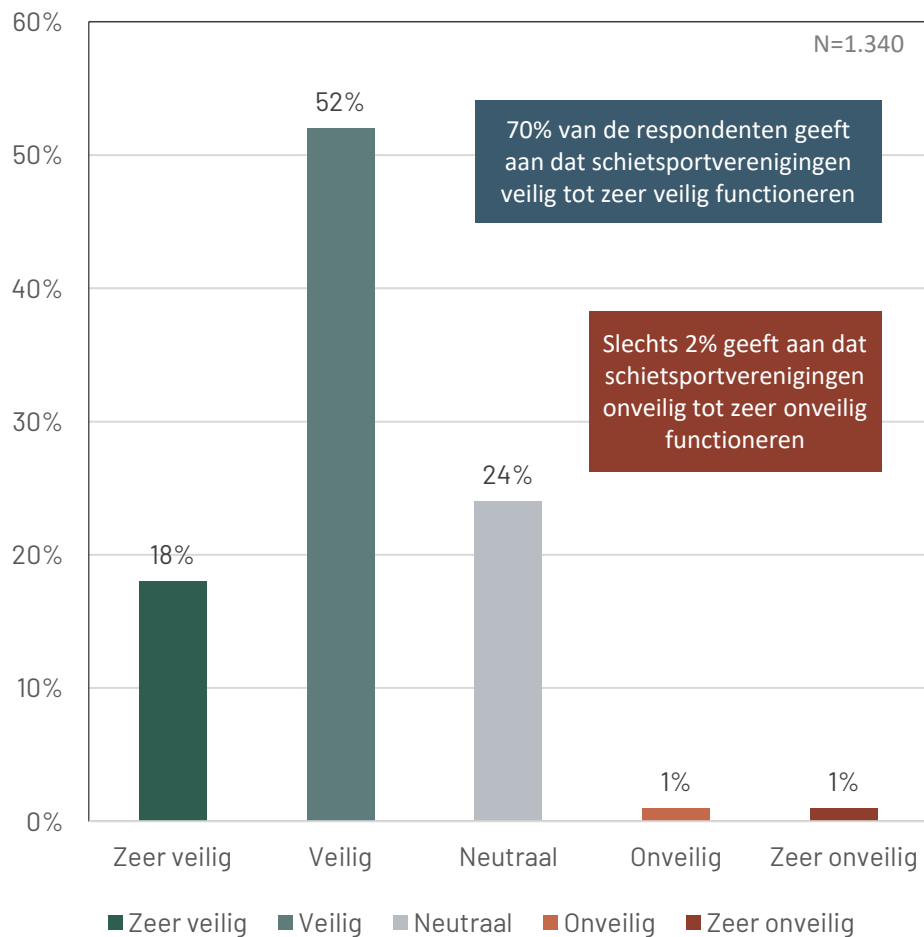

De resultaten laten zien dat Nederlanders het beleid rondom vuurwapens vooral gericht willen zien op de bestrijding van illegaal wapenbezit. Meer dan de helft van de respondenten (52,4%) kiest expliciet voor deze aanpak, terwijl slechts 7,2% vindt dat de focus vooral moet liggen op het reguleren van legaal wapenbezit. Daarnaast vindt een derde van de respondenten (33,3%) dat beide onderwerpen evenveel aandacht verdienen.

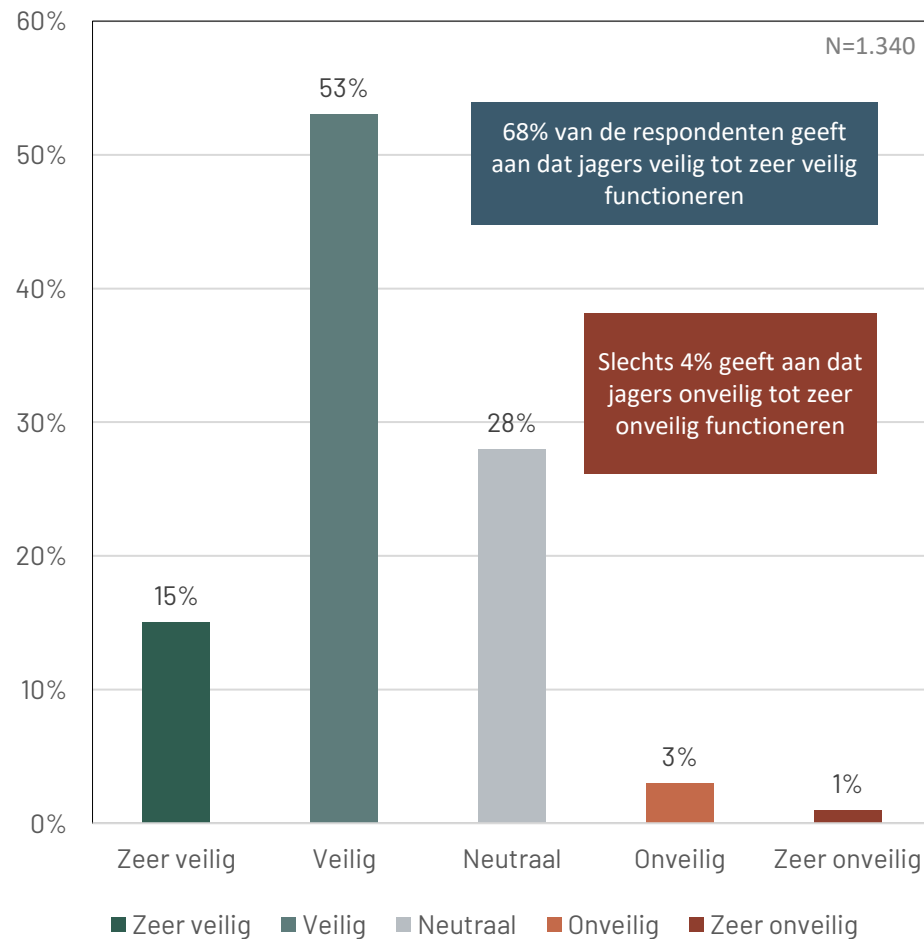

De resultaten laten zien dat Nederlanders een zeer duidelijke voorkeur hebben voor maatregelen tegen illegale wapens. Maar liefst 83% vindt dat de focus daar moet liggen, tegenover slechts 8% die prioriteit geeft aan de aanpak van legaal wapenbezit.

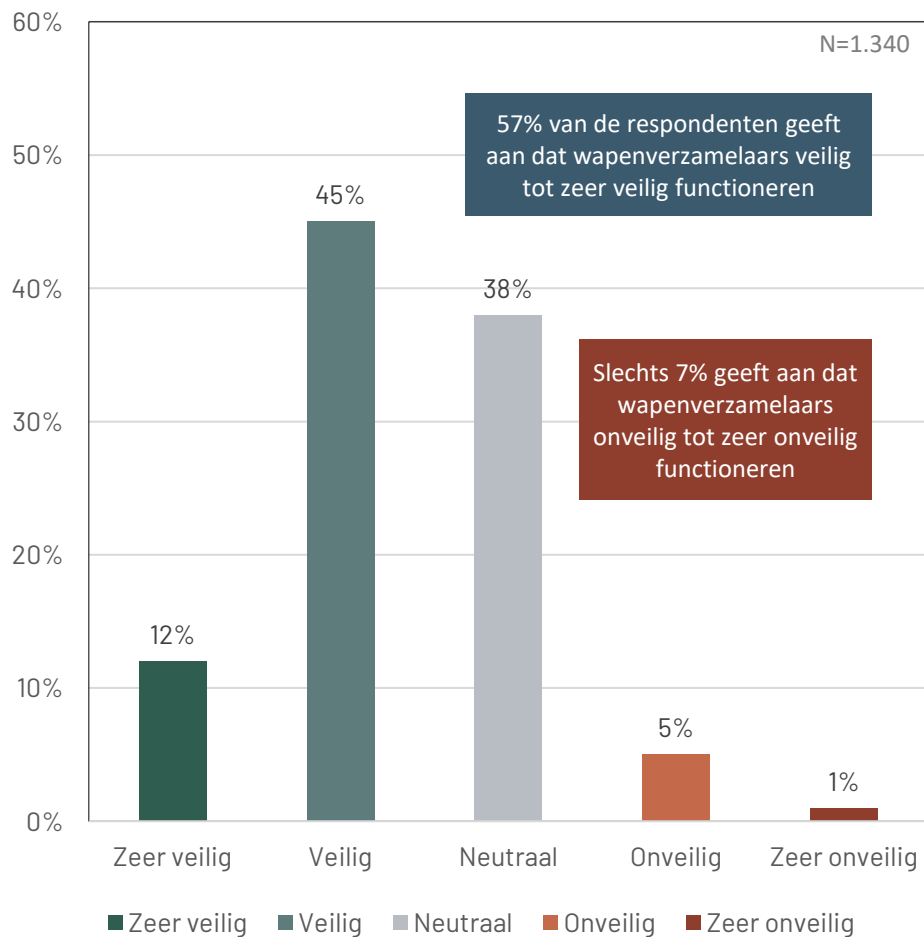
Hoe veilig denkt u dat schietsportverenigingen in Nederland functioneren?

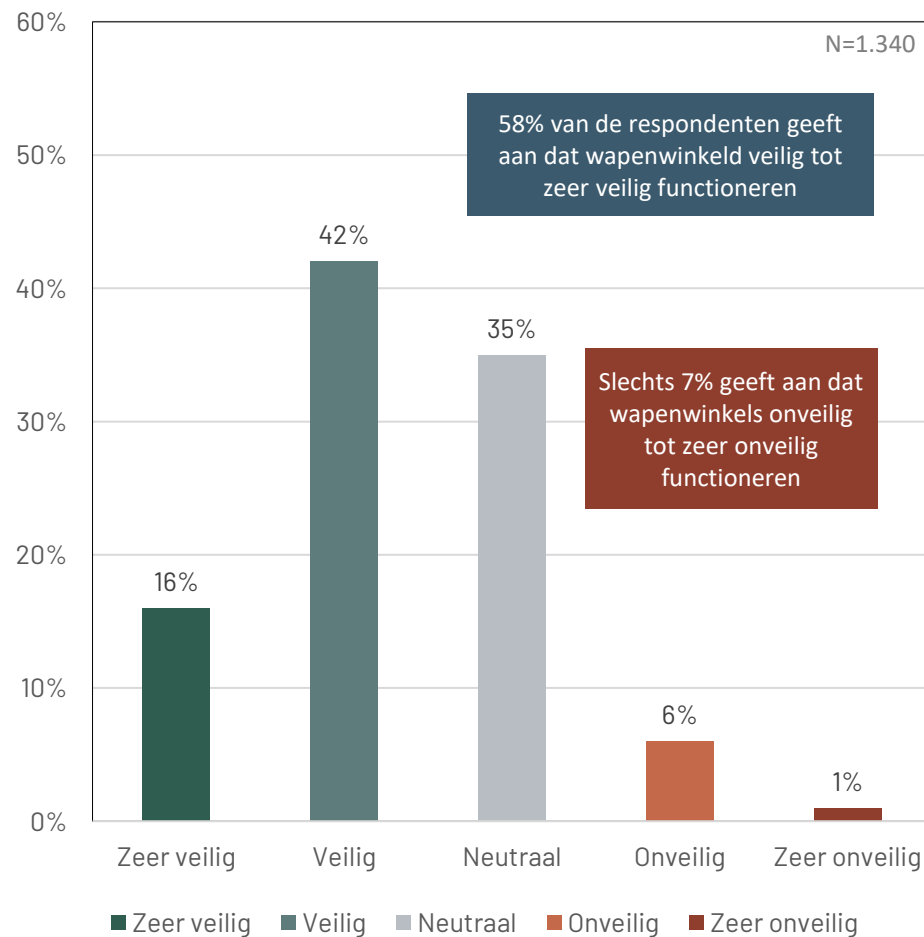
Hoe veilig denkt u dat jagers in Nederland functioneren?

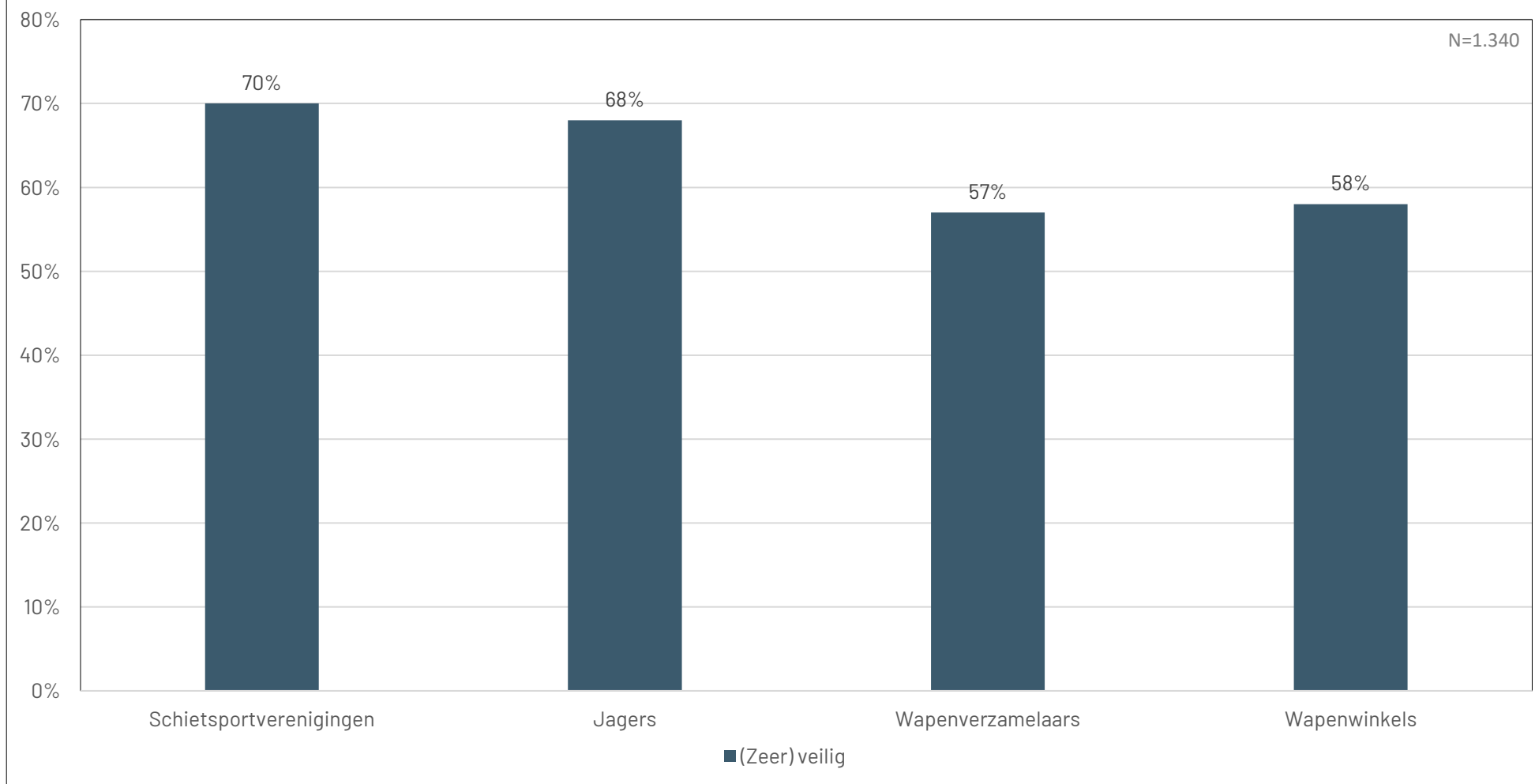
Hoe veilig denkt u dat wapenverzamelaars in Nederland functioneren?

Hoe veilig denkt u dat wapenwinkels in Nederland functioneren?

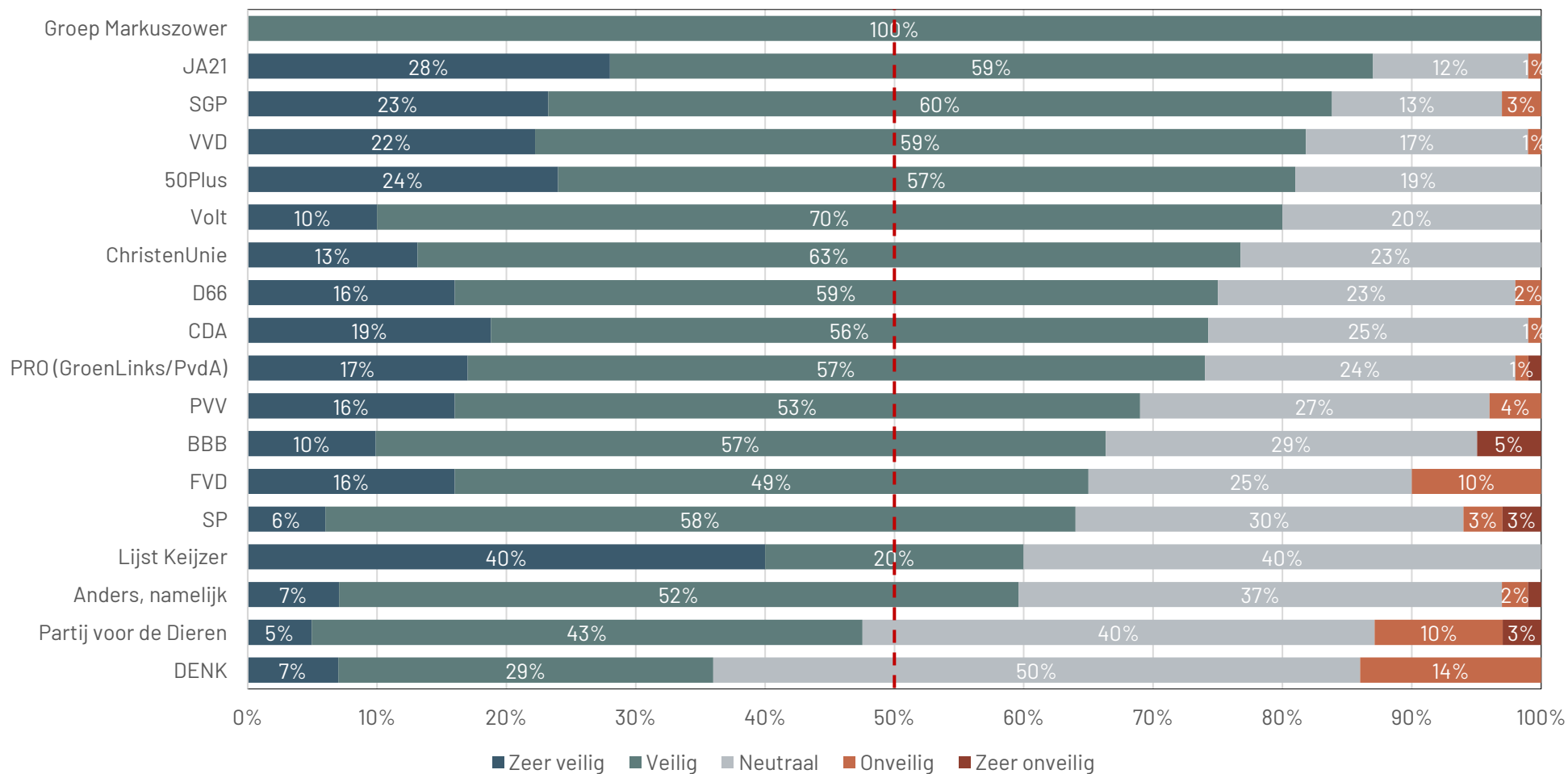

Hoe veilig denkt u dat organisaties en vergunninghouders van legale vuurwapens in Nederland functioneren?

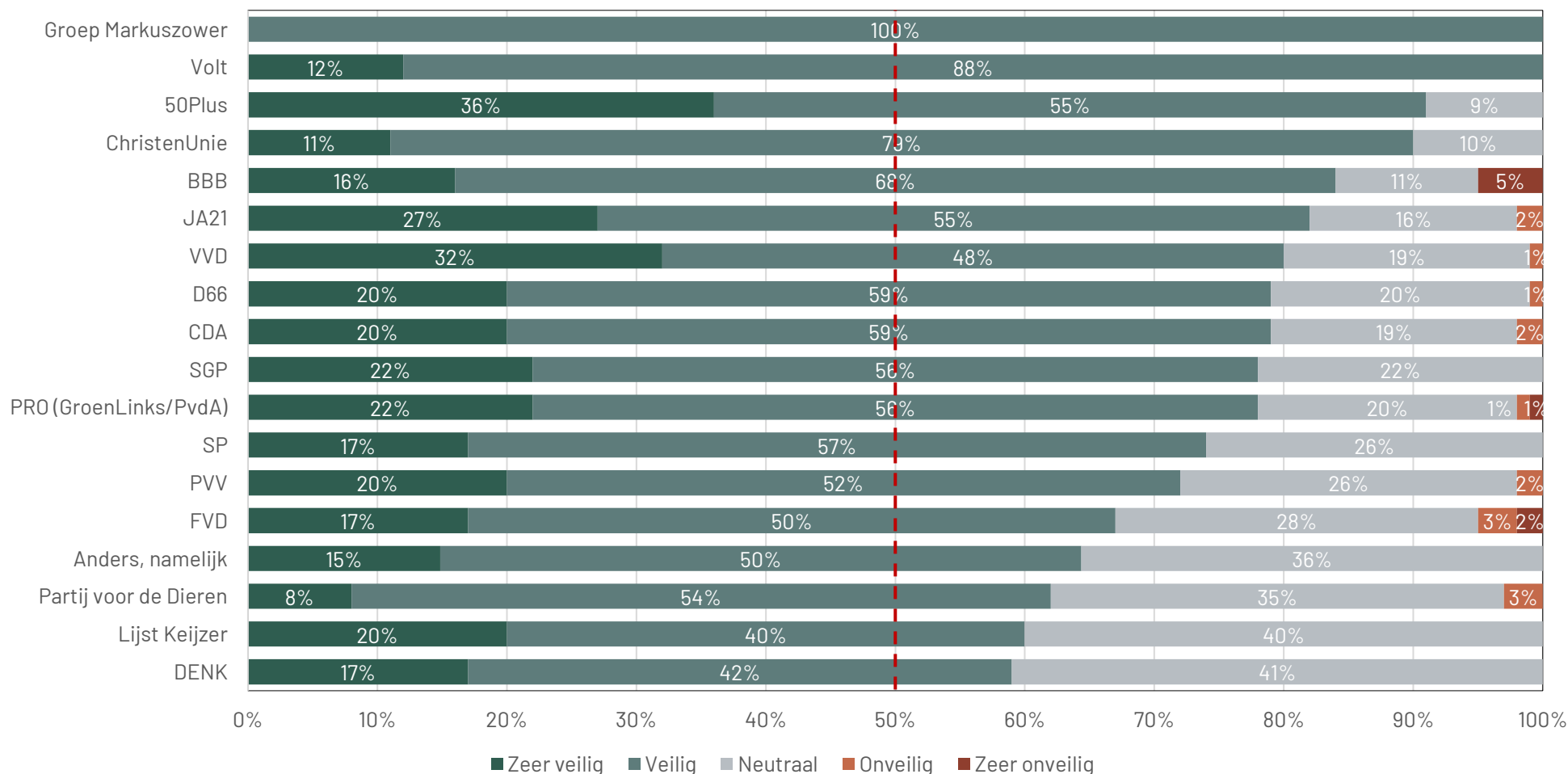
Hoe veilig denkt u dat jagers in Nederland functioneren?

N=1.340

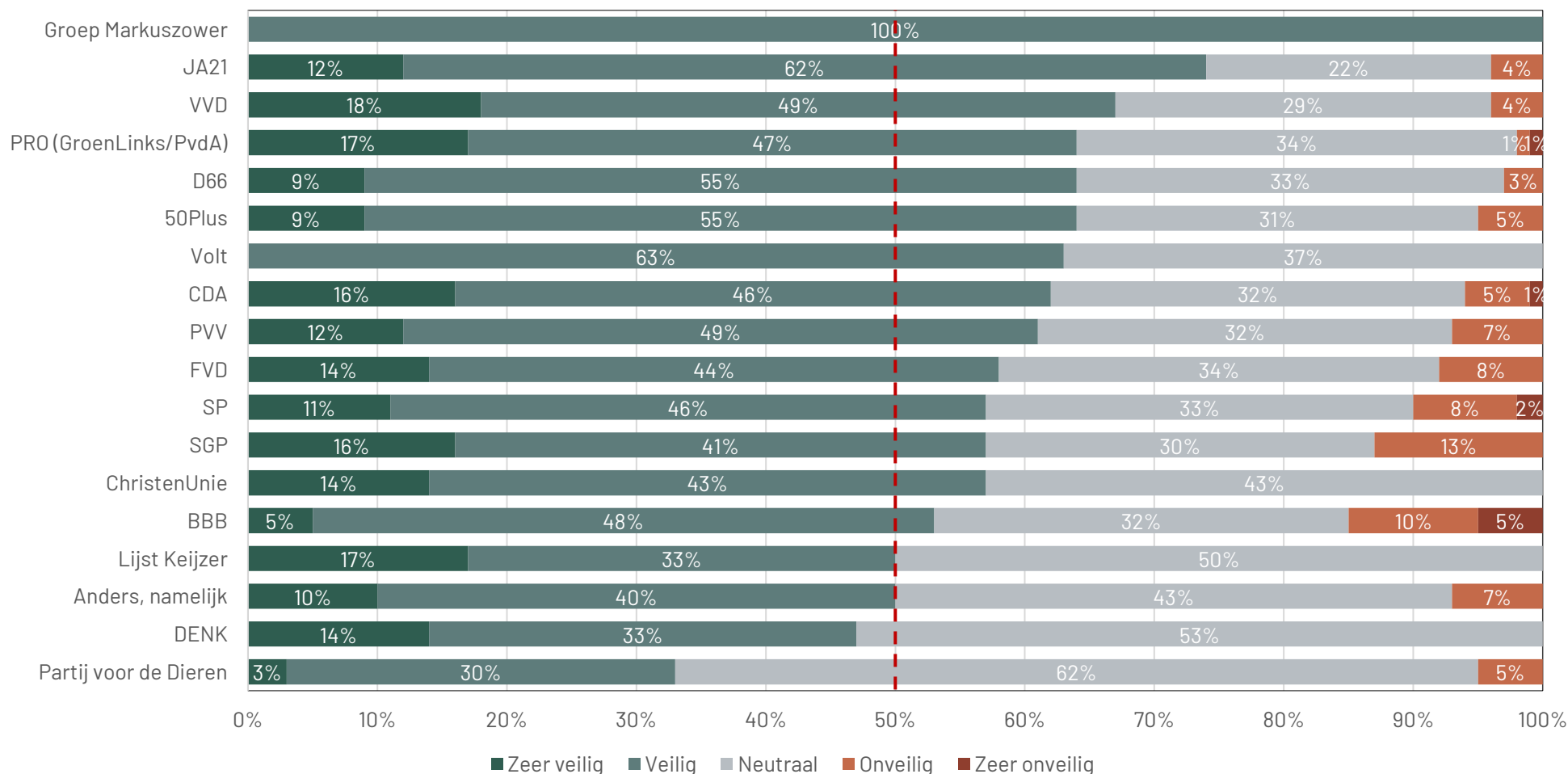
Hoe veilig denkt u dat schietsportverenigingen in Nederland functioneren?

N=1.340

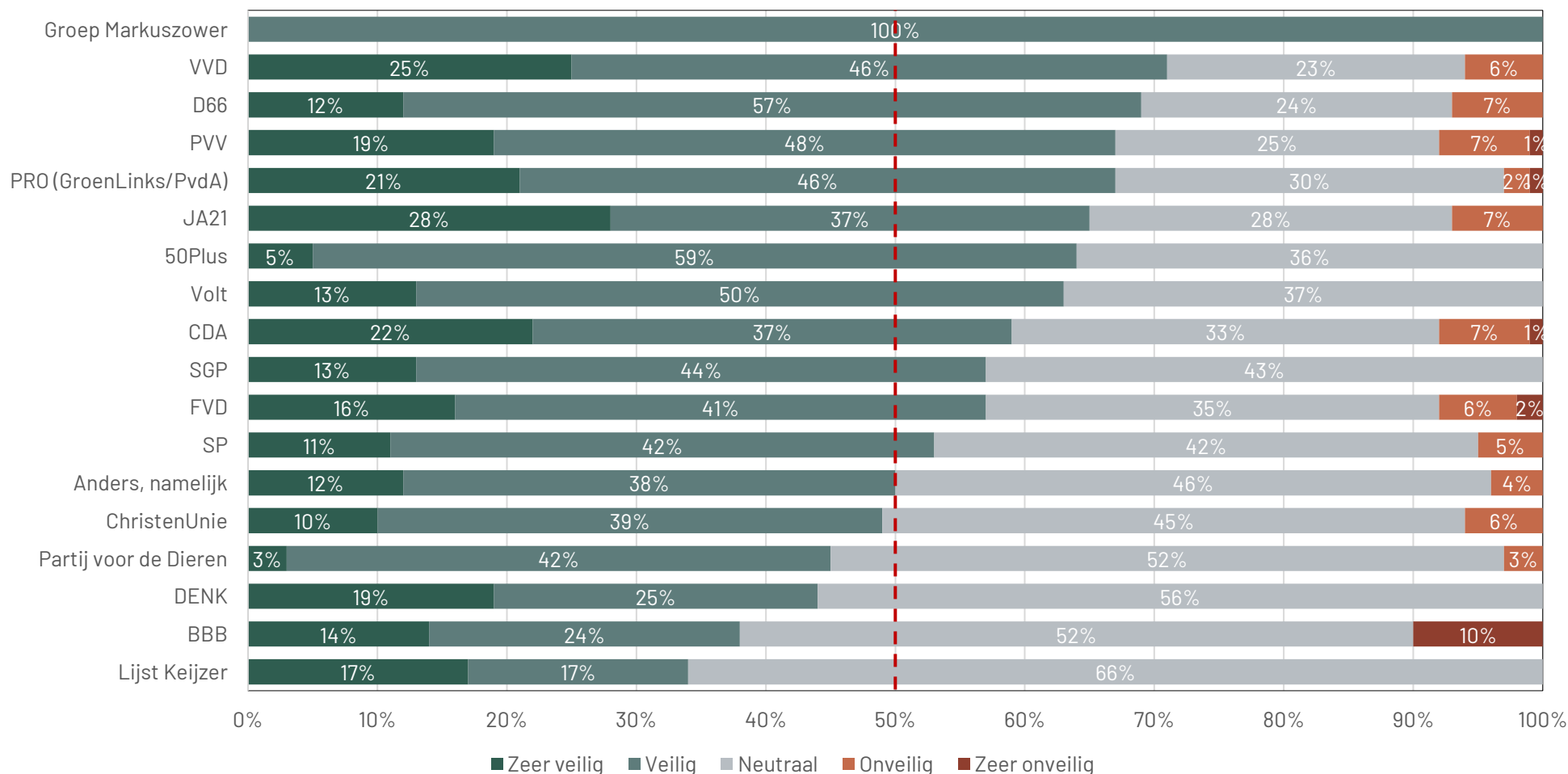
Hoe veilig denkt u dat wapenverzamelaars in Nederland functioneren?

N=1.340

Hoe veilig denkt u dat wapenwinkels in Nederland functioneren?

N=1.340

De resultaten laten zien dat Nederlanders over het algemeen een positief beeld hebben van de verschillende groepen die binnen het legale vuurwapendomein actief zijn. Jagers, sportschutters, schietsportverenigingen, wapenverzamelaars en wapenwinkels worden door een meerderheid van de bevolking als veilig of zeer veilig beoordeeld. De groep die deze partijen als onveilig beschouwt, blijft in alle gevallen relatief beperkt.

Het meest positieve beeld bestaat van schietsportverenigingen. Zeven op de tien Nederlanders (70%) vinden dat schietsportverenigingen veilig of zeer veilig functioneren, terwijl slechts 2% een negatief oordeel heeft.

Ook jagers worden door een ruime meerderheid positief beoordeeld: 68% vindt dat zij veilig of zeer veilig functioneren, tegenover slechts 4% die hen als onveilig ziet.

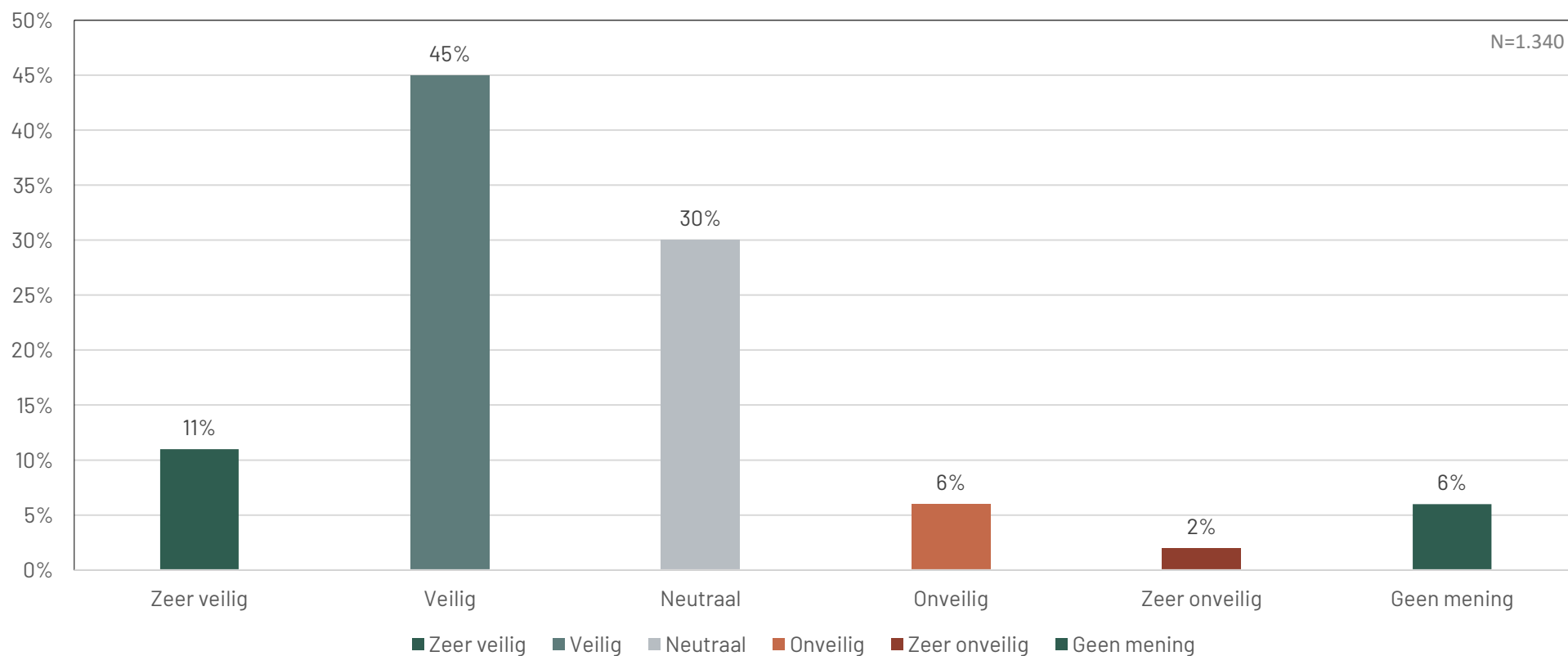
Voor wapenverzamelaars en wapenwinkels ligt het positieve oordeel iets lager, maar nog steeds beoordeelt een meerderheid deze groepen als veilig. Respectievelijk 57% en 58% van de Nederlanders vindt dat zij veilig of zeer veilig functioneren. Opvallend is wel dat bij deze groepen het aandeel neutrale antwoorden groter is, wat erop wijst dat veel Nederlanders minder bekend zijn met hun activiteiten en daardoor minder snel een uitgesproken oordeel vormen.

Wanneer wordt gekeken naar politieke voorkeuren, blijkt dat het vertrouwen in deze groepen breed aanwezig is over vrijwel het gehele politieke spectrum. Bij jagers, sportschutters en verzamelaars overheerst in de meeste politieke achterbannen een positief oordeel. Verschillen tussen partijen zitten vooral in de mate van enthousiasme, niet in fundamentele afwijzing. Alleen onder kiezers van DENK en de Partij voor de Dieren is het aandeel kritische respondenten duidelijk hoger, terwijl ook daar de neutrale groep aanzienlijk is.

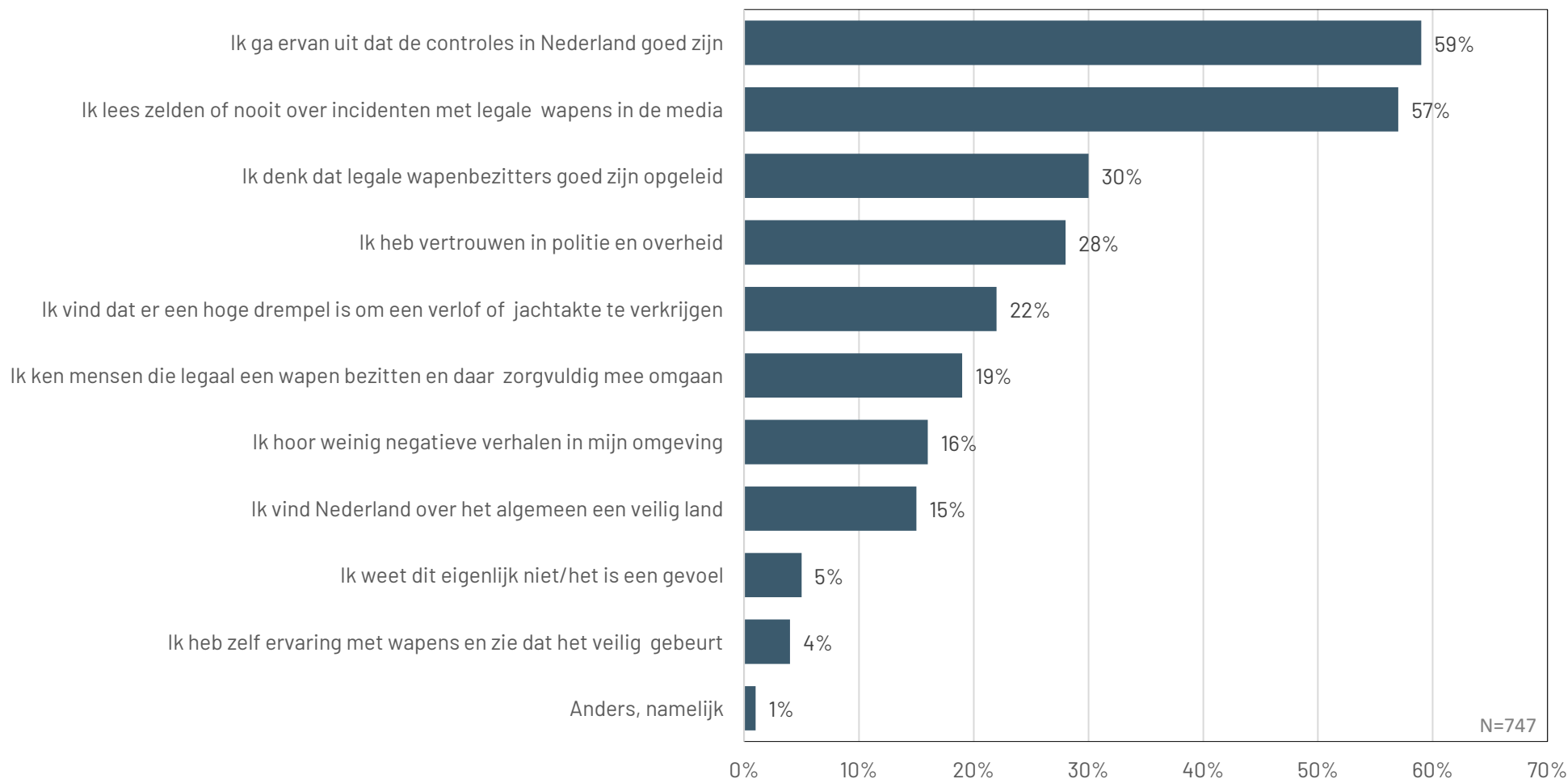
Samenvattend ontstaat het beeld van een sector die door een ruime meerderheid van de Nederlanders als veilig en verantwoord wordt gezien. Hoewel de bekendheid met bepaalde groepen, zoals verzamelaars en wapenwinkels, beperkter lijkt, is er weinig aanwijzing voor breed maatschappelijk wantrouwen. Integendeel: de resultaten wijzen op een aanzienlijk maatschappelijk vertrouwen in de manier waarop legale vuurwapengebruikers en aanverwante organisaties in Nederland functioneren.

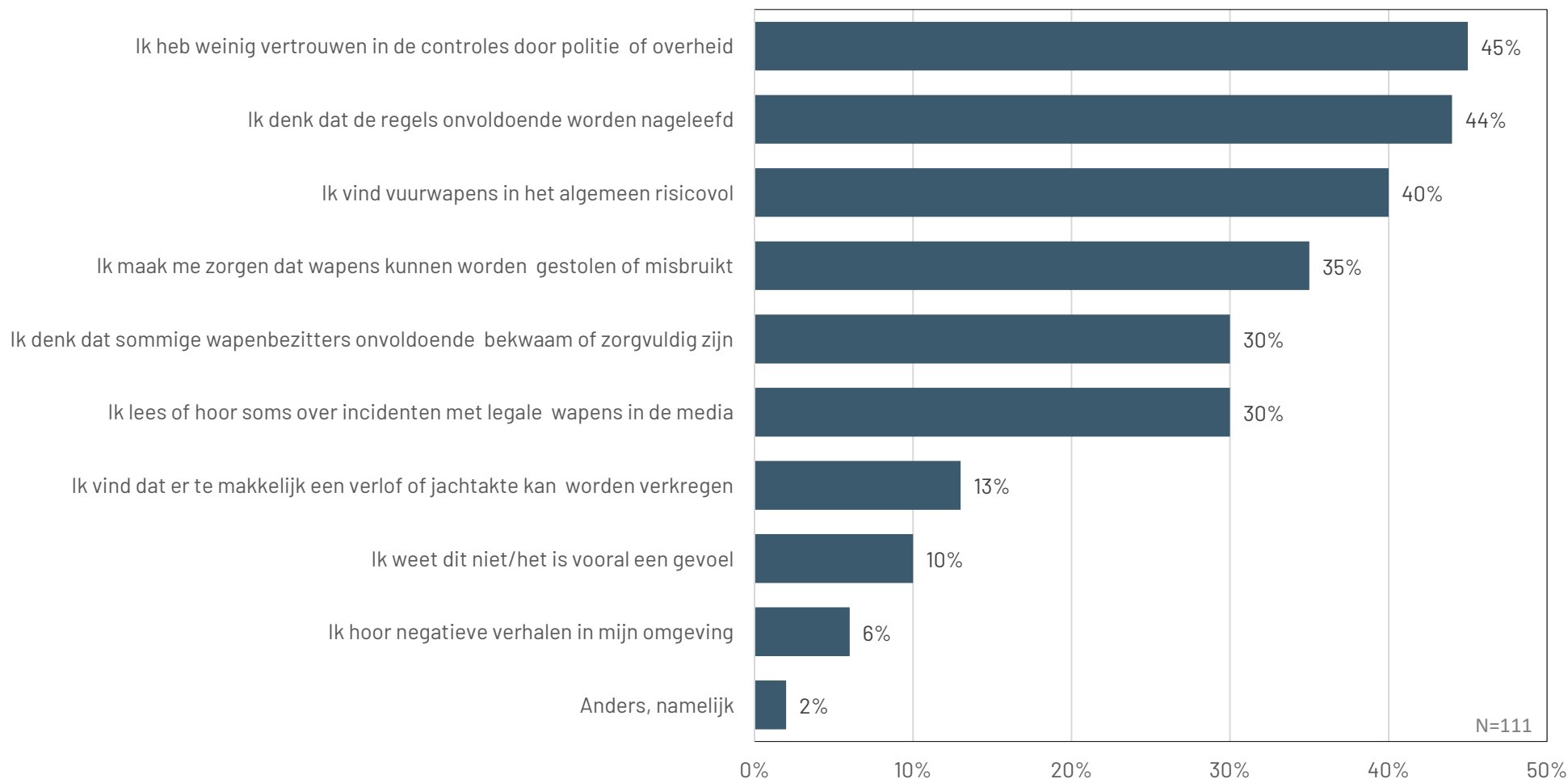
In hoeverre denkt u dat legaal wapenbezit in Nederland veilig verloopt?

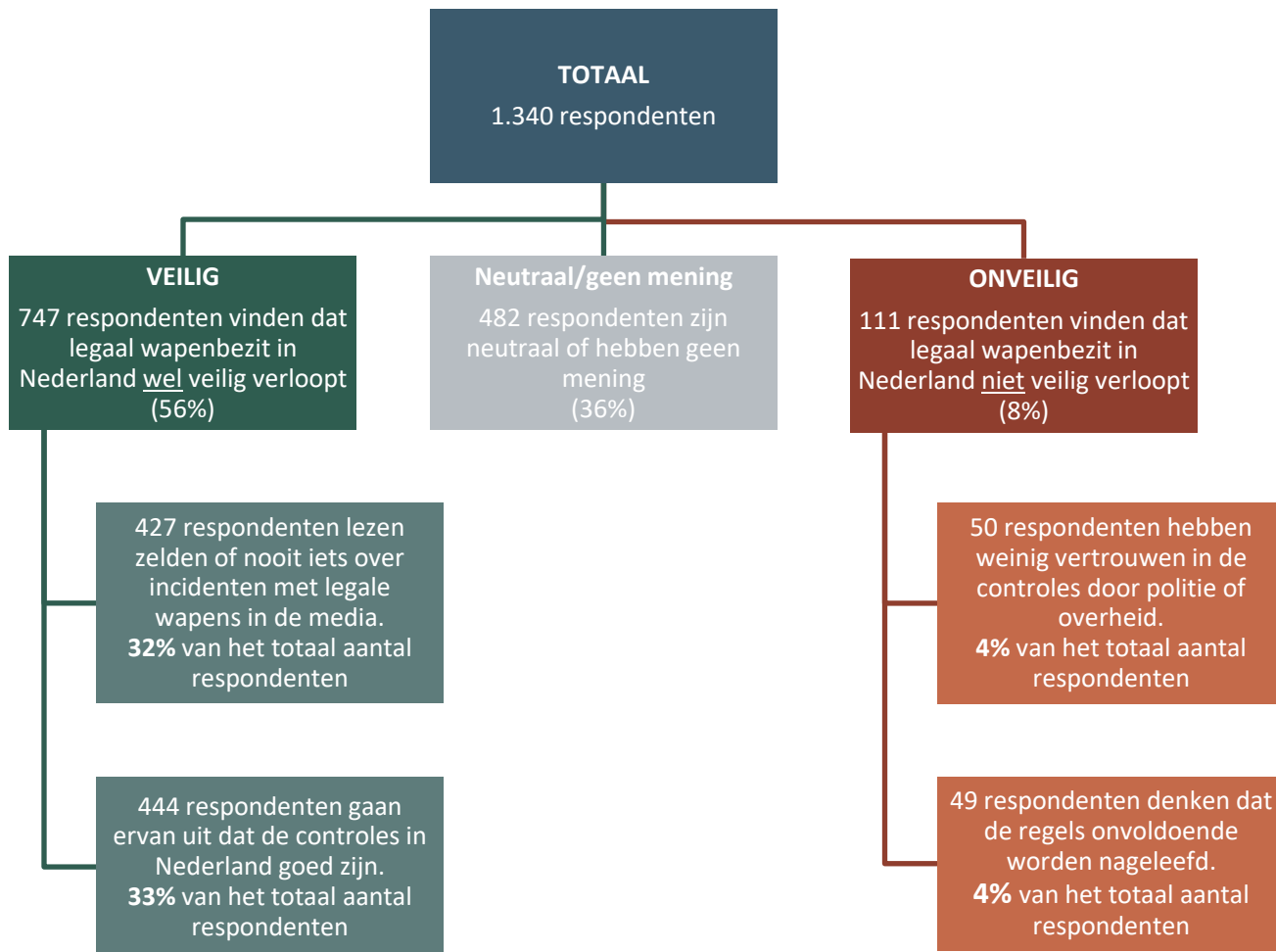
Nederlanders beoordelen legaal wapenbezit overwegend als veilig. Een meerderheid van 56% vindt dat legaal wapenbezit in Nederland veilig tot zeer veilig verloopt, terwijl slechts 8% dit als onveilig ervaart. Tegelijkertijd blijft een aanzienlijke groep neutraal, wat erop wijst dat veel Nederlanders wel vertrouwen hebben in de bestaande regels en controles, maar zich niet sterk uitgesproken voelen over het onderwerp.

Op basis waarvan denkt u dat legaal wapenbezit in Nederland veilig verloopt?

Op basis waarvan denkt u dat legaal wapenbezit in Nederland niet veilig verloopt?

In hoeverre denkt u dat legaal wapenbezit in Nederland veilig verloopt?

De resultaten laten zien dat Nederlanders overwegend vertrouwen hebben in de veiligheid van legaal wapenbezit in Nederland. Een meerderheid van 56% vindt dat legaal wapenbezit veilig tot zeer veilig verloopt, terwijl slechts 8% dit als onveilig beoordeelt. Daarnaast blijft een aanzienlijke groep neutraal of heeft geen uitgesproken mening, wat erop wijst dat veel Nederlanders het onderwerp niet als direct problematisch ervaren.

Het vertrouwen in legaal wapenbezit hangt sterk samen met het beeld dat de Nederlandse controles, vergunningseisen en regelgeving goed functioneren. Veel respondenten geven aan ervan uit te gaan dat politie en overheid voldoende toezicht houden en dat regels rondom legaal wapenbezit over het algemeen goed worden nageleefd. Ook speelt mee dat incidenten met legale wapens relatief weinig zichtbaar zijn in de media, waardoor legaal wapenbezit minder sterk wordt geassocieerd met criminaliteit en geweld.

Tegelijkertijd bestaat bij een kleinere groep wel twijfel over de effectiviteit van controles en de naleving van regels. Deze respondenten maken zich zorgen over toezicht, handhaving en mogelijke misstanden. Over het geheel genomen maken Nederlanders echter duidelijk onderscheid tussen legaal gecontroleerd wapenbezit en illegaal wapenbezit, waarbij de grootste zorgen vooral liggen bij illegale wapens en criminaliteit.

De resultaten laten zien dat Nederlanders overwegend vertrouwen hebben in de veiligheid van legaal wapenbezit in Nederland.

Een meerderheid van 56% vindt dat legaal wapenbezit veilig tot zeer veilig verloopt, terwijl slechts 8% dit als onveilig beoordeelt. Daarnaast blijft een aanzienlijke groep neutraal of heeft geen uitgesproken mening.

De belangrijkste argumenten voor het vertrouwen in legaal wapenbezit zijn dat veel respondenten ervan uitgaan dat de controles en vergunningseisen in Nederland goed functioneren.

Daarnaast geven veel mensen aan zelden of nooit berichten te zien over incidenten met legale wapens in de media.

Respondenten die kritischer zijn, wijzen vooral op een beperkt vertrouwen in de controles door overheid en politie en op zorgen over de naleving van regels.

Over het geheel genomen maken Nederlanders daarmee duidelijk onderscheid tussen legaal gecontroleerd wapenbezit en illegaal wapenbezit.

Terwijl illegale wapens vooral worden gekoppeld aan criminaliteit en geweld, wordt legaal wapenbezit door veel Nederlanders gezien als een gecontroleerd systeem met duidelijke regels en toezicht.

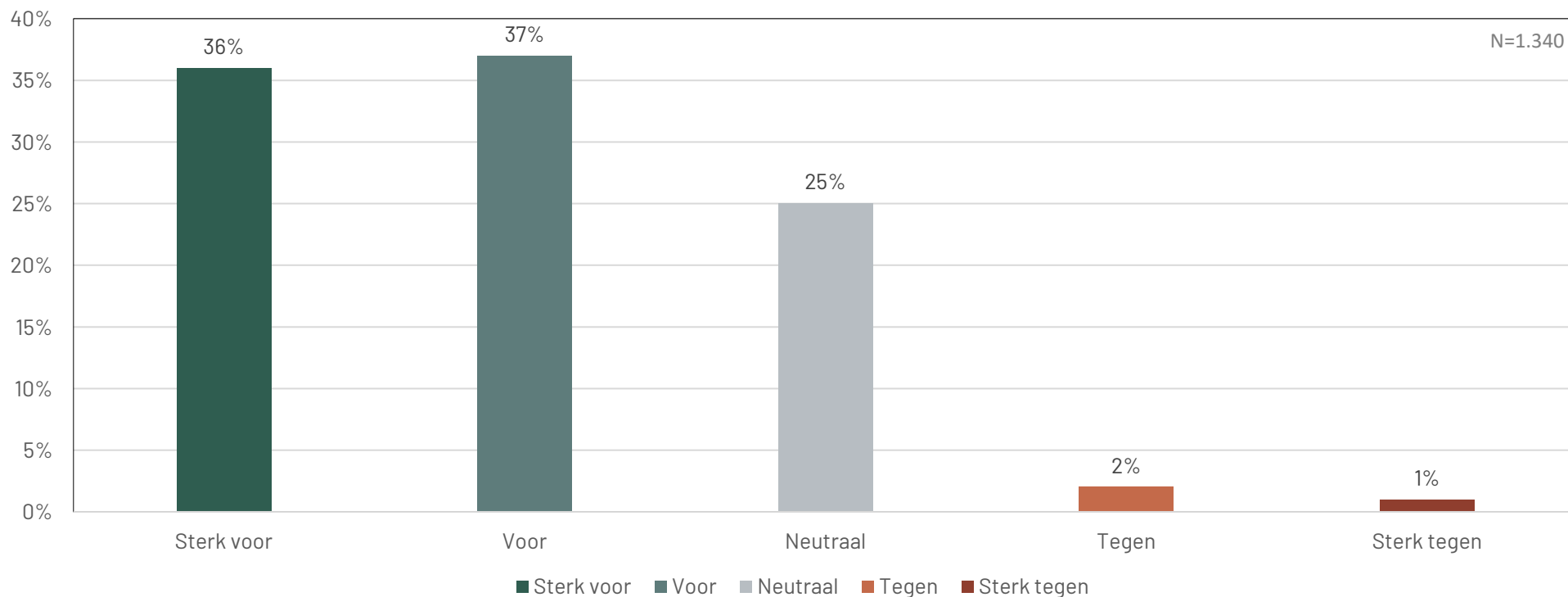
Legaal wapenbezit wordt door veel Nederlanders gezien als een gecontroleerd systeem met duidelijke regels en toezicht

A photograph showing the interior of a dark-colored gun safe. On the left, several long-barreled rifles are stored vertically in a rack. The central part of the safe features several horizontal shelves; the top ones hold small boxes, and the lower ones hold two gold coins and some brass tools. On the right, more rifles are stored vertically. The safe's heavy door is visible on the far right, showing its locking mechanism and a textured interior panel.

Vertrouwen in regels, toezicht en veiligheid

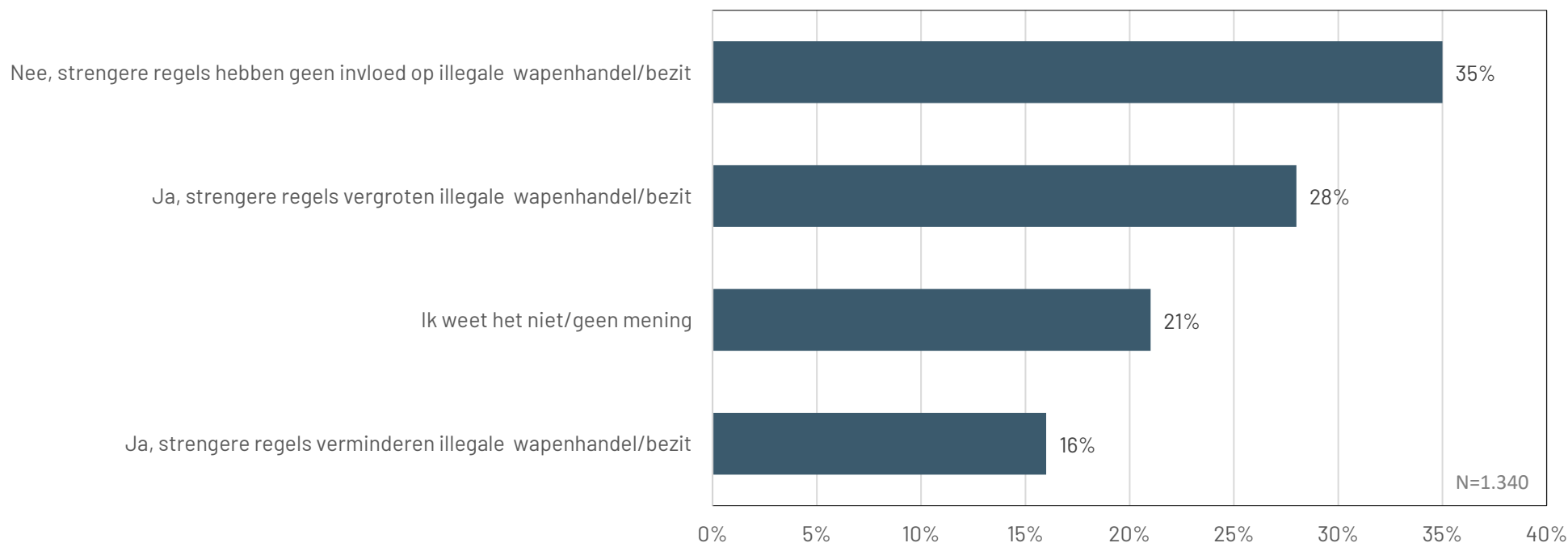
In hoeverre vindt u dat de focus meer moet liggen op illegale wapens dan op het verder aanscherpen van regels voor legaal wapenbezit?

Nederlanders vinden in grote meerderheid dat de focus van beleid en handhaving vooral moet liggen op de bestrijding van illegale wapens en minder op het verder aanscherpen van regels voor legaal wapenbezit. Bijna driekwart van de respondenten is het hier (sterk) mee eens, terwijl slechts een zeer kleine minderheid tegen is. Dit laat zien dat veel Nederlanders het grootste veiligheidsprobleem vooral zien bij illegaal wapenbezit en criminaliteit en minder bij legaal gecontroleerd wapenbezit onder bestaande vergunning- en controlesystemen.

Wat vindt u dat de overheid moet doen met betrekking tot legaal wapenbezit?

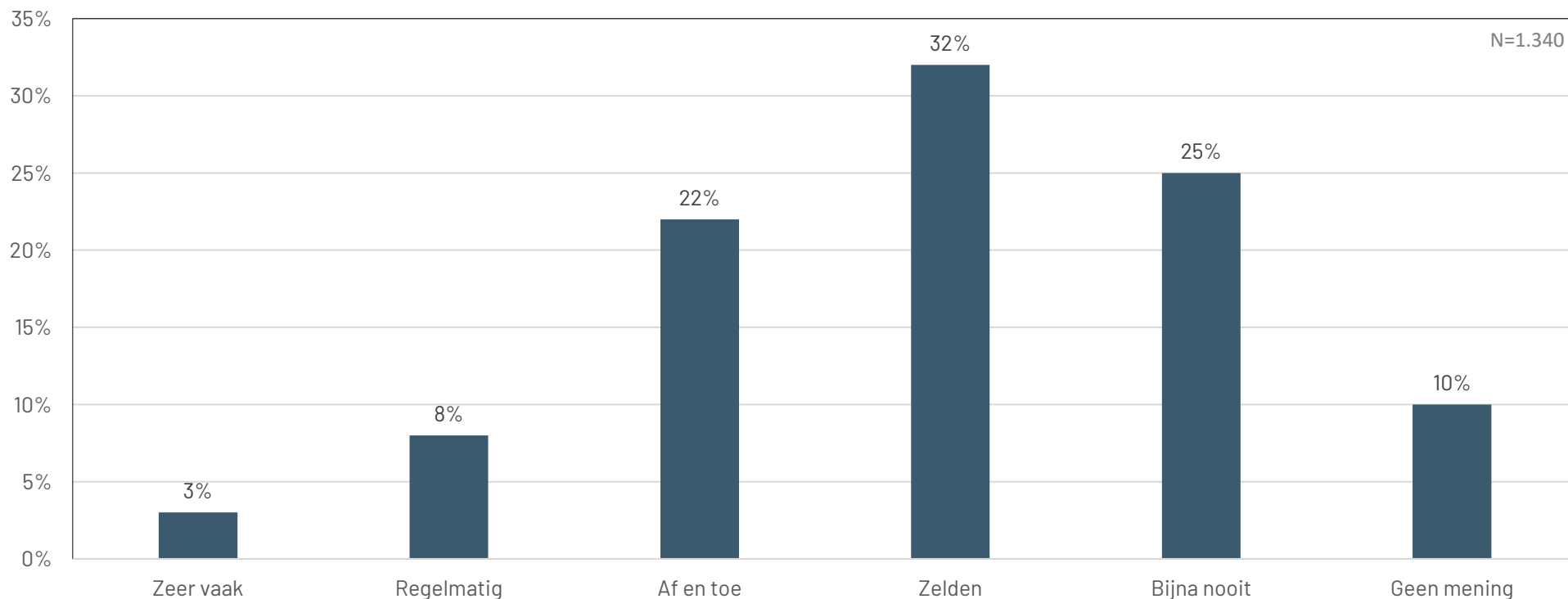
De resultaten laten zien dat Nederlanders de oplossing rondom legaal wapenbezit vooral zoeken in betere handhaving en meer aandacht voor illegale wapens en minder in het verder aanscherpen van wet- en regelgeving. De grootste groep respondenten vindt dat de overheid zich primair moet richten op illegale wapens en criminaliteit, gevolgd door betere controles en strengere handhaving van bestaande regels. Slechts een relatief beperkte groep vindt dat de regels voor legaal wapenbezit verder moeten worden aangescherpt. Dit wijst erop dat veel Nederlanders het huidige systeem van vergunningen, controles en regelgeving in de basis voldoende vinden functioneren, maar vooral behoefte hebben aan effectieve handhaving en toezicht. De nadruk ligt daarmee meer op uitvoering en bestrijding van illegaal wapenbezit dan op het invoeren van extra regels voor legale wapenbezitters.

Denkt u dat strengere regels voor legale wapens invloed hebben op illegale wapenhandel/bezit?

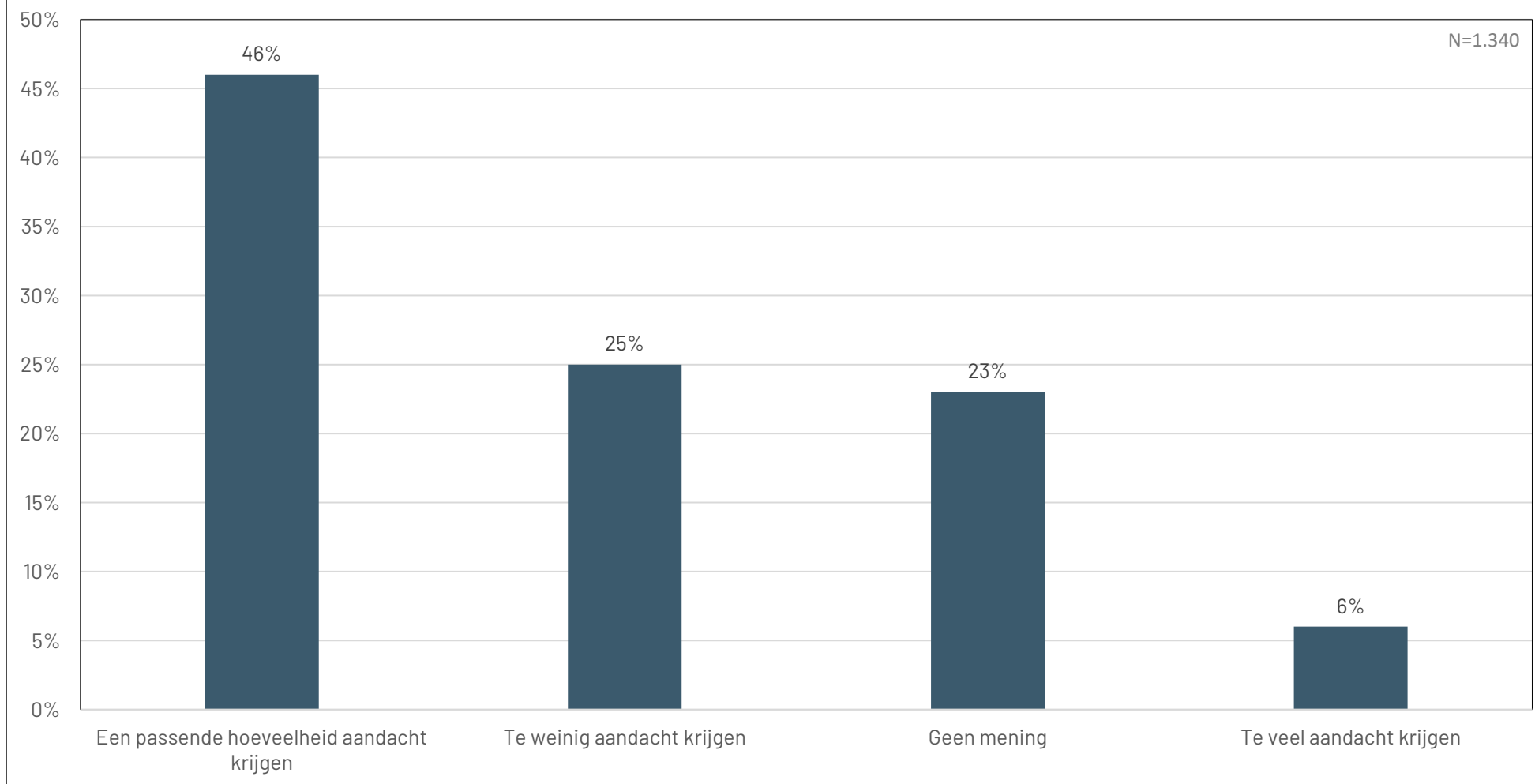
De resultaten laten zien dat Nederlanders beperkt vertrouwen hebben in het idee dat strengere regels voor legaal wapenbezit bijdragen aan het terugdringen van illegale wapenhandel en illegaal wapenbezit. De grootste groep respondenten denkt dat extra regels geen invloed hebben op illegale wapens, terwijl een aanzienlijke groep zelfs verwacht dat strengere regels de illegale handel juist kunnen vergroten. Slechts een relatief kleine minderheid denkt dat strengere regelgeving daadwerkelijk leidt tot minder illegale wapens. Dit wijst erop dat veel Nederlanders illegaal wapenbezit vooral zien als een criminaliteits- en handhavingsvraagstuk dat grotendeels losstaat van legaal gecontroleerd wapenbezit. De resultaten sluiten aan bij eerdere bevindingen dat respondenten meer nadruk leggen op bestrijding van illegale wapens, betere handhaving en effectieve controles dan op het verder aanscherpen van regels voor legale wapenbezitters.

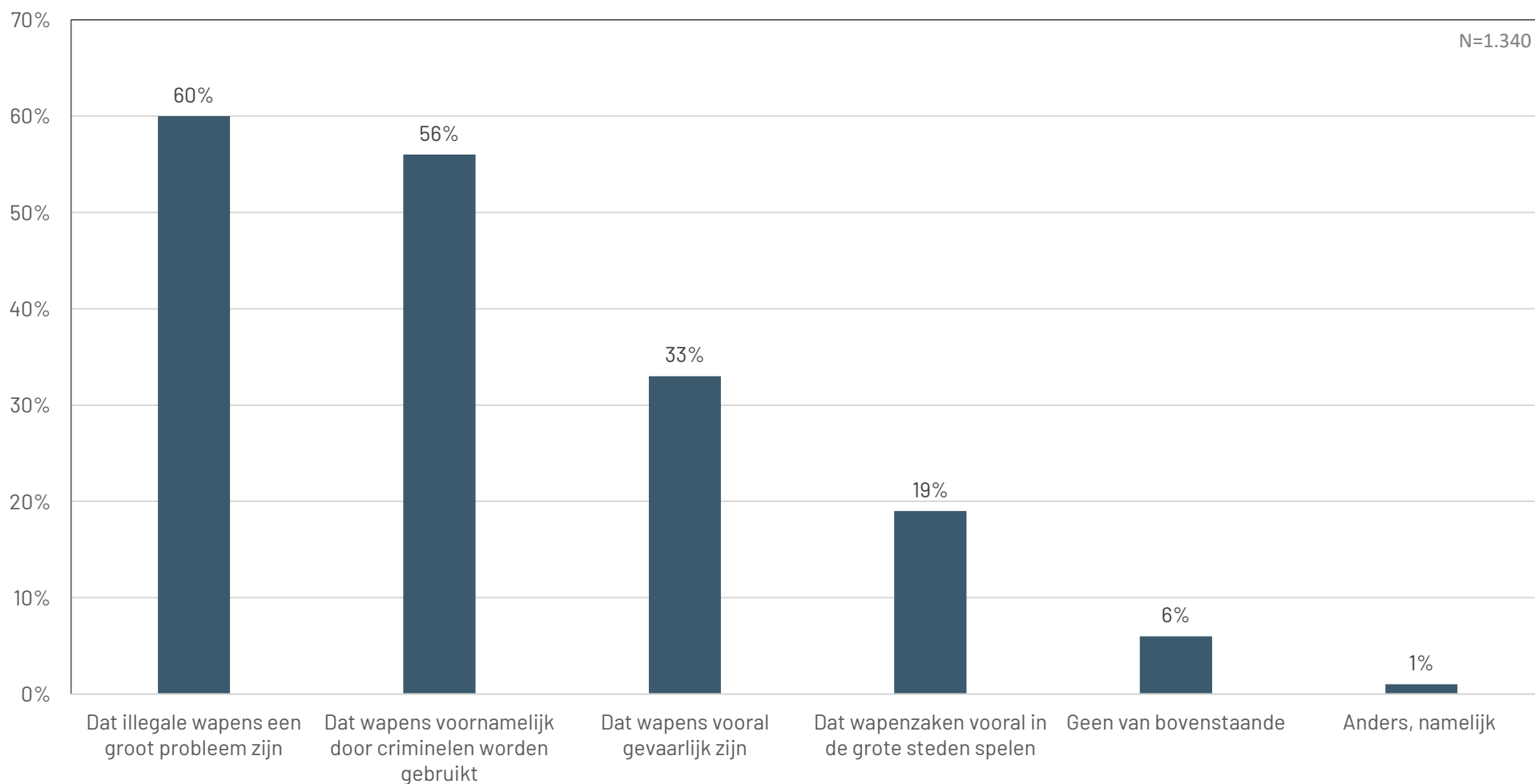
De invloed van media en beeldvorming

Wanneer u in het nieuws hoort over een schietincident, hoe vaak denkt u dat dit gaat over een legaal geregistreerd vuurwapen?

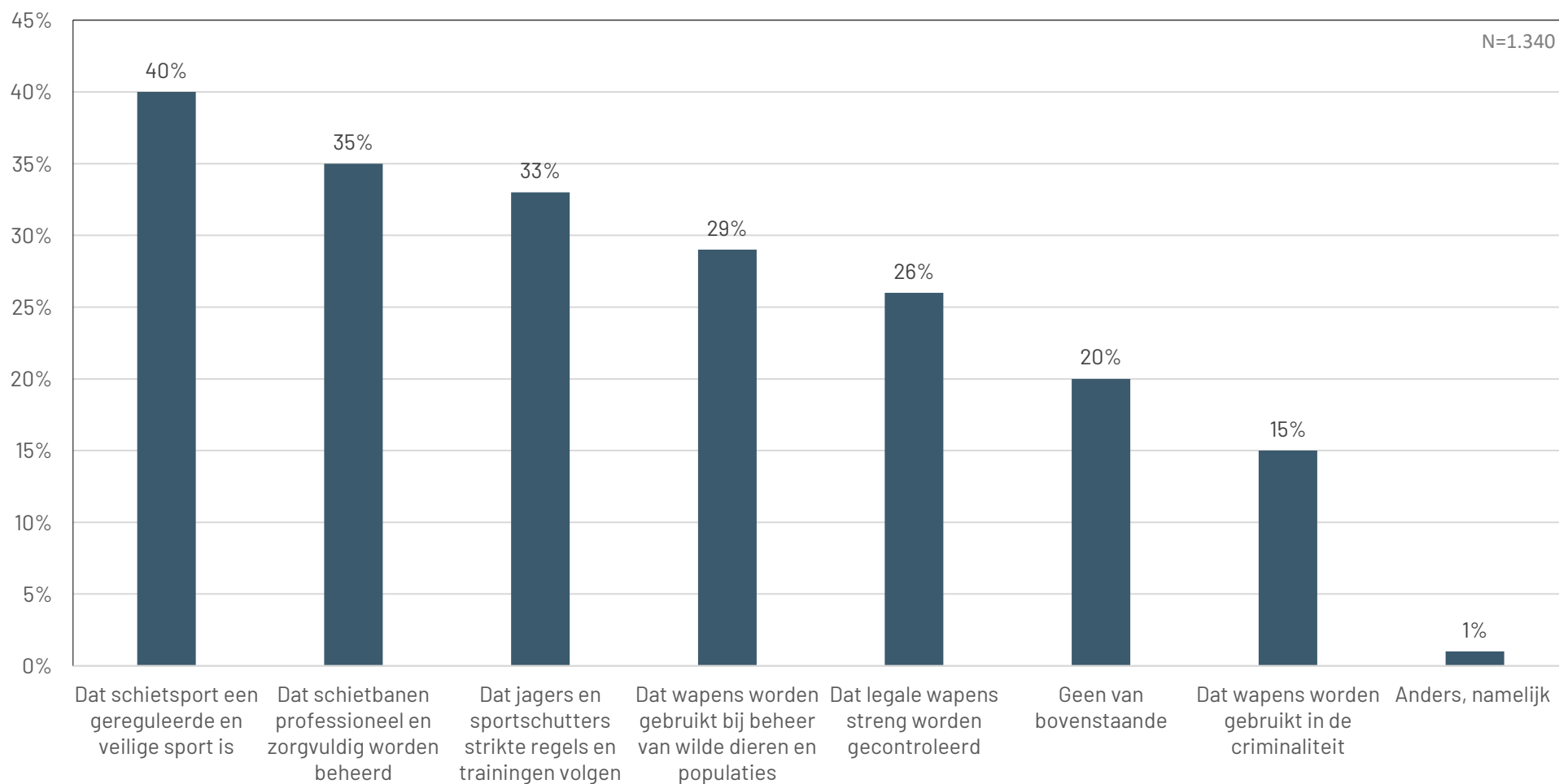
De resultaten laten zien dat Nederlanders schietincidenten meestal niet direct associëren met legaal geregistreerde vuurwapens. Een meerderheid geeft aan zelden of bijna nooit te denken dat een schietincident betrekking heeft op een legaal vuurwapen. Slechts een kleine minderheid denkt dit regelmatig of zeer vaak. Dit wijst erop dat veel Nederlanders schietincidenten en vuurwapengeweld vooral koppelen aan illegaal wapenbezit en criminaliteit en minder aan legaal gecontroleerd wapenbezit. De uitkomsten sluiten daarmee aan bij eerdere bevindingen uit het onderzoek, waarin respondenten duidelijk onderscheid maken tussen legale vuurwapens onder vergunning en toezicht enerzijds en illegale wapens in het criminele circuit anderzijds.

Welke indruk krijgt u meestal van berichtgeving over wapens in Nederland?

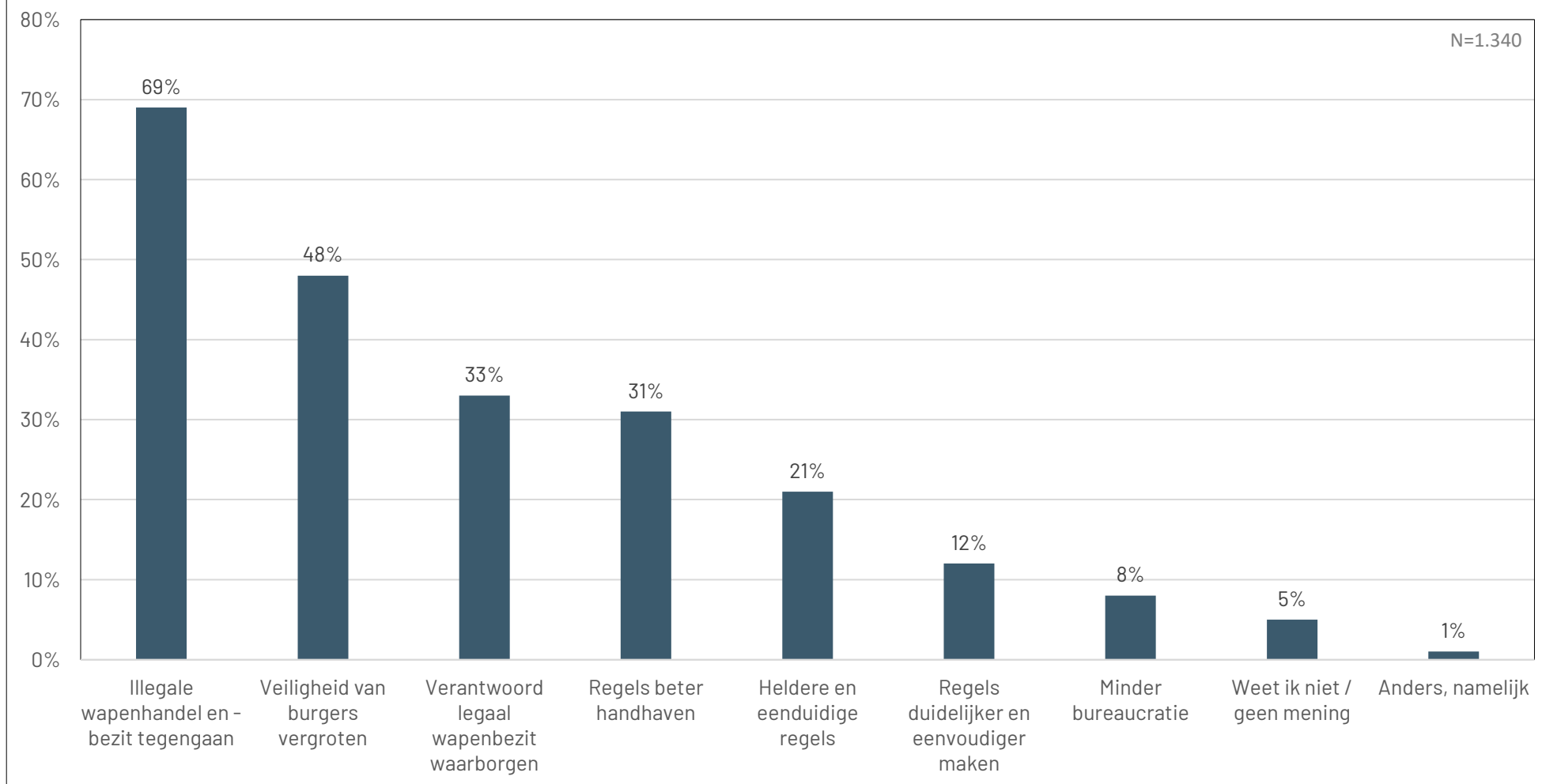
Welke indruk krijgt u meestal van berichtgeving over illegale wapens in Nederland?

Welke indruk krijgt u meestal van berichtgeving over legale wapens in Nederland?

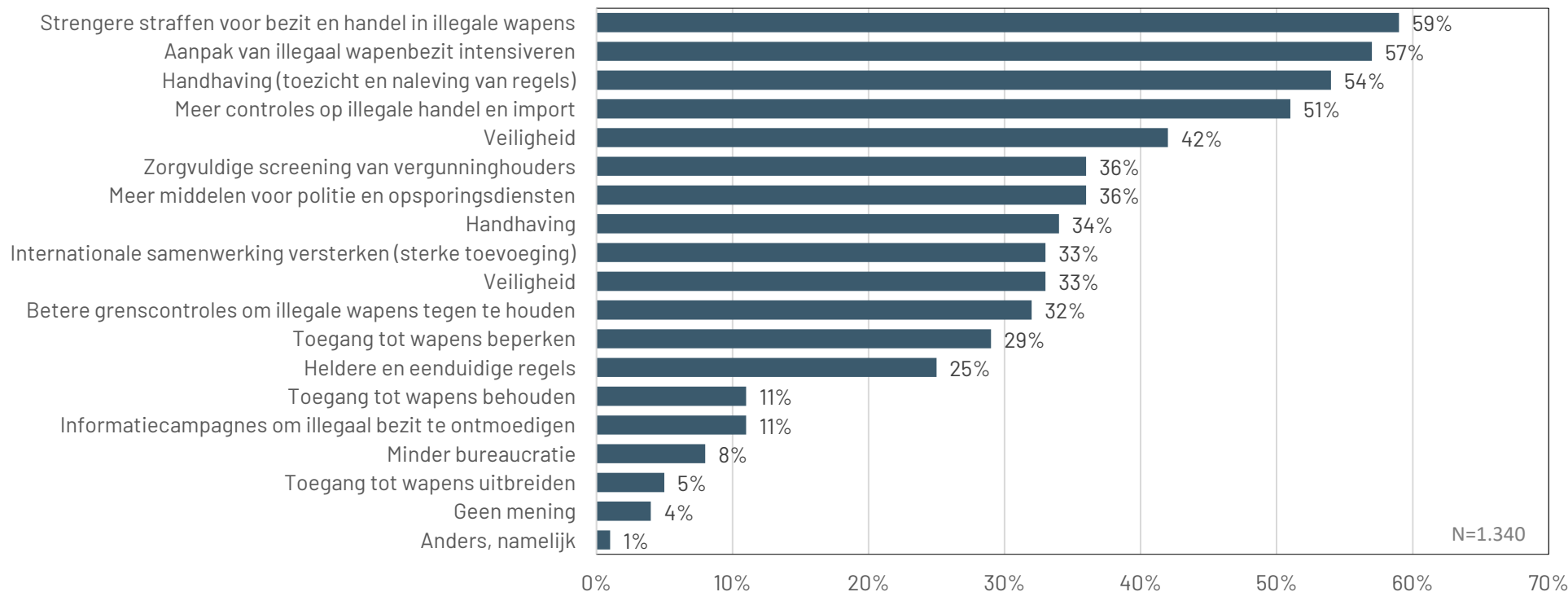
Wat vindt u belangrijk voor het Nederlandse wapenbeleid?

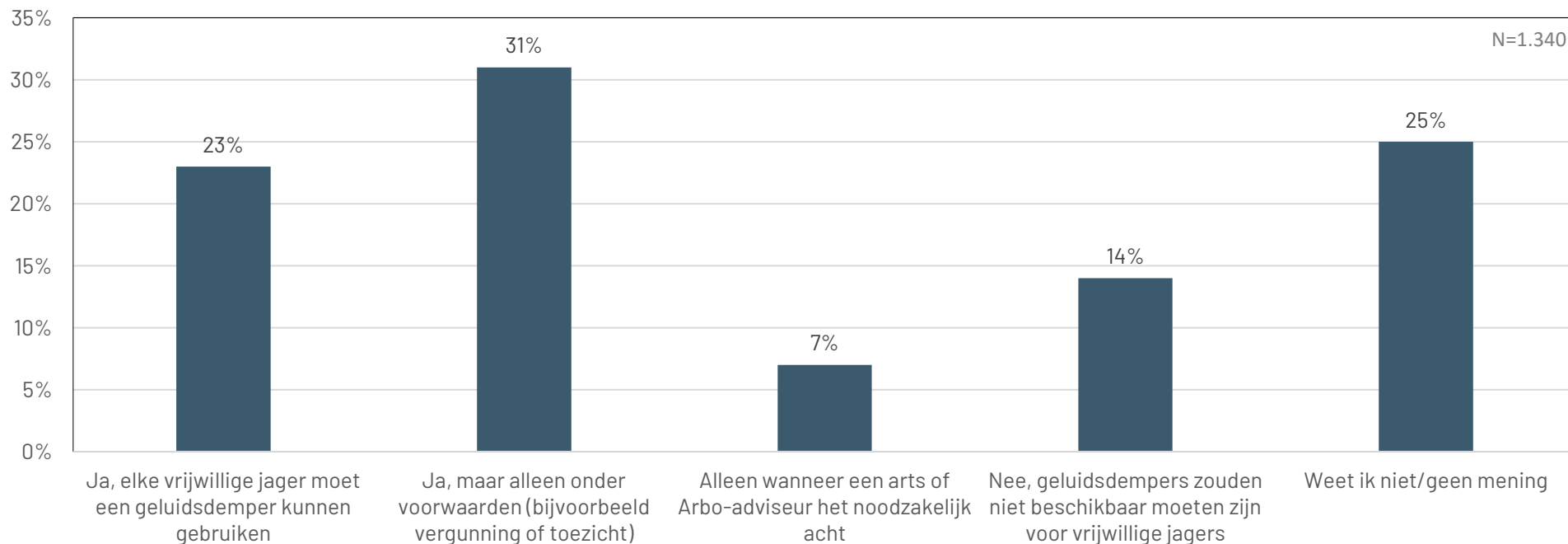
Hoe kijken Nederlanders naar de toekomst van het wapenbeleid?

Wat vindt u belangrijk voor het Nederlandse wapenbeleid?

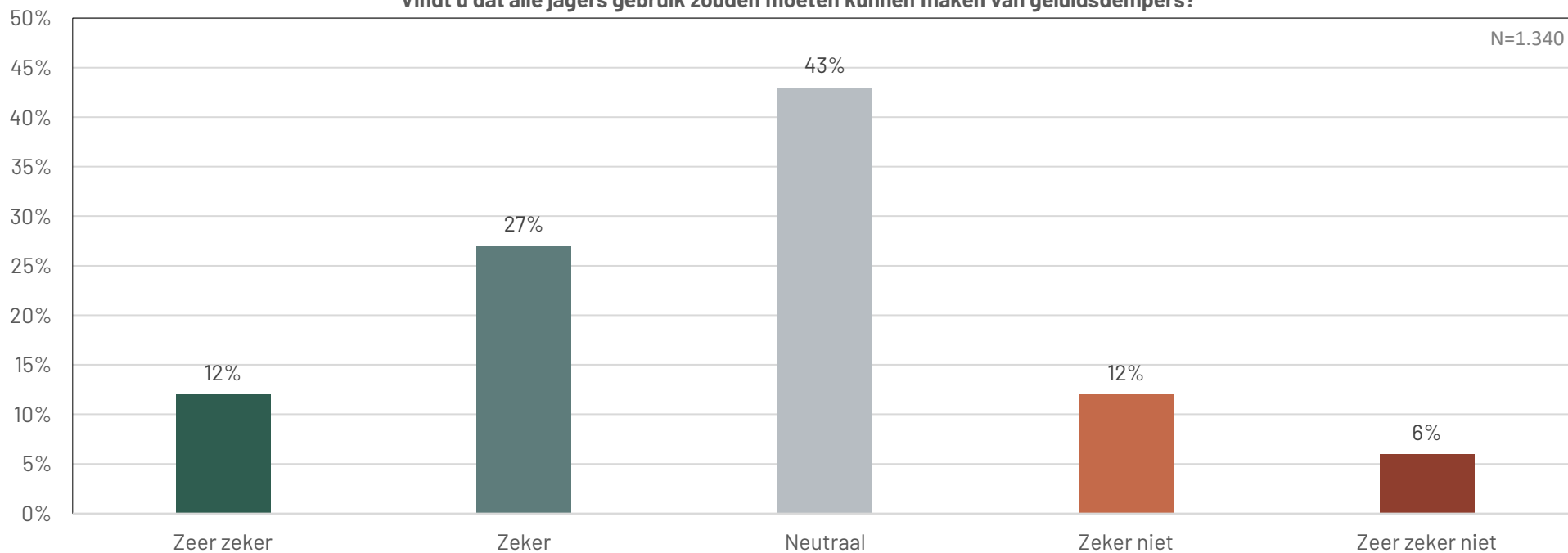
De resultaten laten zien dat Nederlanders in het wapenbeleid vooral prioriteit geven aan de bestrijding van illegaal wapenbezit, handhaving en veiligheid. De hoogste scores gaan naar strengere straffen voor illegale wapens, een intensievere aanpak van illegaal wapenbezit en streng toezicht op naleving van bestaande regels. Ook meer controles op illegale handel, betere grenscontroles en extra middelen voor politie en opsporingsdiensten worden belangrijk gevonden. Daarnaast hechten Nederlanders waarde aan veiligheid, zorgvuldige screening van vergunninghouders en duidelijke regels. Verruiming van toegang tot wapens en vermindering van bureaucratie krijgen duidelijk minder prioriteit. De resultaten wijzen erop dat Nederlanders het grootste veiligheidsprobleem vooral zien bij illegale wapens en crimineel gebruik van vuurwapens en minder bij legaal gecontroleerd wapenbezit.

Werknemers van natuurorganisaties mogen voor hun werkzaamheden een geluiddemper gebruiken. Volgens de Arbowet hebben ook vrijwilligers recht op gehoorbescherming. Vindt u dat vrijwillige jagers voor hun gehoorbescherming gebruik moeten kunnen maken van een geluiddemper?

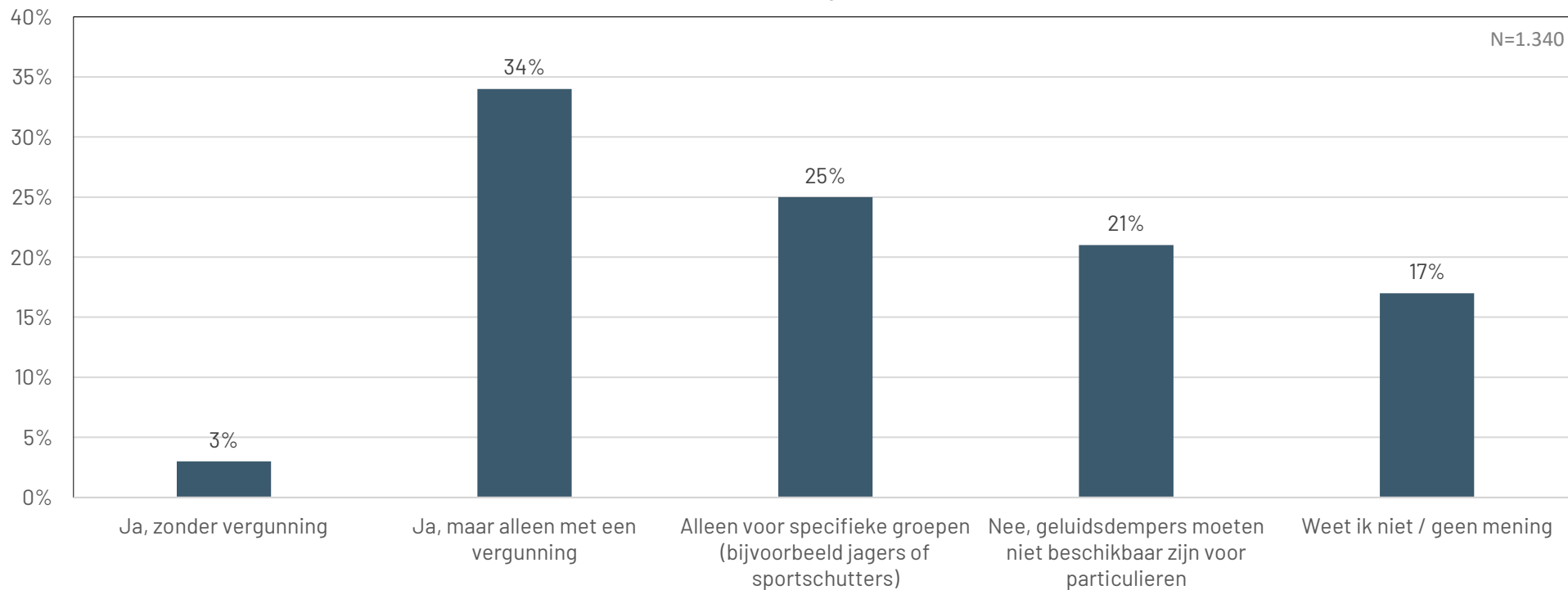
De resultaten laten zien dat Nederlanders overwegend positief staan tegenover het gebruik van geluiddempers door vrijwillige jagers, mits daar voorwaarden aan verbonden zijn. De grootste groep vindt dat gebruik mogelijk moet zijn onder toezicht of met een vergunning, terwijl daarnaast ook een aanzienlijke groep vindt dat iedere vrijwillige jager een geluiddemper zou moeten kunnen gebruiken voor gehoorbescherming. Slechts een beperkte minderheid is tegen beschikbaarheid van geluiddempers voor vrijwillige jagers. Tegelijkertijd heeft een relatief grote groep geen uitgesproken mening, wat erop wijst dat veel Nederlanders beperkt bekend zijn met de praktische en veiligheidsargumenten rondom dit onderwerp. Over het geheel genomen lijken Nederlanders geluiddempers vooral te benaderen vanuit veiligheid en gehoorbescherming, waarbij men wel belang hecht aan controle en duidelijke voorwaarden.

Op dit moment mogen alleen beroepsjagers die voor natuurorganisaties werken een geluidsdemper gebruiken en dat betreft slechts een zeer beperkte groep. Geluidsdempers worden onder meer ingezet in kwetsbare natuurgebieden om overlast te beperken. Vindt u dat alle jagers gebruik zouden moeten kunnen maken van geluidsdempers?

De resultaten laten zien dat Nederlanders voorzichtig positief staan tegenover het breder toestaan van geluidsdempers voor jagers, maar daarbij wel terughoudend blijven. Een grotere groep is voorstander dan tegenstander, waarbij vooral steun bestaat voor gebruik vanuit praktische redenen zoals gehoorbescherming en het beperken van overlast. Tegelijkertijd kiest de grootste groep voor een neutrale positie, wat erop wijst dat veel Nederlanders geen uitgesproken mening hebben of beperkt bekend zijn met het onderwerp. De resultaten suggereren dat Nederlanders openstaan voor verruiming van het gebruik van geluidsdempers, maar vooral wanneer dit plaatsvindt binnen duidelijke regels, toezicht en bestaande veiligheidskaders.

In het buitenland kunnen particulieren geluidsdempers kopen, soms met en soms zonder vergunning. Vindt u dat geluidsdempers ook voor particulieren in Nederland beschikbaar zouden moeten zijn?

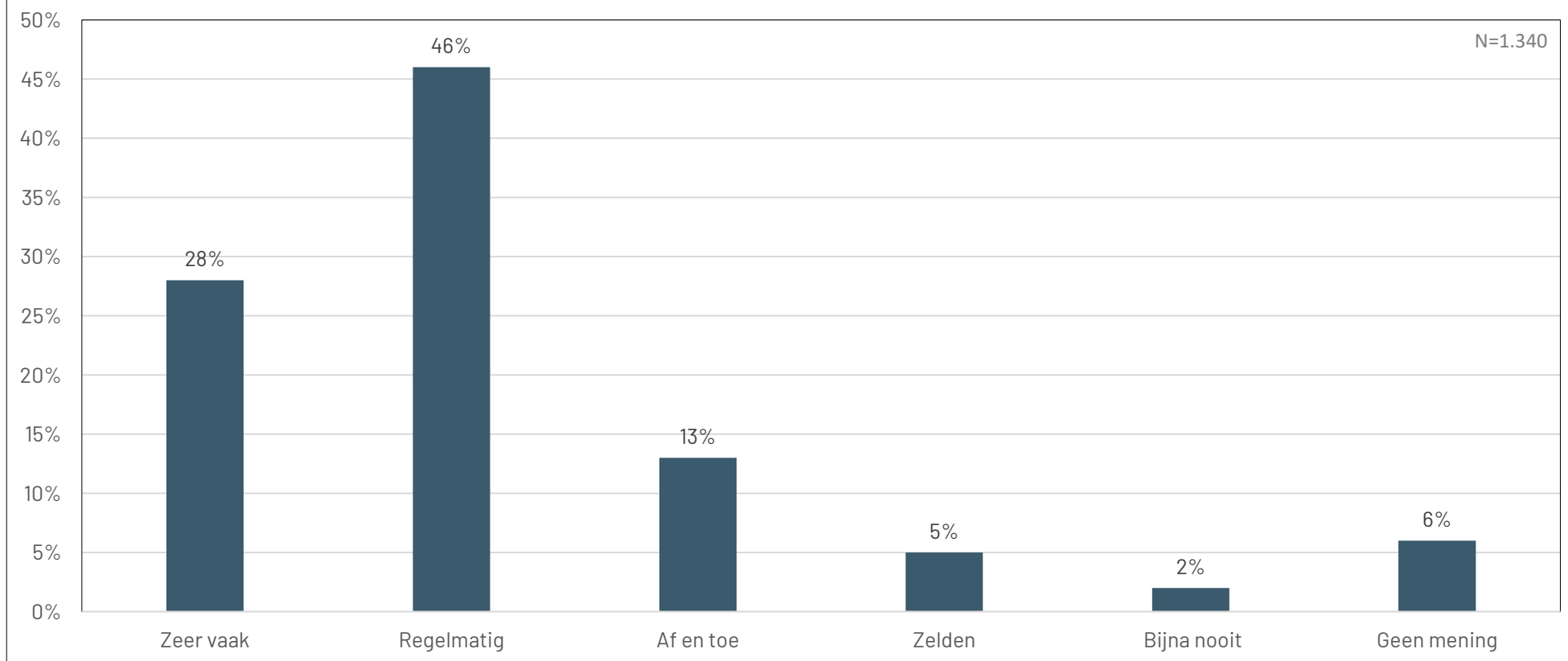

De resultaten laten zien dat Nederlanders voorzichtig positief staan tegenover het beschikbaar maken van geluidsdempers voor particulieren, maar vooral onder strikte voorwaarden. De grootste groep vindt dat geluidsdempers alleen met een vergunning beschikbaar zouden moeten zijn. Daarnaast bestaat ook steun voor beschikbaarheid voor specifieke groepen, zoals jagers en sportschutters. Slechts een zeer kleine minderheid vindt dat geluidsdempers zonder vergunning verkrijgbaar zouden moeten zijn. Tegelijkertijd is er ook een aanzienlijke groep die vindt dat geluidsdempers helemaal niet beschikbaar moeten zijn voor particulieren of geen uitgesproken mening heeft.

Hoe groot achten Nederlanders de risico's?

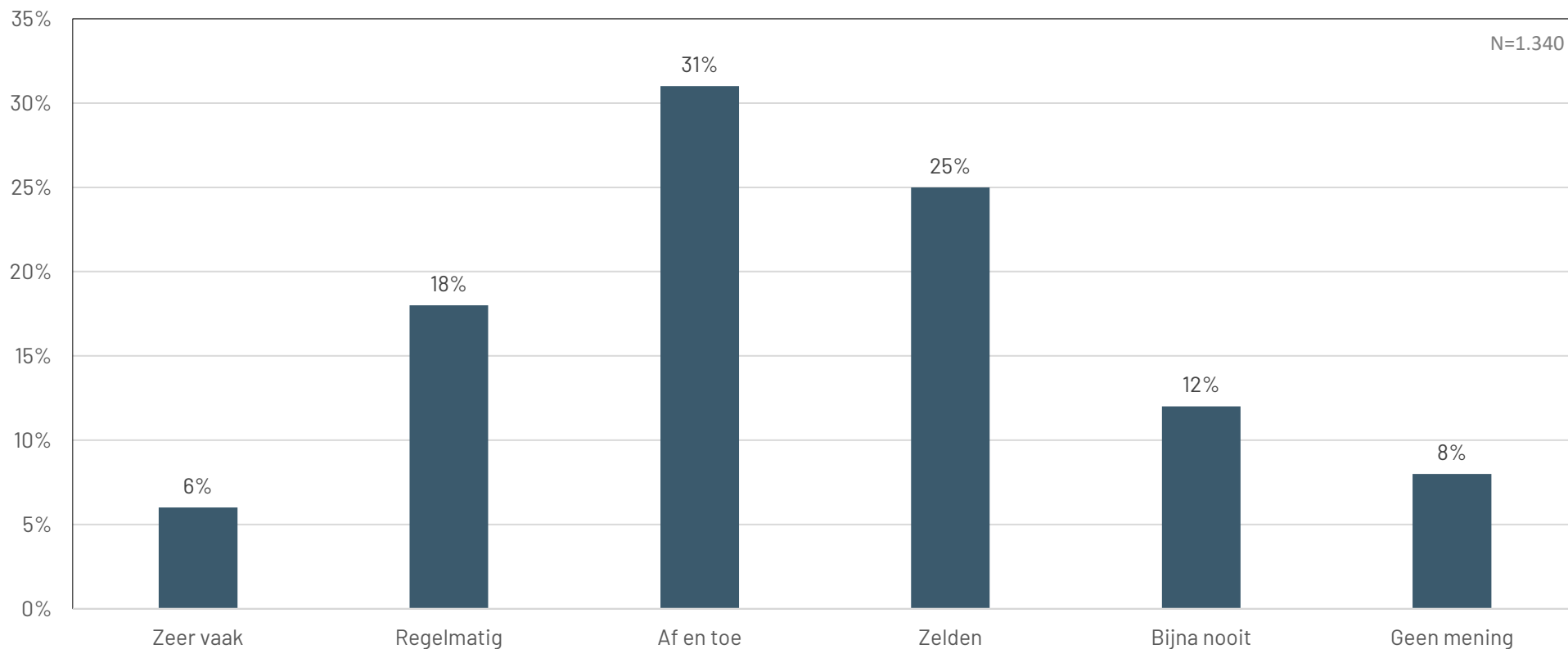

Hoe vaak denkt u dat er in Nederland sprake is van crimineel misbruik van illegale vuurwapens?

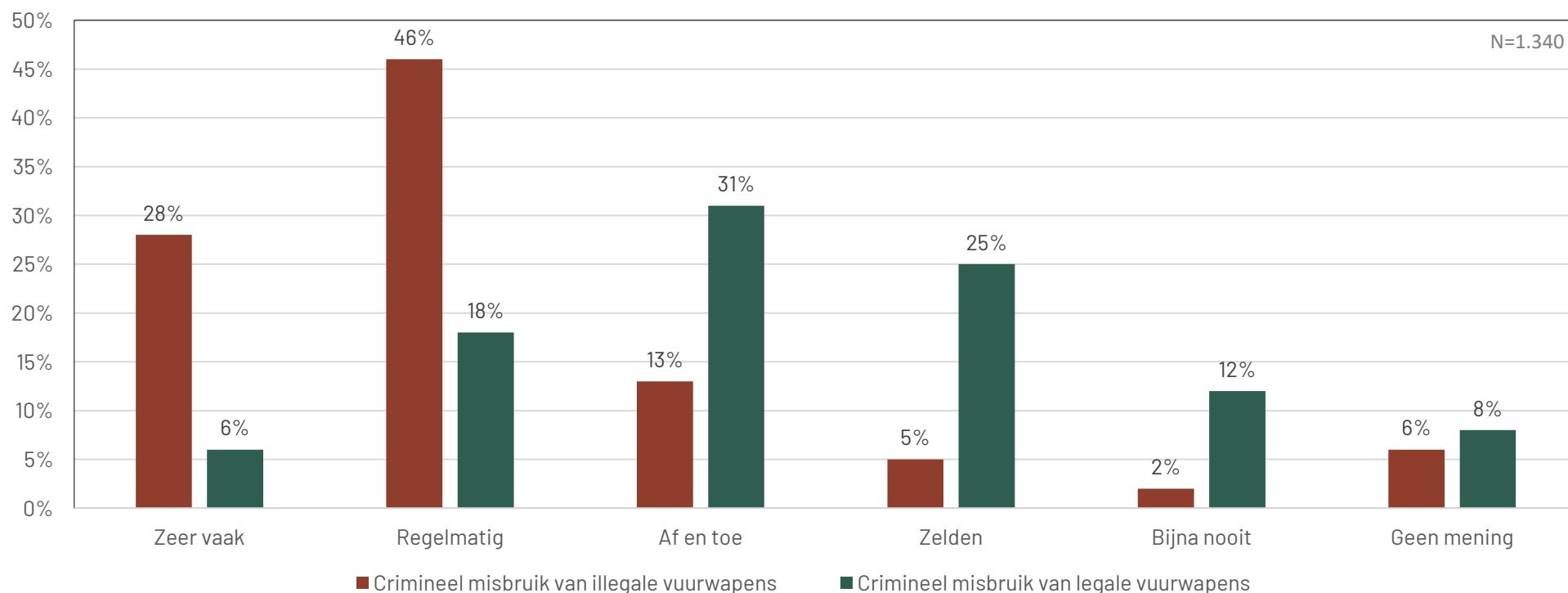
De resultaten laten zien dat Nederlanders crimineel misbruik van illegale vuurwapens als een veelvoorkomend probleem zien. Bijna driekwart van de respondenten denkt dat crimineel gebruik van illegale vuurwapens zeer vaak of regelmatig voorkomt in Nederland. Slechts een kleine minderheid denkt dat dit zelden of bijna nooit gebeurt. Dit wijst erop dat illegale vuurwapens door veel Nederlanders sterk worden gekoppeld aan criminaliteit, geweld en maatschappelijke onveiligheid.

Hoe vaak denkt u dat er in Nederland crimineel misbruik wordt gemaakt van legale vuurwapens?

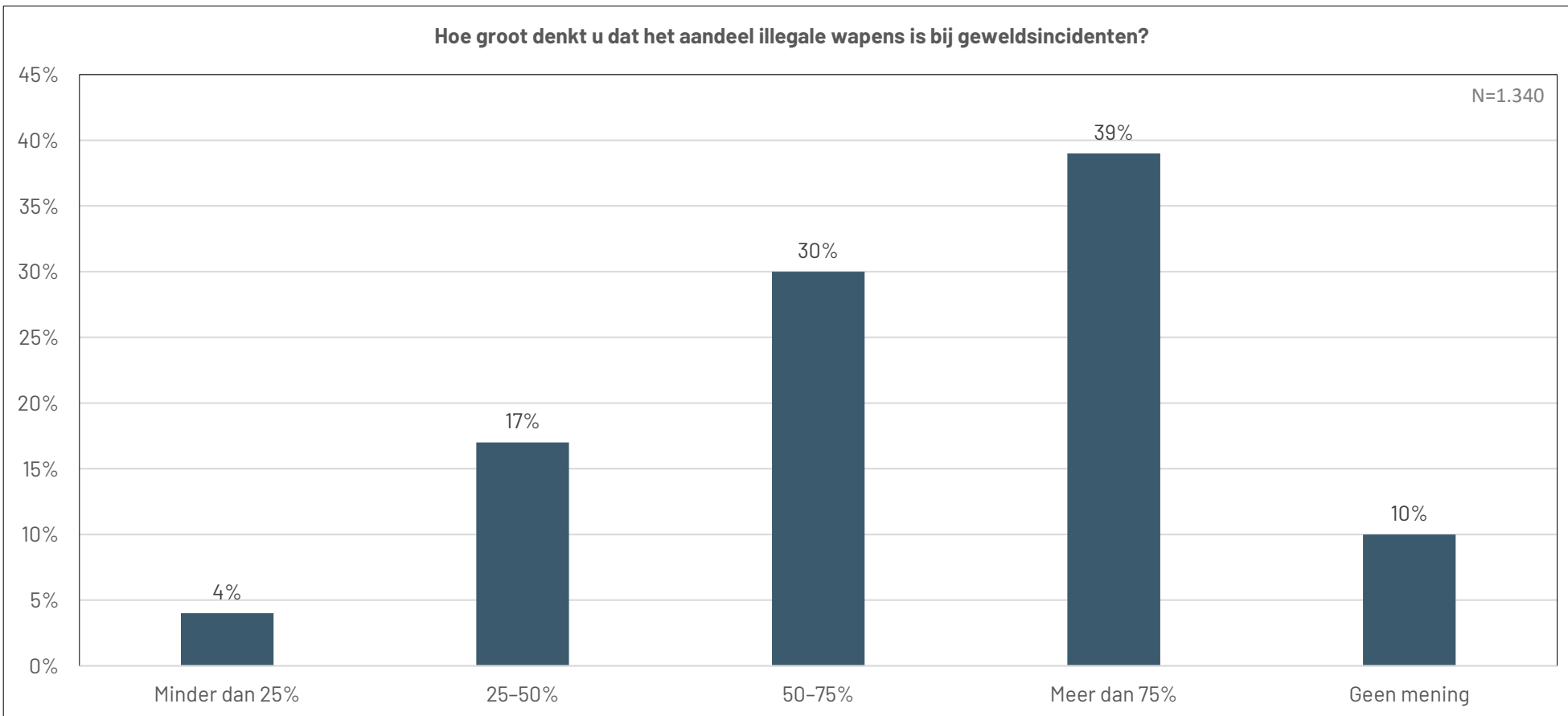

De resultaten laten zien dat Nederlanders crimineel misbruik van legale vuurwapens duidelijk minder vaak verwachten dan misbruik van illegale vuurwapens. De grootste groep denkt dat dit af en toe voorkomt, terwijl een aanzienlijk deel aangeeft dat dit zelden of bijna nooit gebeurt. Slechts een beperkte minderheid denkt dat crimineel misbruik van legale vuurwapens zeer vaak voorkomt. Dit wijst erop dat Nederlanders legaal wapenbezit over het algemeen minder sterk associëren met criminaliteit en geweld dan illegaal wapenbezit.

Perceptie van crimineel misbruik van illegale versus legale vuurwapens in Nederland

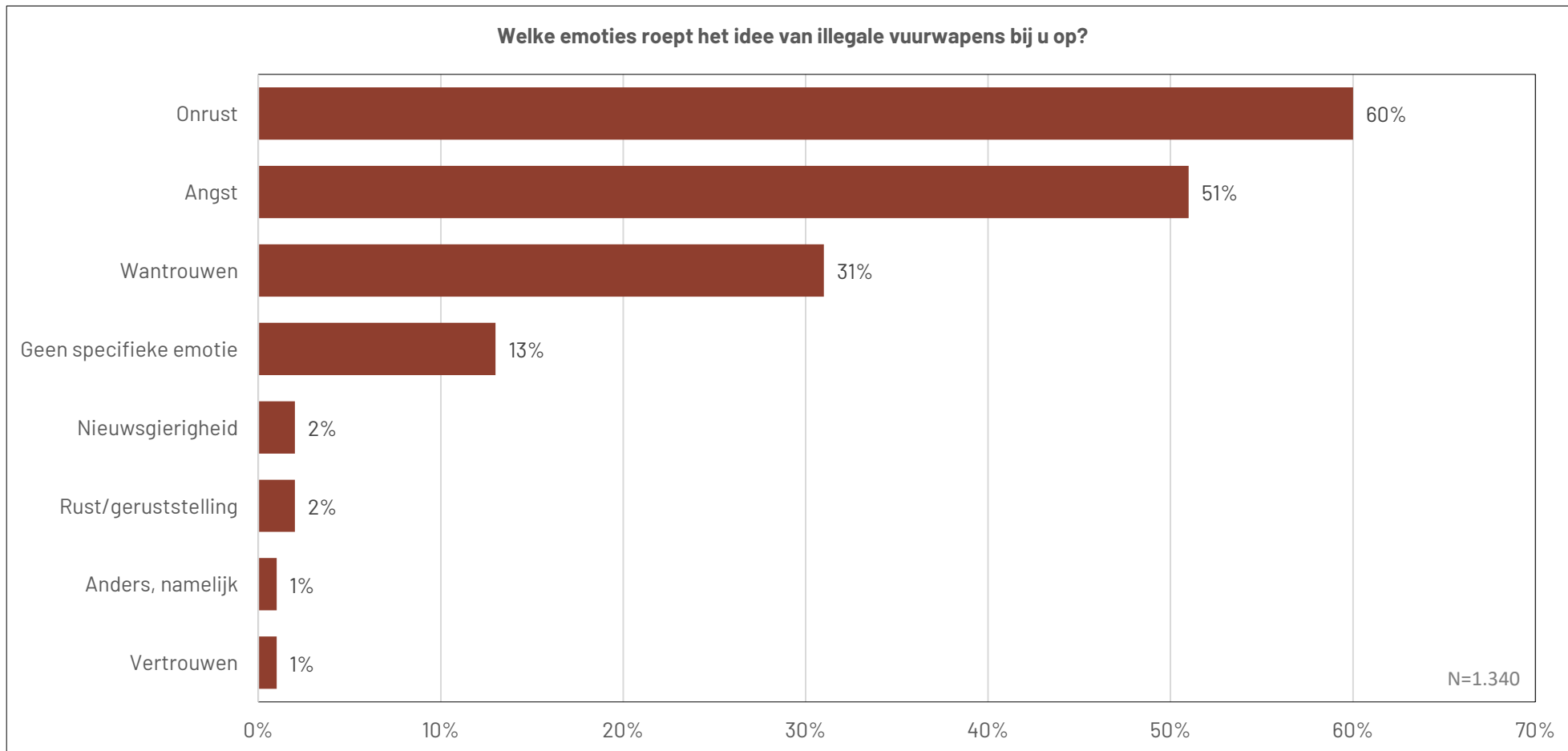
De resultaten laten zien dat Nederlanders een duidelijk onderscheid maken tussen illegale en legale vuurwapens als het gaat om crimineel misbruik. Illegale vuurwapens worden door een grote meerderheid geassocieerd met regelmatig of zeer frequent crimineel gebruik, terwijl legaal geregistreerde vuurwapens veel minder vaak met criminaliteit in verband worden gebracht. Bij legale vuurwapens denkt de grootste groep dat crimineel misbruik slechts af en toe voorkomt, terwijl een aanzienlijk deel aangeeft dat dit zelden of bijna nooit gebeurt. De verschillen tussen beide categorieën zijn groot en wijzen erop dat Nederlanders illegaal wapenbezit vooral zien als het belangrijkste veiligheids- en criminaliteitsprobleem.

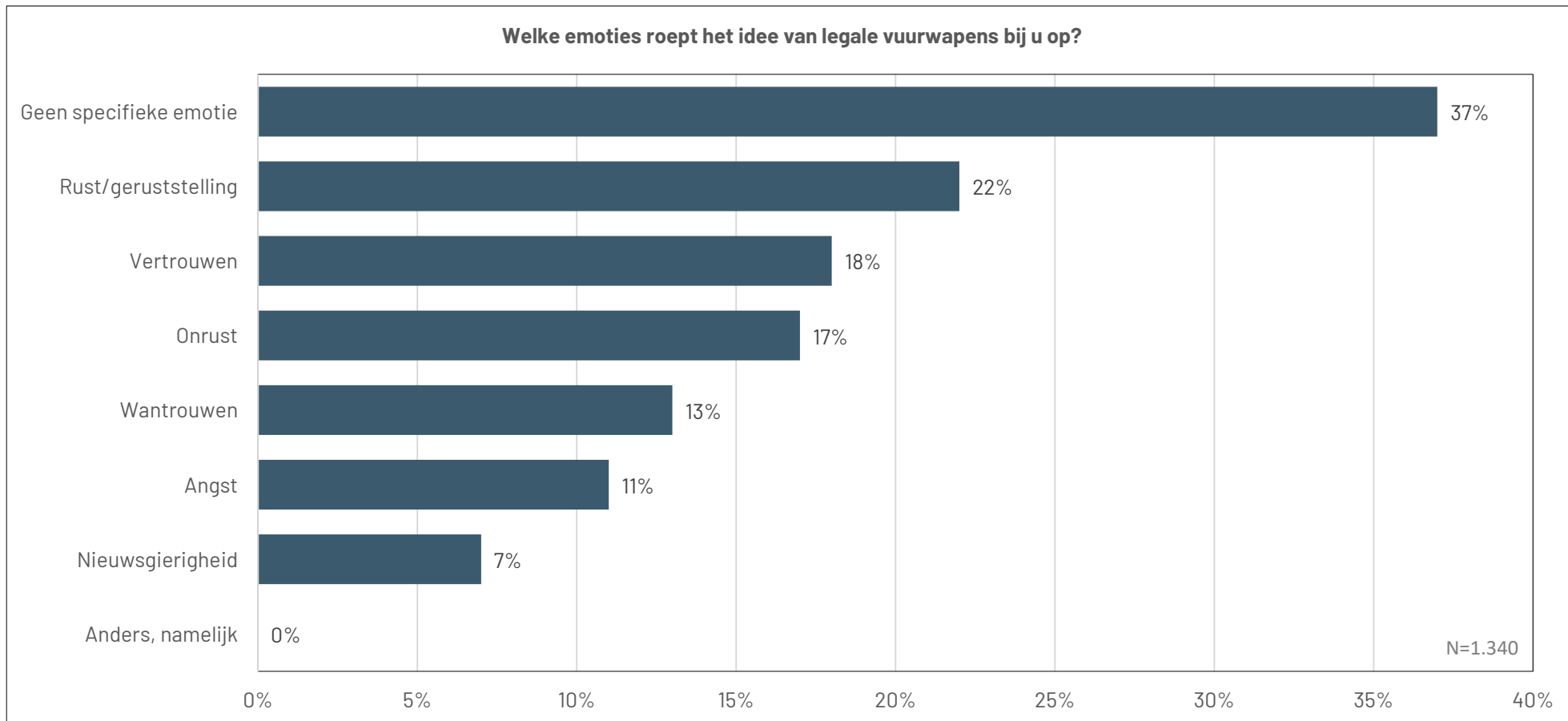
De resultaten laten zien dat Nederlanders ervan uitgaan dat geweldsincidenten vooral samenhangen met illegale wapens. Bijna zeven op de tien respondenten schatten dat meer dan de helft van de betrokken wapens illegaal is, waarvan 39% denkt dat dit zelfs om meer dan 75% gaat. Slechts een kleine minderheid denkt dat illegale wapens bij minder dan een kwart van de incidenten betrokken zijn.

Morele/emotionele percepties van wapenbezit

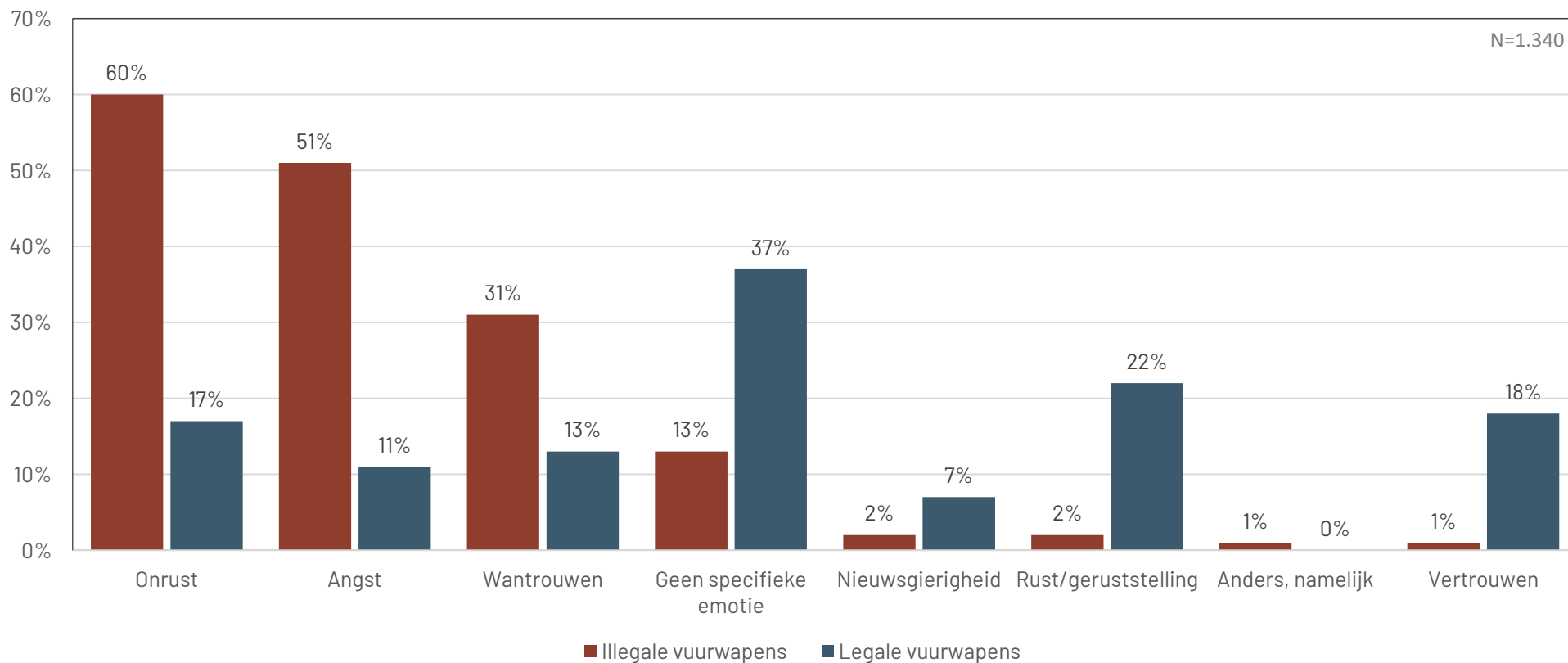

De resultaten laten zien dat illegale vuurwapens bij veel Nederlanders vooral negatieve emoties oproepen. Onrust en angst domineren duidelijk: respectievelijk 60% en 51% noemt deze gevoelens. Daarnaast ervaart bijna een derde wantrouwen bij het idee van illegale wapens. Positieve of neutrale emoties worden nauwelijks genoemd.

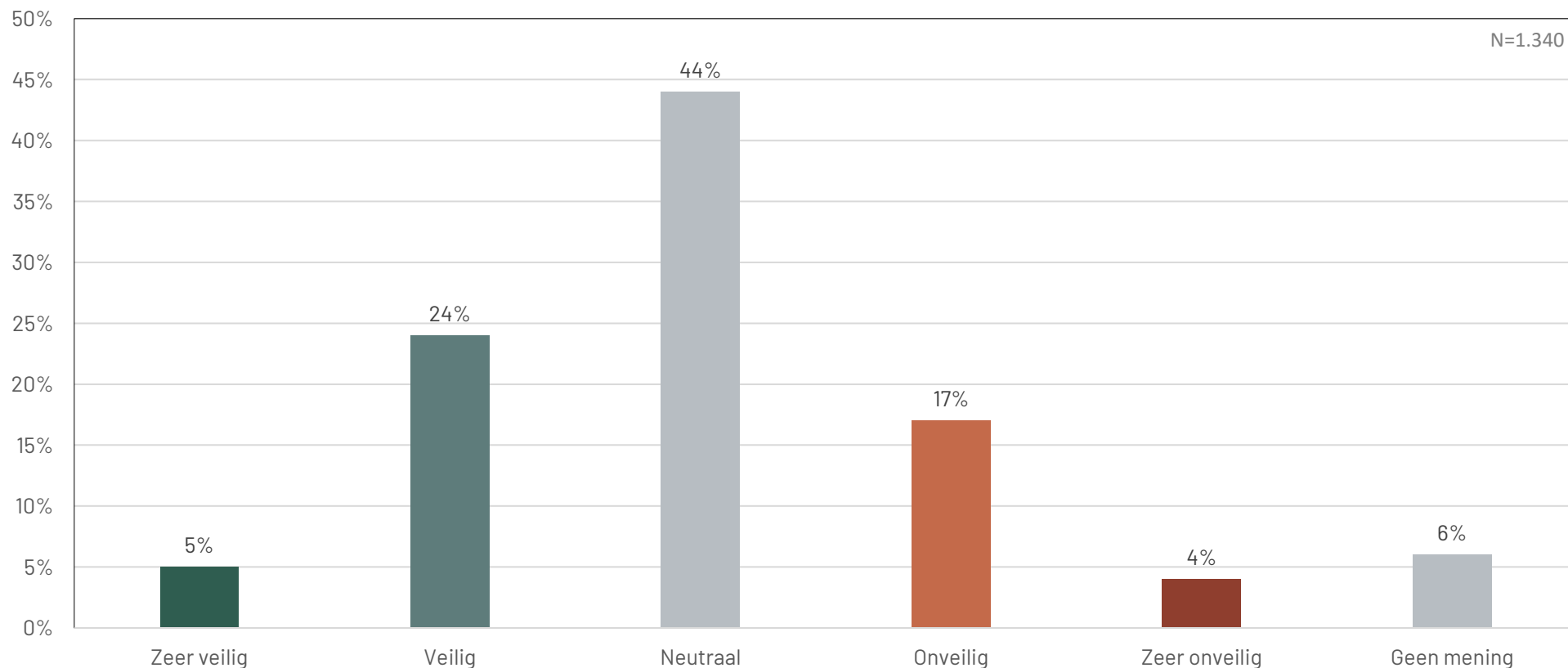
De resultaten laten zien dat legale vuurwapens duidelijk andere emoties oproepen dan illegale wapens. Veel respondenten ervaren geen specifieke emotie, terwijl gevoelens als rust, vertrouwen en geruststelling relatief vaak worden genoemd. Negatieve emoties zoals onrust, wantrouwen en angst komen aanzienlijk minder vaak voor dan bij illegale wapens.

Vergelijking van emoties bij legaal en illegaal vuurwapenbezit

De vergelijking laat een duidelijk verschil zien tussen de emoties die Nederlanders associëren met illegale en legale vuurwapens. Illegale vuurwapens roepen vooral negatieve gevoelens op, zoals onrust, angst en wantrouwen. Bij legale vuurwapens overheersen juist neutralere of positievere associaties, zoals geen specifieke emotie, rust en vertrouwen.

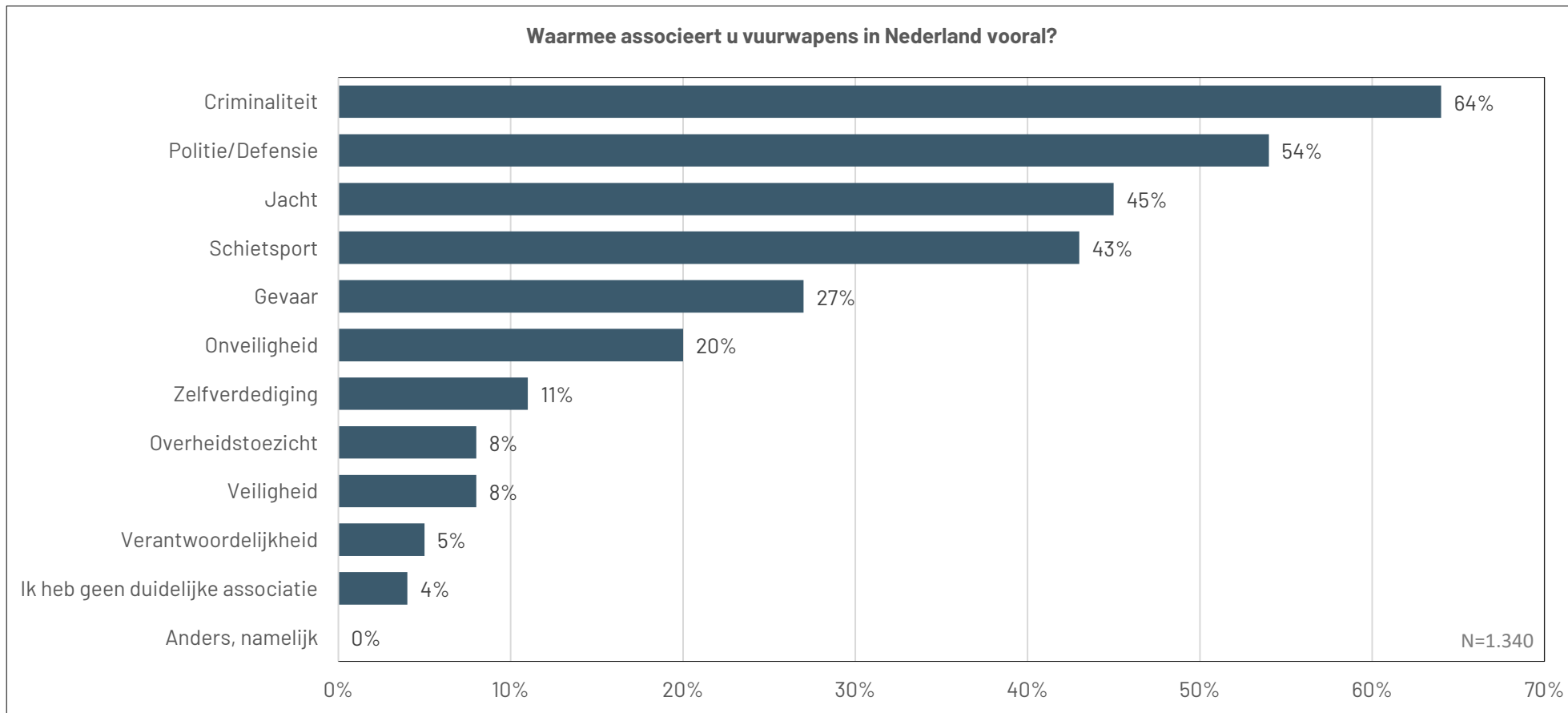
Hoe voelt u zich bij het idee dat sommige burgers onder toezicht van de autoriteiten legaal een vuurwapen mogen bezitten?

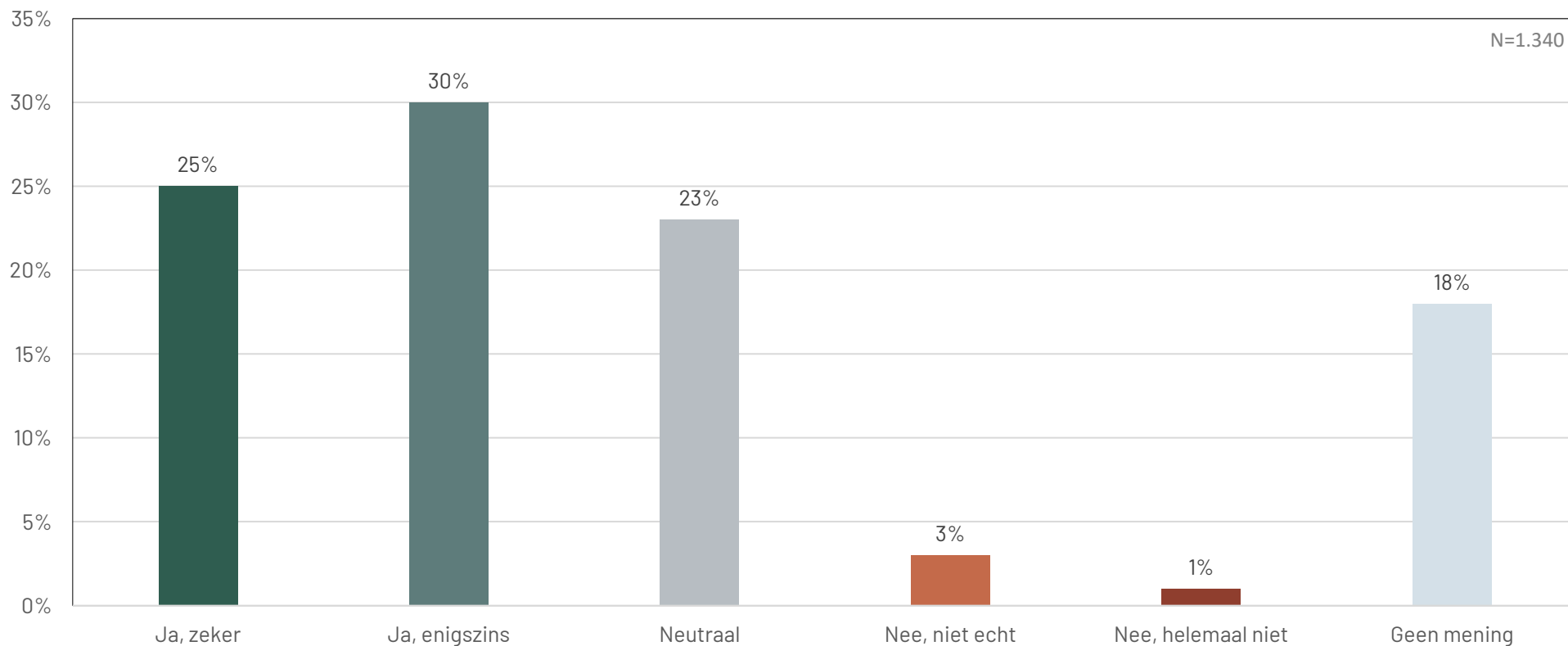
Hoewel een grote groep Nederlanders neutraal blijft over legaal wapenbezit onder toezicht van de autoriteiten, valt op dat slechts een beperkte minderheid dit als onveilig ervaart. In totaal voelt 21% zich hierbij onveilig of zeer onveilig, waarvan slechts 4% aangeeft zich zeer onveilig te voelen. Dit suggereert dat sterke negatieve gevoelens over gecontroleerd legaal wapenbezit relatief beperkt zijn binnen de samenleving.

Gevoelens en associaties bij vuurwapens

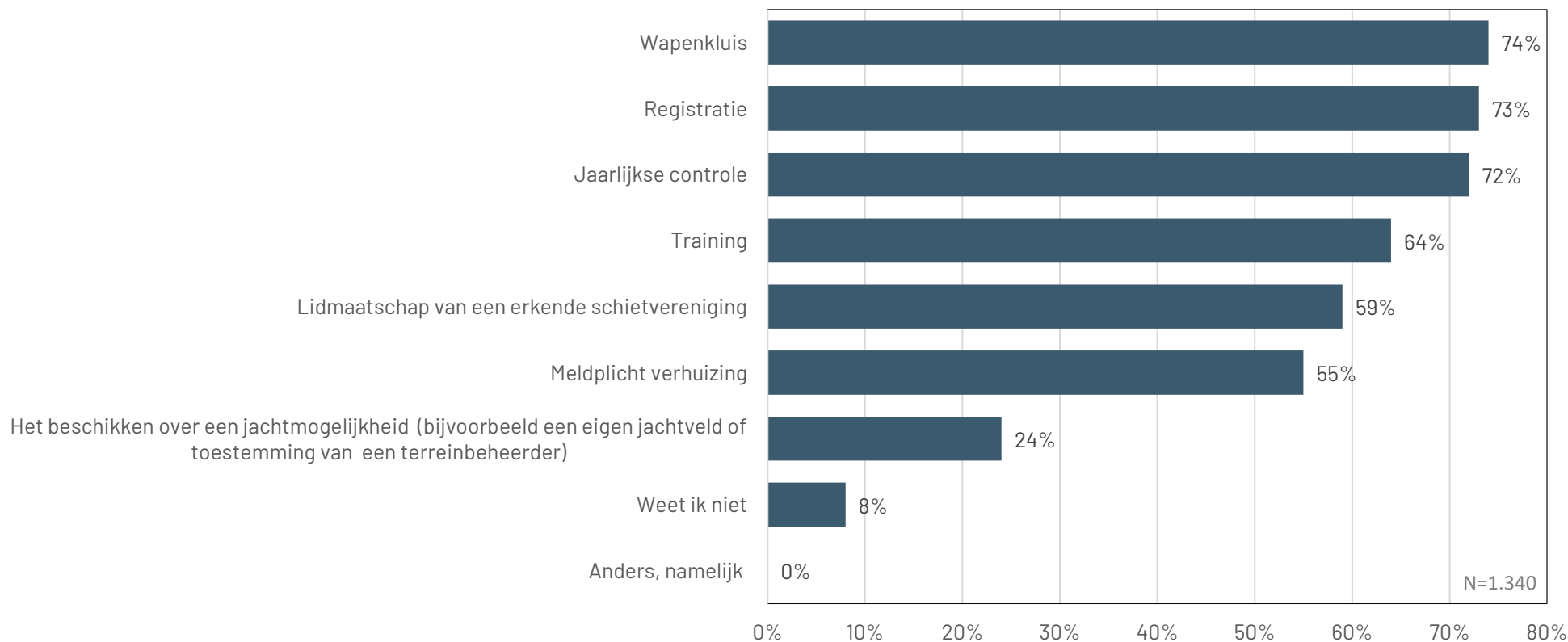
De resultaten laten zien dat Nederlanders vuurwapens in de eerste plaats associëren met criminaliteit. Daarnaast worden vuurwapens ook sterk gekoppeld aan politie, defensie, jacht en schietsport. Negatieve associaties zoals gevaar en onveiligheid komen regelmatig voor, maar worden minder vaak genoemd dan criminaliteit of gereguleerd gebruik. Positieve associaties zoals veiligheid, verantwoordelijkheid en overheidstoezicht blijven beperkt.

Vindt u dat jagers, sportschutters en verzamelaars voldoende verantwoordelijkheid nemen in het veilig omgaan met hun wapens?

De resultaten laten zien dat een meerderheid van de Nederlanders positief is over de verantwoordelijkheid van jagers, sportschutters en verzamelaars in het veilig omgaan met wapens. In totaal vindt 55% dat deze groepen voldoende verantwoordelijkheid nemen, tegenover slechts 4% die daar negatief over oordeelt. Tegelijkertijd blijft een aanzienlijke groep neutraal (23%) of zonder mening (18%). Dit wijst erop dat het beeld over legaal wapenbezit overwegend positief is, maar dat niet iedereen zich hier een duidelijke mening over heeft gevormd.

Hoe bekend zijn Nederlanders met de verplichtingen voor legaal wapenbezit?

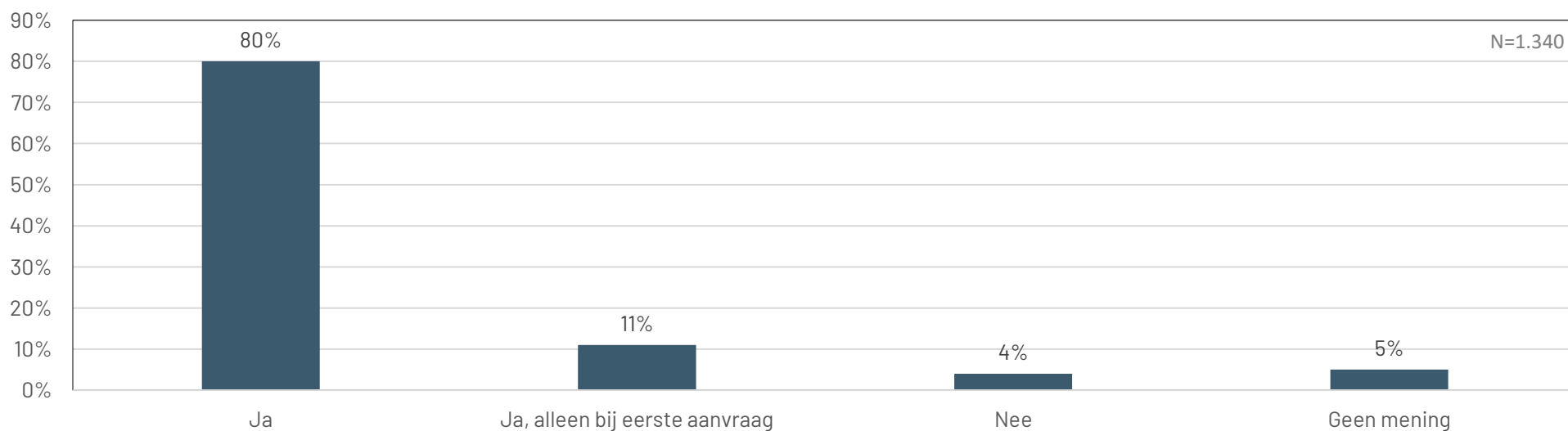

Welke van de volgende regels zijn volgens u verplicht voor legale wapenbezitters in Nederland?

De resultaten laten zien dat veel Nederlanders bekend zijn met de verplichtingen rondom legaal wapenbezit. Vooral de bewaarplicht in een wapenkluis, registratie en jaarlijkse controles worden door een ruime meerderheid genoemd. Ook training, lidmaatschap van een erkende schietvereniging en meldplicht bij verhuizing zijn bij veel respondenten bekend. Minder bekend is dat jagers moeten beschikken over een jachtmogelijkheid of toestemming van een terreinbeheerder.

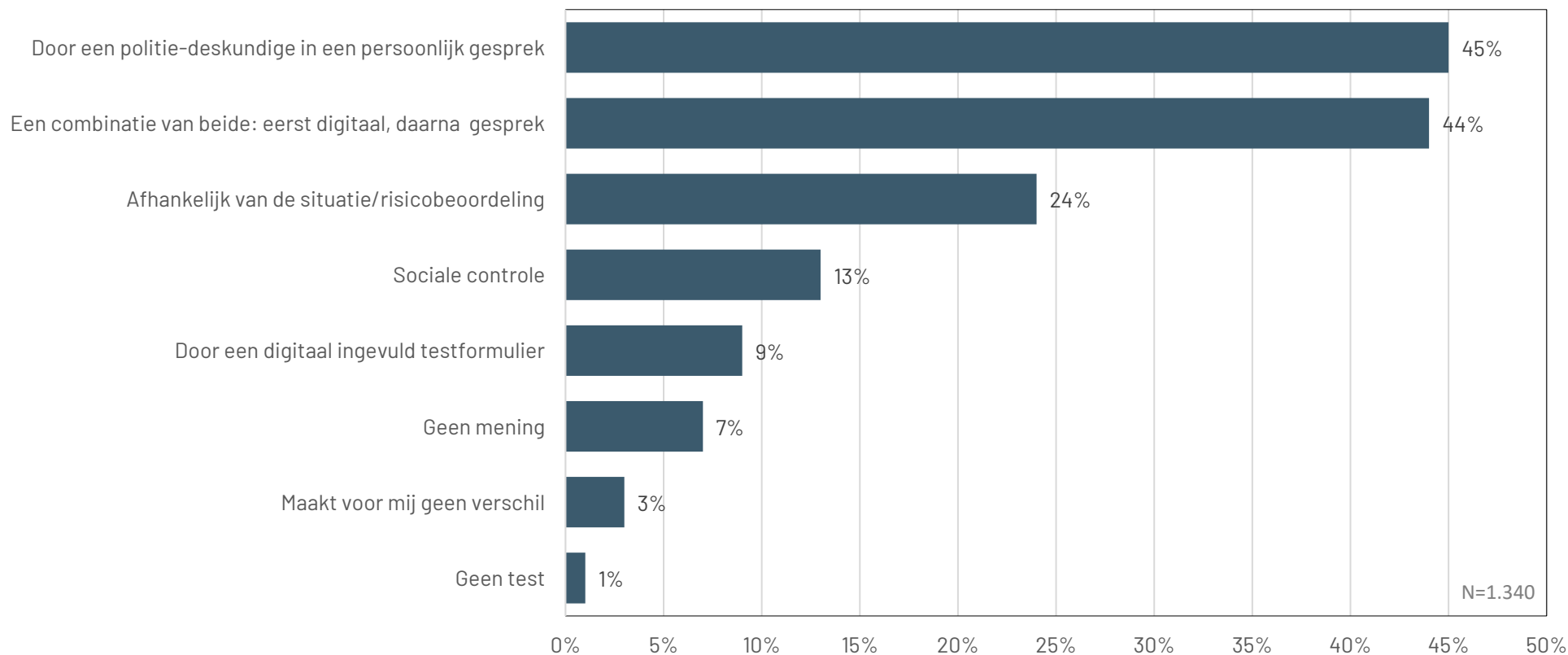

Voorwaarden voor legaal wapenbezit

Vindt u dat psychologische screening onderdeel moet zijn van verlovverlening of verlenging jachtakte?

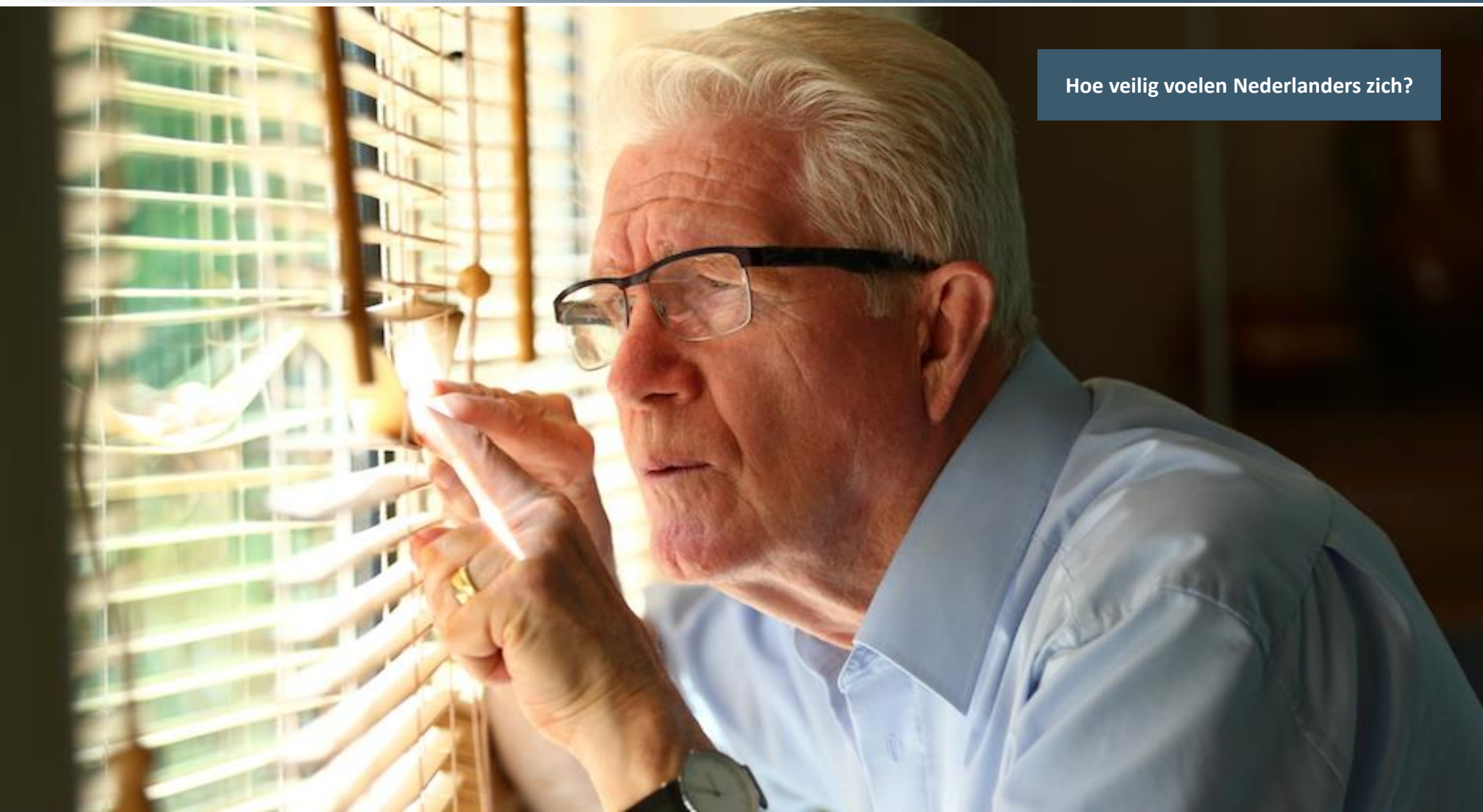
Er is brede steun voor psychologische screening bij de verlening of verlenging van een jachtakte. Vier op de vijf respondenten (80%) vinden dat screening standaard onderdeel moet zijn van het proces. Daarnaast vindt 11% dat dit in ieder geval bij een eerste aanvraag verplicht moet zijn. Slechts een kleine minderheid is tegen psychologische screening. Dit laat zien dat Nederlanders mentale geschiktheid belangrijk vinden bij de beoordeling van legaal wapenbezit.

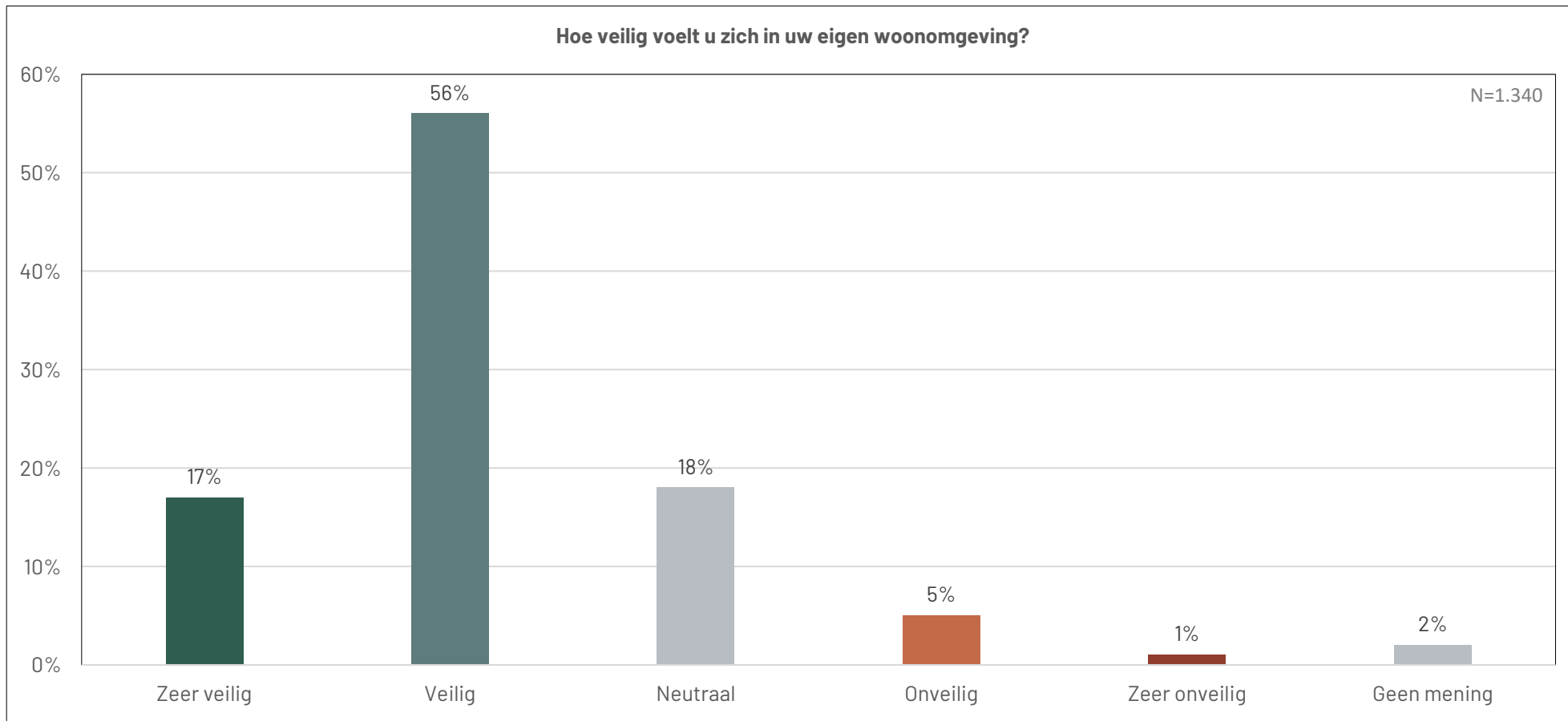
De uitkomst dat circa 80% van de Nederlanders voorstander is van een psychologische screening bij de verlening van een wapenvergunning vraagt om een zorgvuldige interpretatie. De vraag heeft betrekking op het principe van een psychologische beoordeling als onderdeel van de vergunningverlening en niet op een specifieke screeningsmethode, zoals de huidige e-screener. Op basis van dit onderzoek kan daarom niet worden geconcludeerd dat er draagvlak bestaat voor de huidige e-screener of voor een specifieke wijze waarop een psychologische screening wordt uitgevoerd. De resultaten laten uitsluitend zien dat een ruime meerderheid het in algemene zin wenselijk vindt dat de psychische geschiktheid van aanvragers wordt meegewogen bij de beoordeling van een verlofaanvraag. De uitkomst moet daarom worden gezien als steun voor het onderliggende principe van psychologische geschiktheidsbeoordeling en niet als een oordeel over de effectiviteit, wenselijkheid of inrichting van een specifiek screeningsinstrument.

Op welke manier zou een psychologische test voor het verkrijgen van een wapenverlof volgens u moeten worden uitgevoerd?

De voorkeur gaat duidelijk uit naar een persoonlijke en zorgvuldige psychologische beoordeling bij het verkrijgen van een wapenverlof. Respondenten kiezen vooral voor een gesprek met een politiedeskundige (45%) of een combinatie van een digitale test en een persoonlijk gesprek (44%). Een volledig digitale beoordeling krijgt weinig steun. Dit wijst erop dat Nederlanders waarde hechten aan menselijk toezicht en een brede beoordeling van de mentale geschiktheid van vergunninghouders.

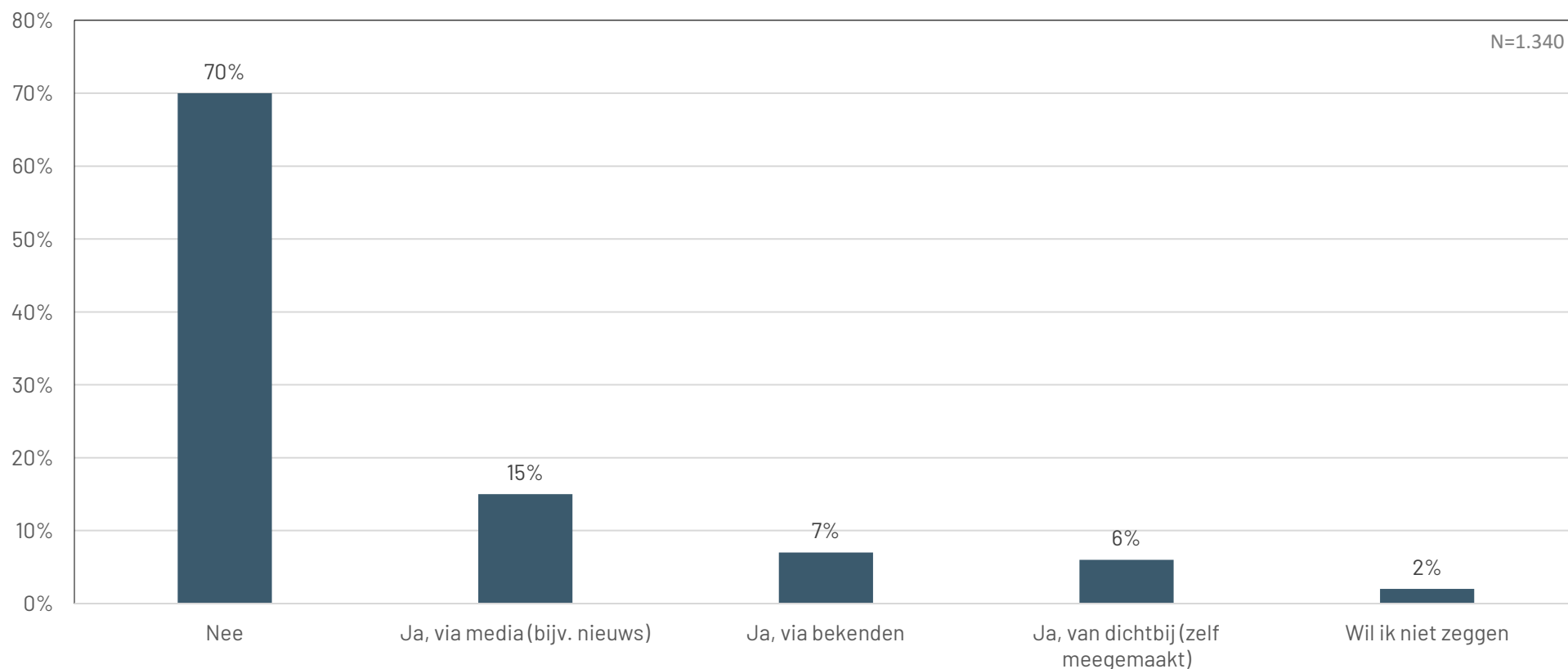
Hoe veilig voelen Nederlanders zich?

De meeste Nederlanders voelen zich veilig in hun eigen woonomgeving. Ruim zeven op de tien respondenten geven aan zich (zeer) veilig te voelen, terwijl slechts een kleine minderheid zich onveilig of zeer onveilig voelt (6%). Dit wijst erop dat gevoelens van onveiligheid voor veel Nederlanders geen dominant onderdeel zijn van hun dagelijkse leefomgeving.

Heeft u in uw omgeving weleens te maken gehad met vuurwapengeweld?

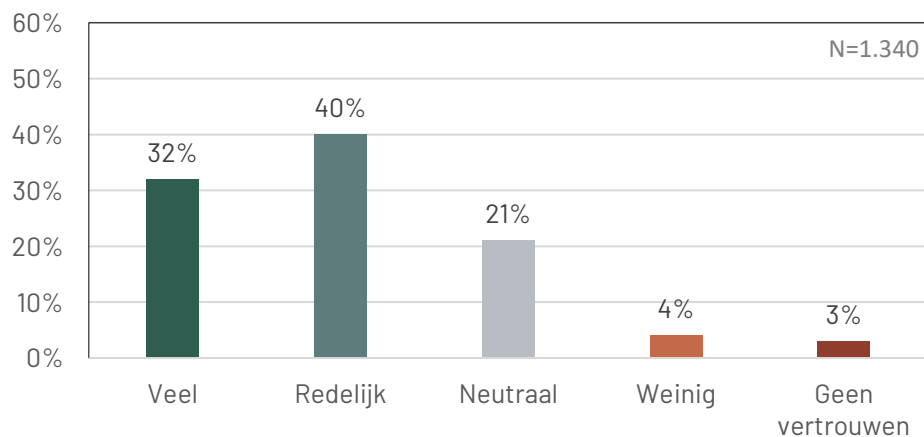

De meeste respondenten geven aan in hun eigen omgeving geen directe ervaring te hebben met vuurwapengeweld. Wanneer men hier wel mee te maken kreeg, gebeurde dit vooral via media en nieuwsberichten. Een kleinere groep heeft ervaringen via bekenden of door eigen gebeurtenissen van dichtbij. Dit laat zien dat vuurwapengeweld voor veel Nederlanders vooral een maatschappelijk en mediagedreven onderwerp is, en minder iets dat men persoonlijk ervaart.

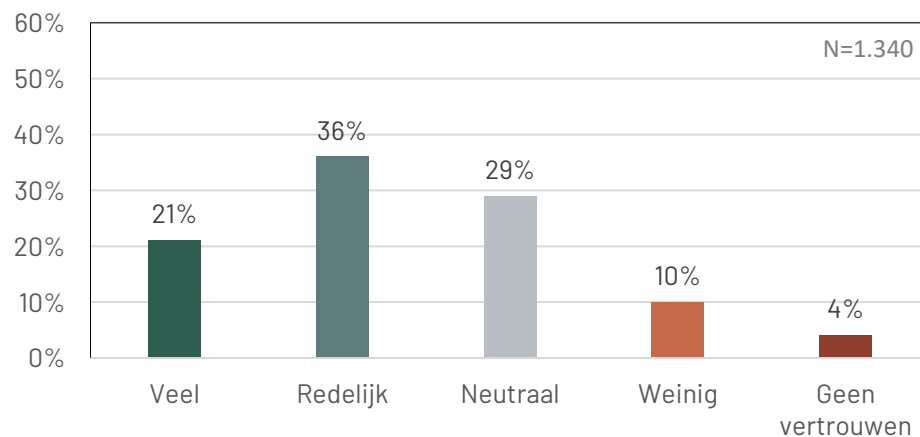

Vertrouwen in experts

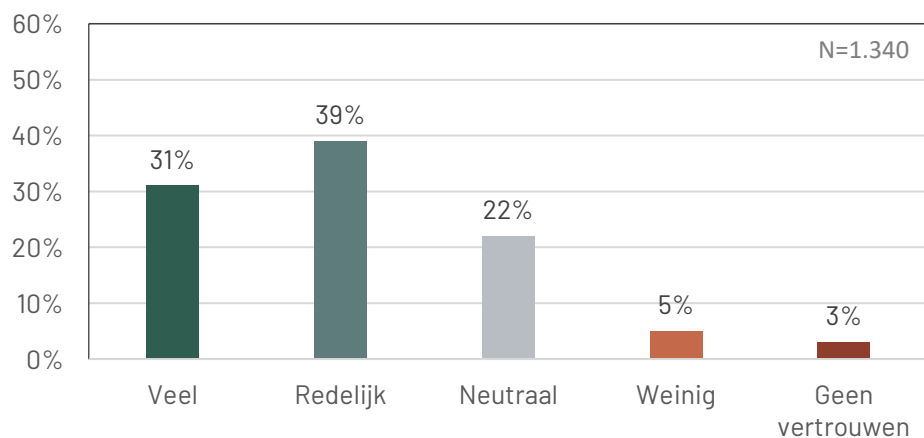
Hoeveel vertrouwen heeft u in jagers?

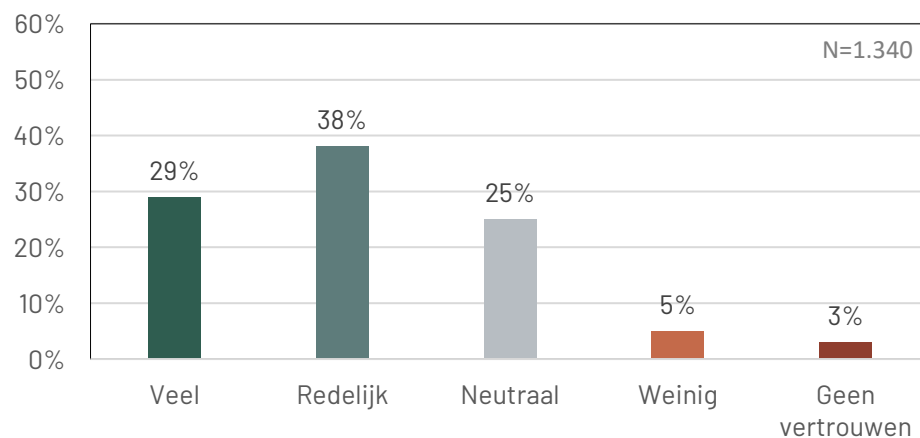
Hoeveel vertrouwen heeft u in wapenhandelaar/winkel?

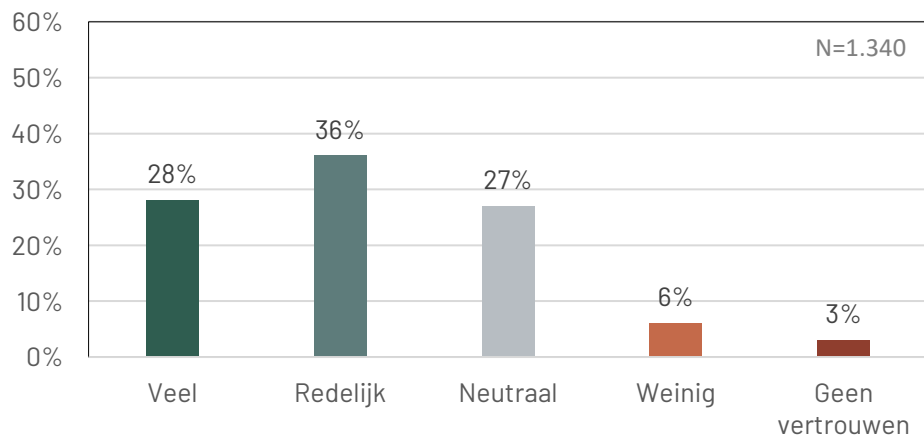
Hoeveel vertrouwen heeft u in sportschutters?

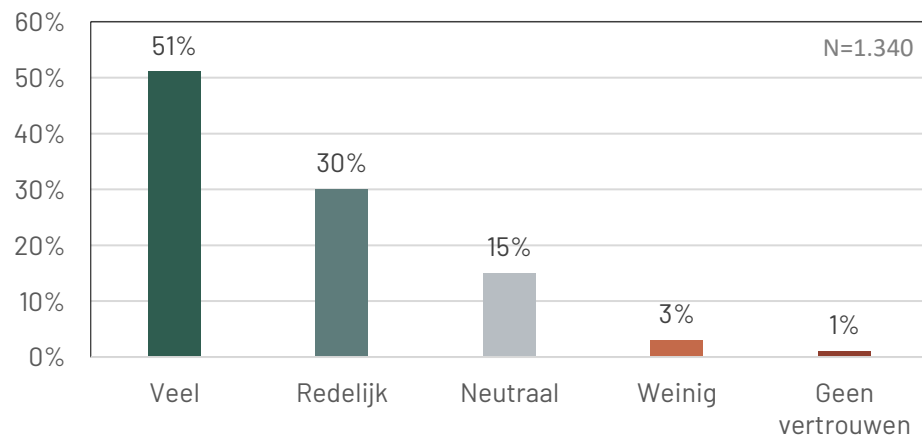
Hoeveel vertrouwen heeft u in schietbaanhouders?

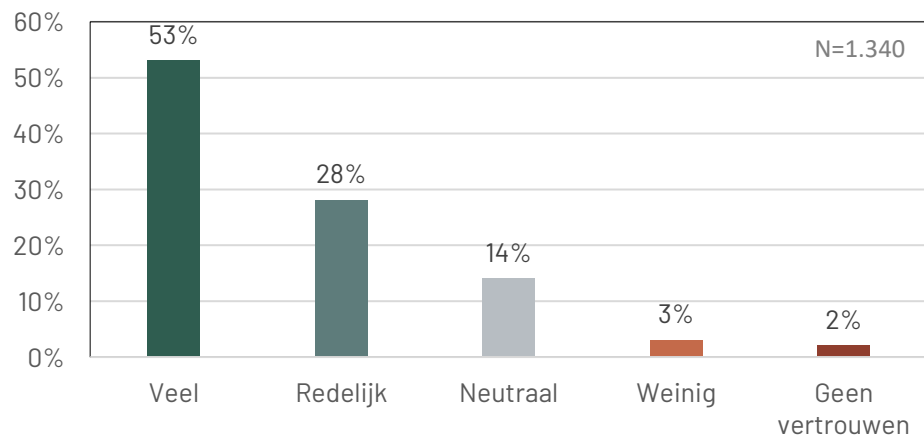
Hoeveel vertrouwen heeft u in verzamelaars, musea ?

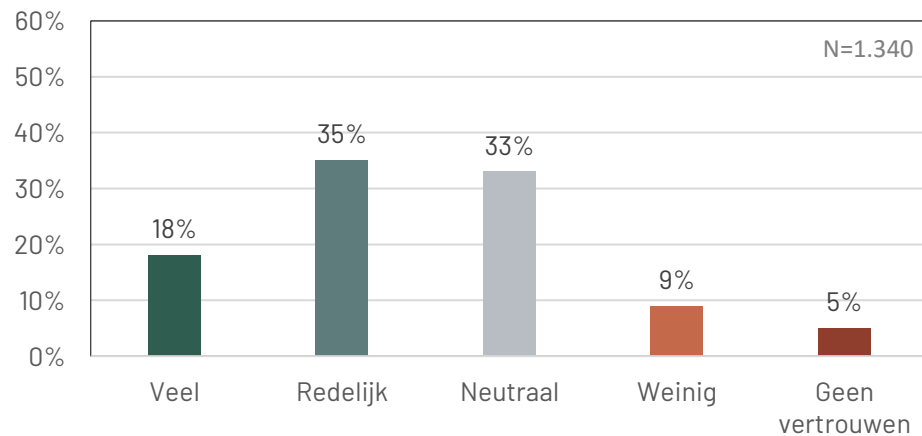
Hoeveel vertrouwen heeft u in de politie?

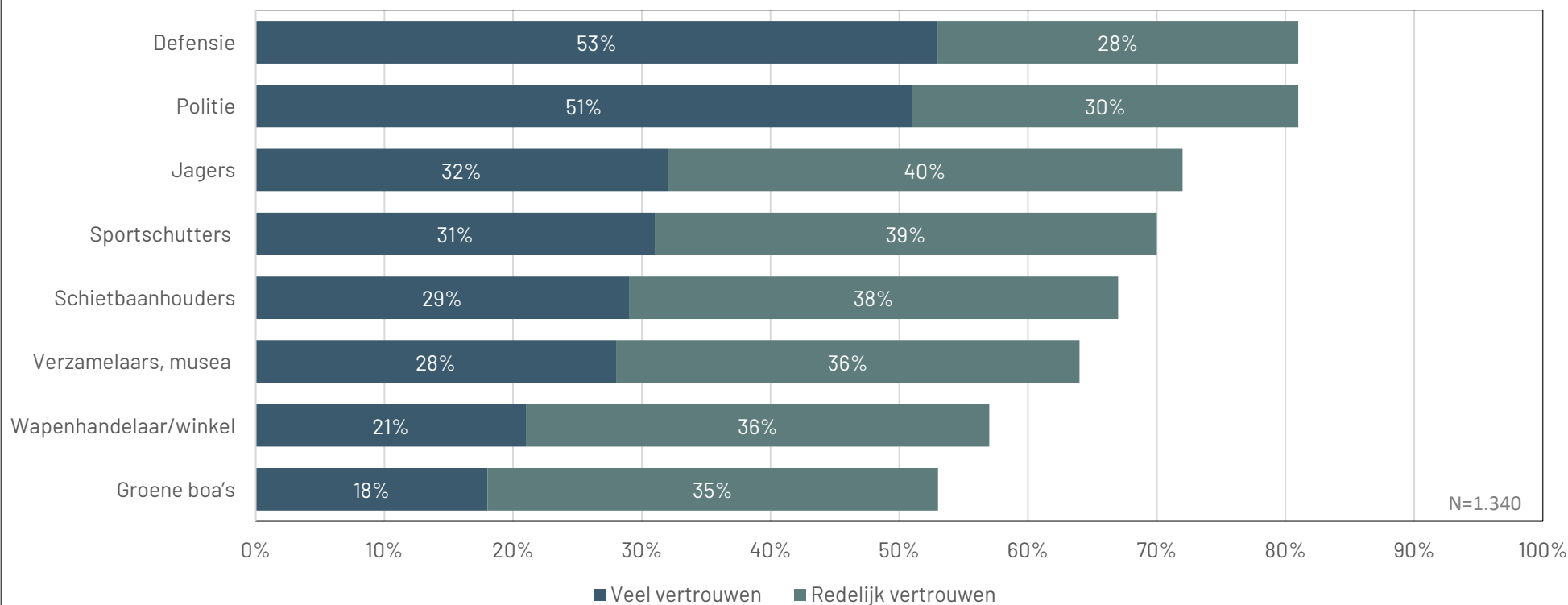
Hoeveel vertrouwen heeft u in defensie?

Hoeveel vertrouwen heeft u in groene boa's?

Hoeveel vertrouwen heeft u in de volgende groepen als het gaat om veilig omgaan met wapens?

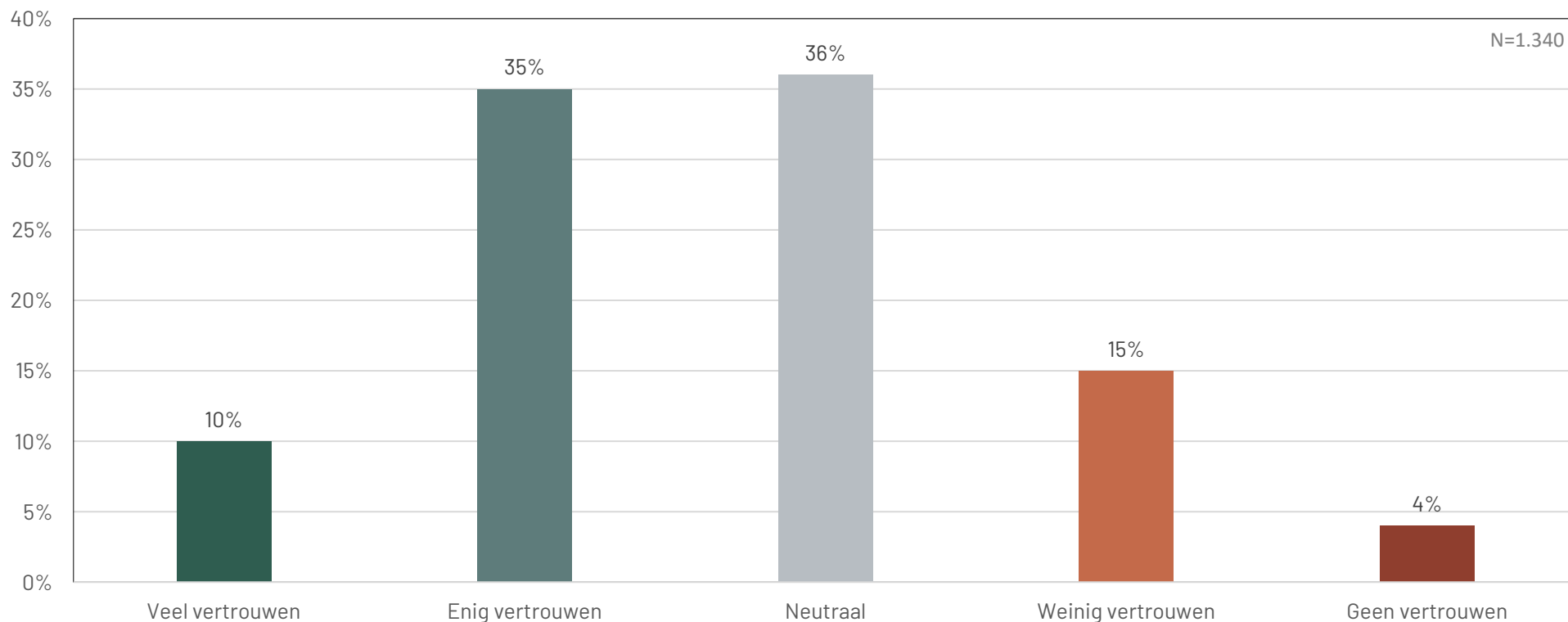

Het vertrouwen in veilig omgaan met wapens verschilt per groep, maar blijft bij alle genoemde groepen boven de 50% wanneer 'veel vertrouwen' en 'redelijk vertrouwen' worden samengenomen. Defensie en politie genieten veruit het meeste vertrouwen: ruim acht op de tien respondenten hebben vertrouwen in hun omgang met wapens. Ook jagers, sportschutters, schietbaanhouders en verzamelaars krijgen van een meerderheid vertrouwen, al ligt dit lager dan bij officiële veiligheidsdiensten. Het vertrouwen is relatief het laagst bij wapenhandelaren en groene boa's, maar ook daar heeft nog altijd meer dan de helft van de respondenten vertrouwen in een veilige omgang met wapens.

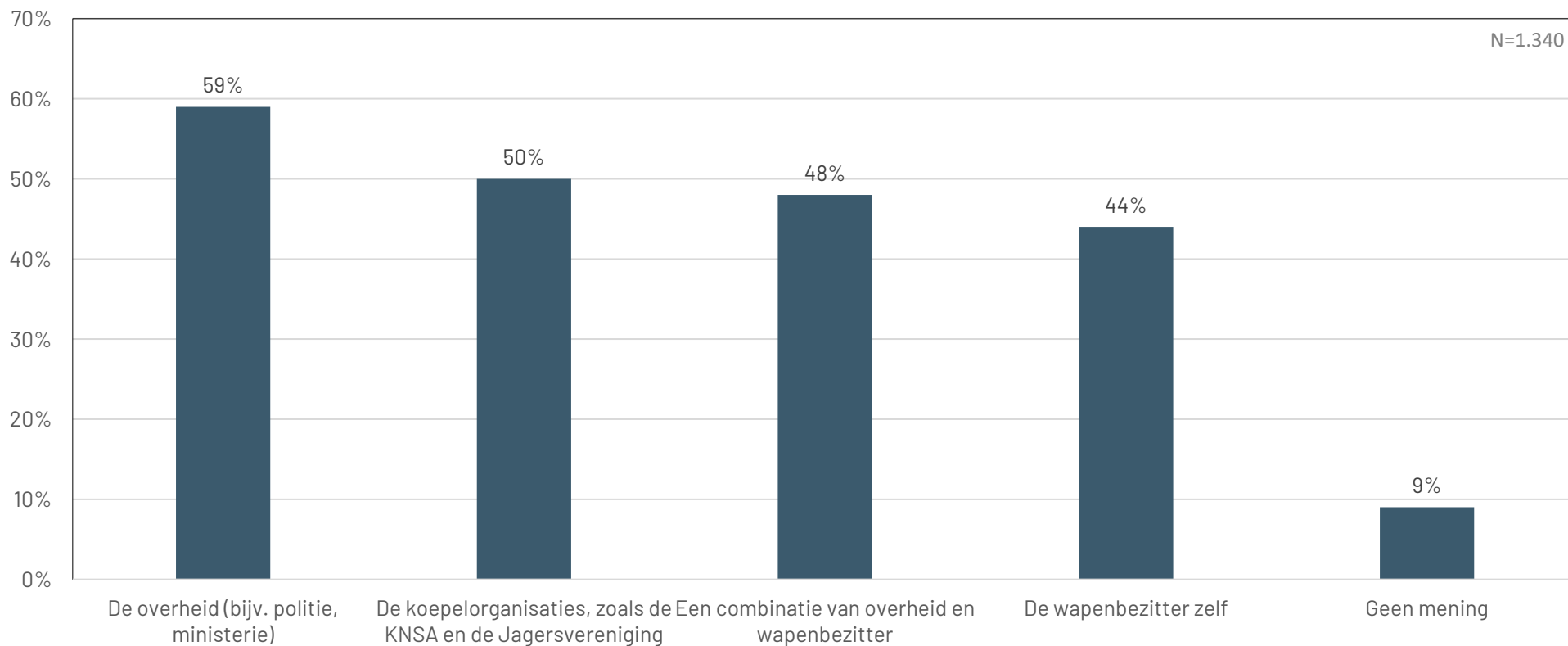
Hoe Nederlanders kijken naar de politiek en wapenregelgeving

In hoeverre heeft u vertrouwen in de manier waarop de politiek omgaat met wapenwetgeving?

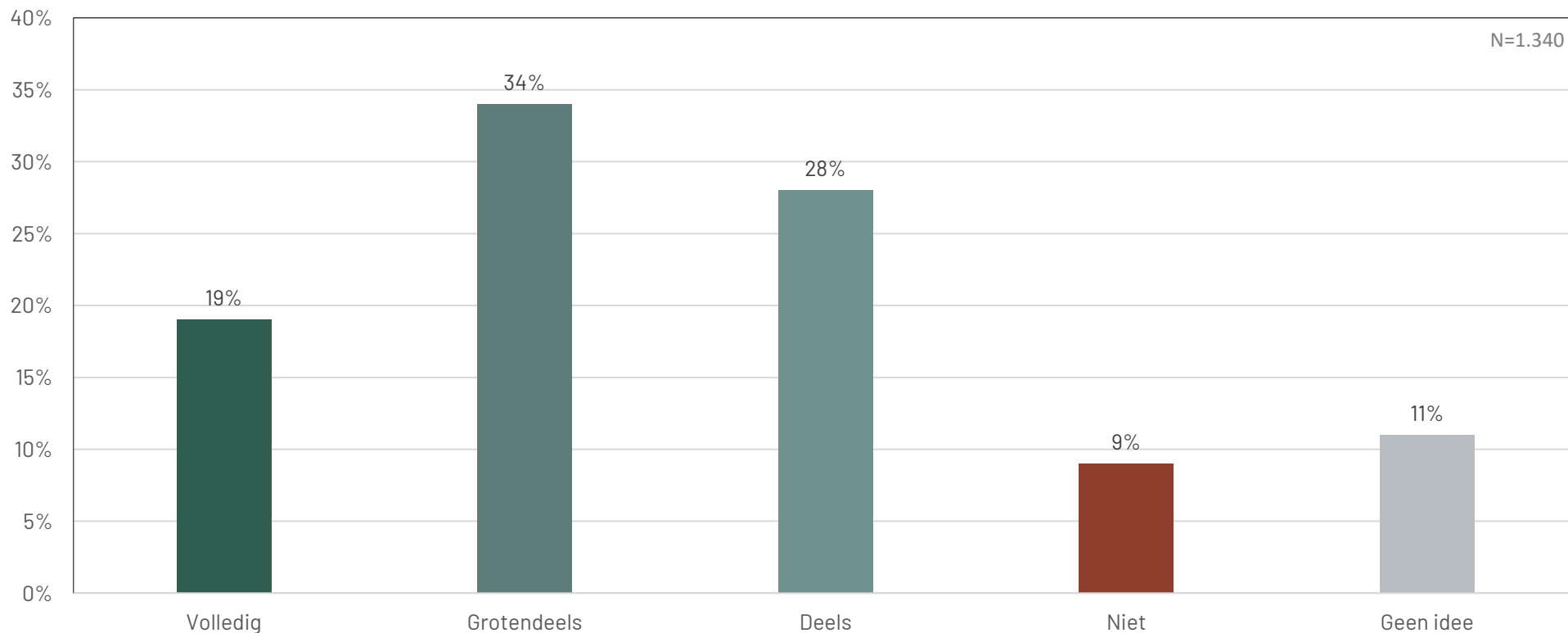

Het vertrouwen in de manier waarop de politiek omgaat met wapenwetgeving is verdeeld. Een groot deel van de respondenten is neutraal (36%) of heeft enig vertrouwen (35%) in het beleid. Slechts een kleine groep geeft aan veel vertrouwen te hebben, terwijl ongeveer één op de vijf respondenten weinig tot geen vertrouwen heeft. Dit wijst erop dat Nederlanders terughoudend zijn in hun oordeel over de politieke aanpak van wapenwetgeving, zonder dat er sprake is van uitgesproken wantrouwen bij de meerderheid.

Welke partijen zouden volgens u moeten bijdragen aan veilig legaal wapenbezit?

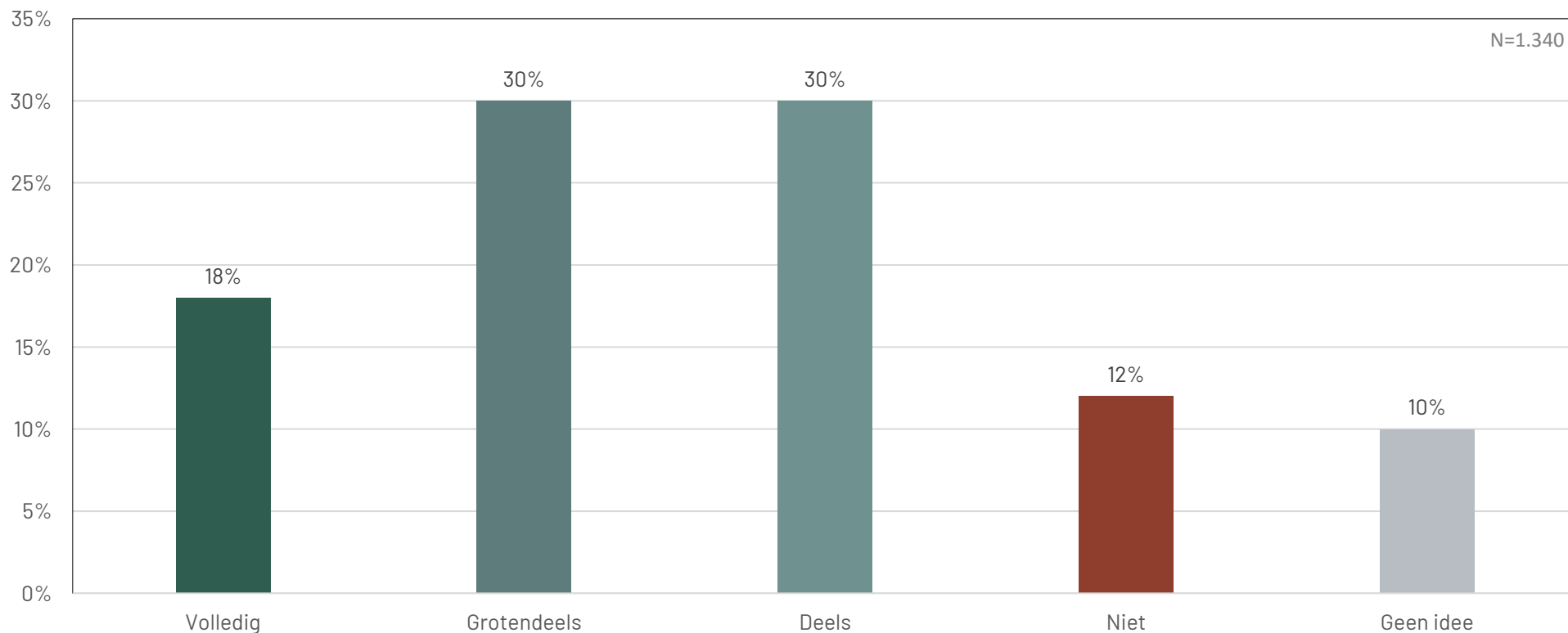
De resultaten laten zien dat Nederlanders veiligheid rondom legaal wapenbezit vooral zien als een gedeelde verantwoordelijkheid. De overheid wordt het vaakst genoemd (59%), gevolgd door koepelorganisaties zoals de KNSA en jagersverenigingen (50%). Ook een combinatie van overheid en wapenbezitters zelf krijgt brede steun (48%). Daarnaast vindt 44% dat de wapenbezitter zelf een belangrijke rol speelt. Dit wijst erop dat respondenten veilige omgang met wapens niet bij één partij neerleggen, maar verwachten dat overheid, organisaties en wapenbezitters samen verantwoordelijkheid dragen.

In Nederland is het bezit van vuurwapens voor burgers in principe verboden. Voor natuurbeheer kan onder strikte voorwaarden een vergunning worden verleend. In hoeverre vindt u dit doel een legitieme reden voor legaal wapenbezit?

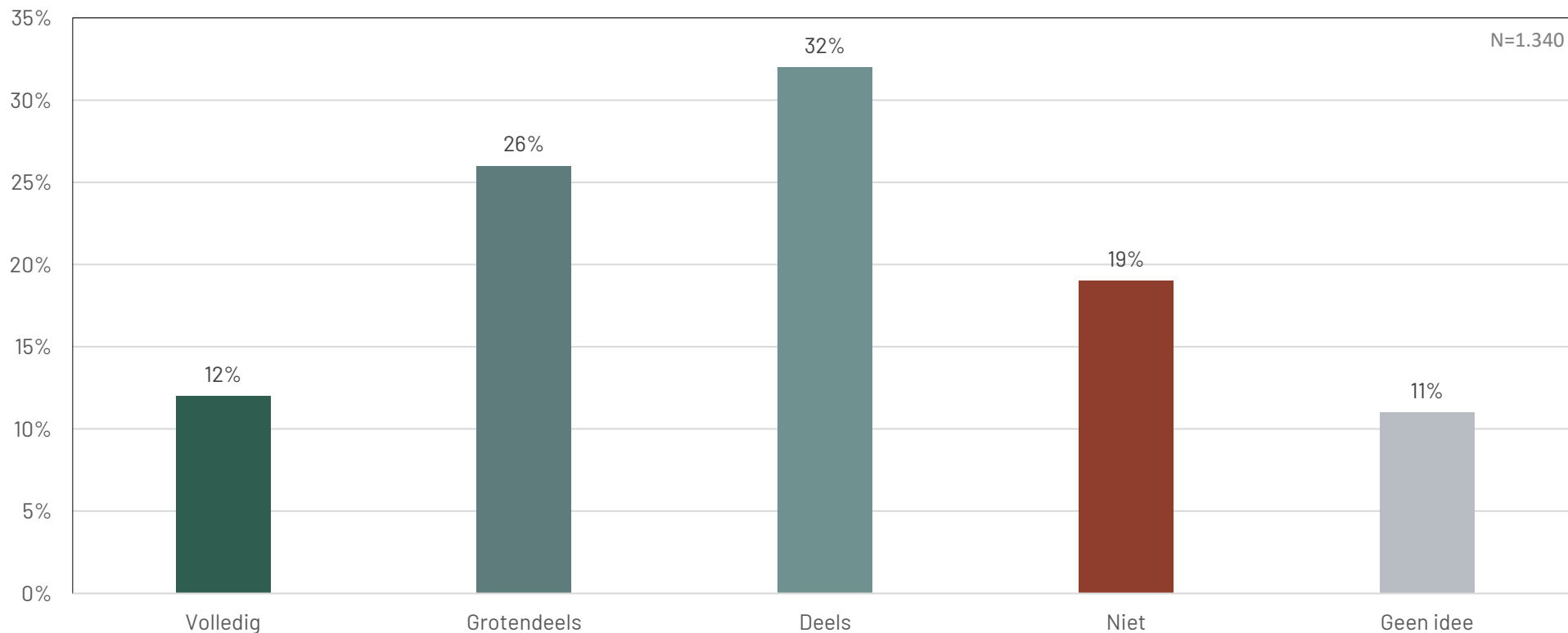
De resultaten laten zien dat een ruime meerderheid natuurbeheer als een legitieme reden voor legaal wapenbezit beschouwt. In totaal vindt 53% dit volledig of grotendeels een geldige reden, terwijl nog eens 28% dit deels ondersteunt. Slechts 9% vindt natuurbeheer geen legitieme reden voor legaal wapenbezit. Dit wijst erop dat veel Nederlanders begrip hebben voor uitzonderingen op het algemene verbod op vuurwapenbezit, mits deze gekoppeld zijn aan duidelijke en gecontroleerde doeleinden zoals natuurbeheer.

In Nederland is het bezit van vuurwapens voor burgers in principe verboden. Voor de schietsport kan onder strikte voorwaarden een vergunning worden verleend. In hoeverre vindt u dit doel een legitieme reden voor legaal wapenbezit?

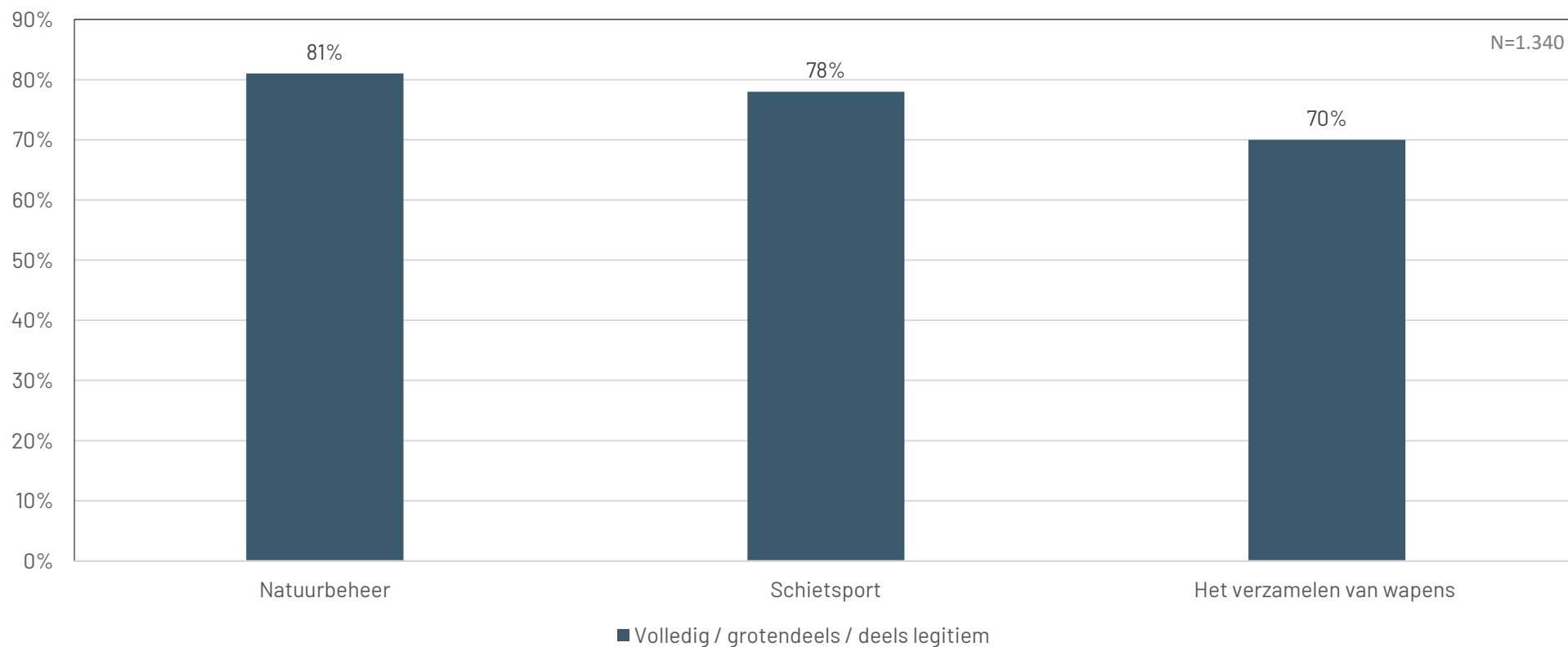
De resultaten laten zien dat een meerderheid van de Nederlanders de schietsport ziet als een legitieme reden voor legaal wapenbezit. In totaal vindt 48% dit volledig of grotendeels gerechtvaardigd, terwijl 30% dit deels ondersteunt. Slechts 12% vindt de schietsport geen legitieme reden voor legaal wapenbezit. Dit wijst erop dat veel respondenten begrip hebben voor vuurwapenbezit binnen een gecontroleerde sportcontext, mits dit onder strikte voorwaarden plaatsvindt.

In Nederland is het bezit van vuurwapens voor burgers in principe verboden. Voor het verzamelen van wapens kan onder strikte voorwaarden een vergunning worden verleend. In hoeverre vindt u deze doeleinden een legitieme reden voor legaal wapenbezit?

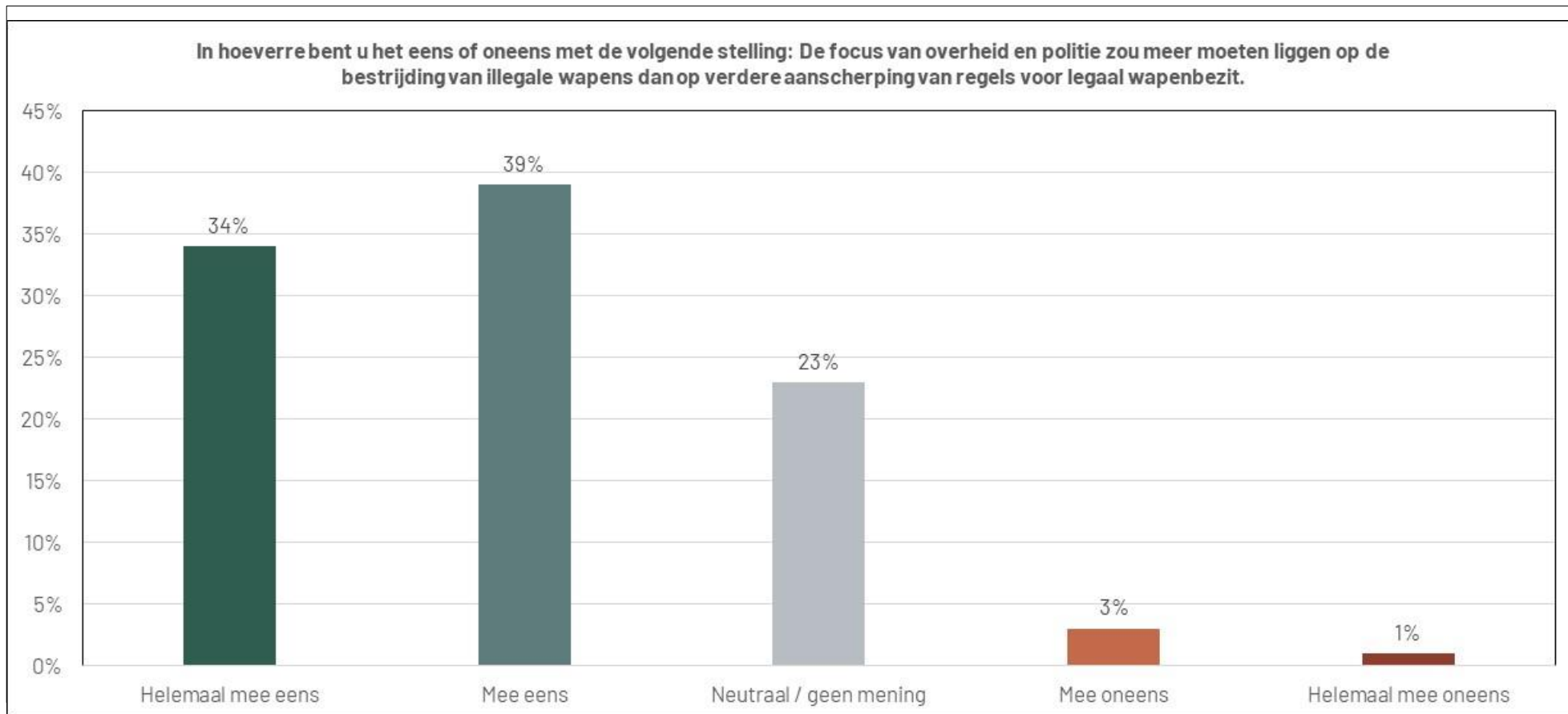

De resultaten laten zien dat Nederlanders verdeeld zijn over het verzamelen van wapens als legitieme reden voor legaal wapenbezit. Een minderheid van 38% vindt dit volledig of grotendeels gerechtvaardigd, terwijl 32% dit slechts deels ondersteunt. Tegelijkertijd vindt bijna één op de vijf respondenten (19%) het verzamelen van wapens geen legitieme reden. Dit suggereert dat er meer terughoudendheid bestaat tegenover wapenverzameling dan bij doeleinden zoals natuurbeheer of schietsport.

In hoeverre worden verschillende doeleinden gezien als legitieme reden voor legaal wapenbezit?

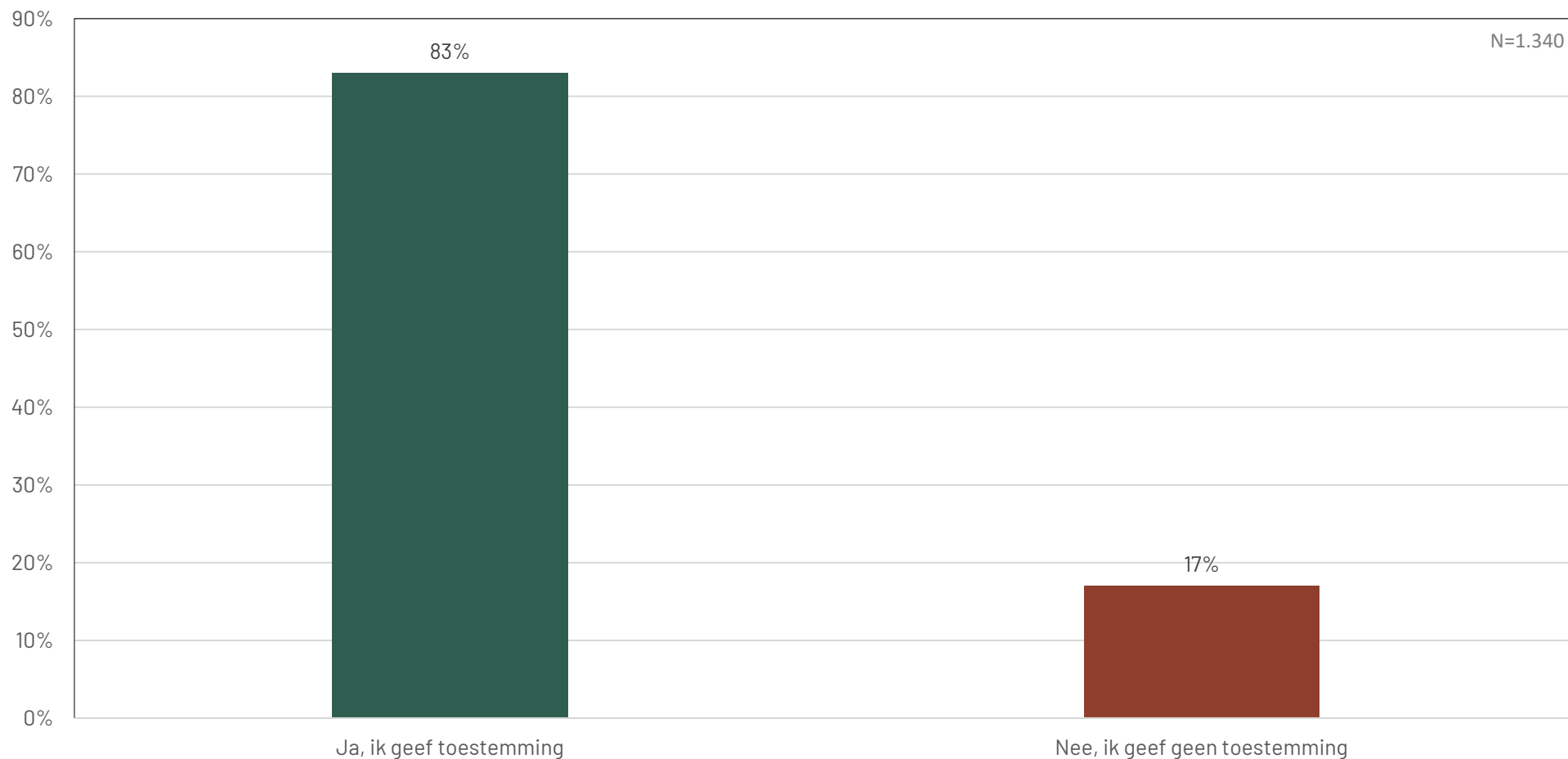

De grafiek laat zien dat een grote meerderheid van de Nederlanders natuurbeheer, schietsport en in mindere mate wapenverzameling ziet als een legitieme reden voor legaal wapenbezit. Vooral natuurbeheer (81%) en schietsport (78%) krijgen brede steun. Ook voor het verzamelen van wapens is er met 70% relatief veel begrip, al ligt de steun hiervoor iets lager. Dit wijst erop dat Nederlanders onder strikte voorwaarden ruimte zien voor legaal wapenbezit wanneer daar een duidelijk en specifiek doel aan verbonden is.

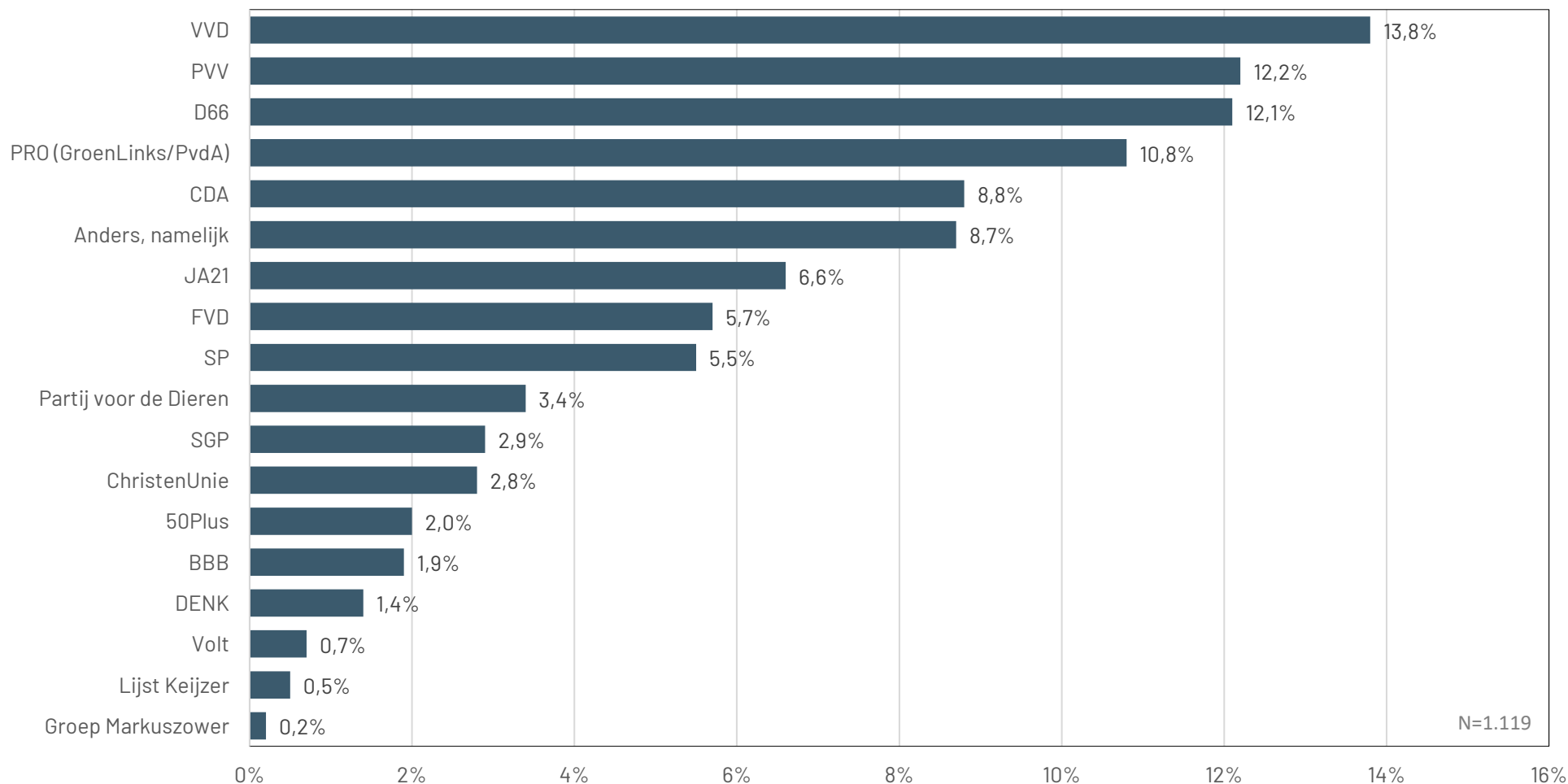

De resultaten laten zien dat een duidelijke meerderheid van de Nederlanders vindt dat overheid en politie zich vooral moeten richten op de bestrijding van illegale wapens, in plaats van op verdere aanscherping van regels voor legaal wapenbezit. In totaal is 73% het hiermee eens, terwijl slechts 4% het oneens is. Dit wijst erop dat veel respondenten het grootste veiligheidsprobleem vooral associëren met illegale wapens en prioriteit geven aan handhaving en criminaliteitsbestrijding boven extra beperkingen voor legale wapenbezitters.

We zouden u graag willen vragen naar uw politieke voorkeur. Deze informatie valt onder bijzondere persoonsgegevens. Geeft u toestemming om deze gegevens in dit onderzoek te verwerken?

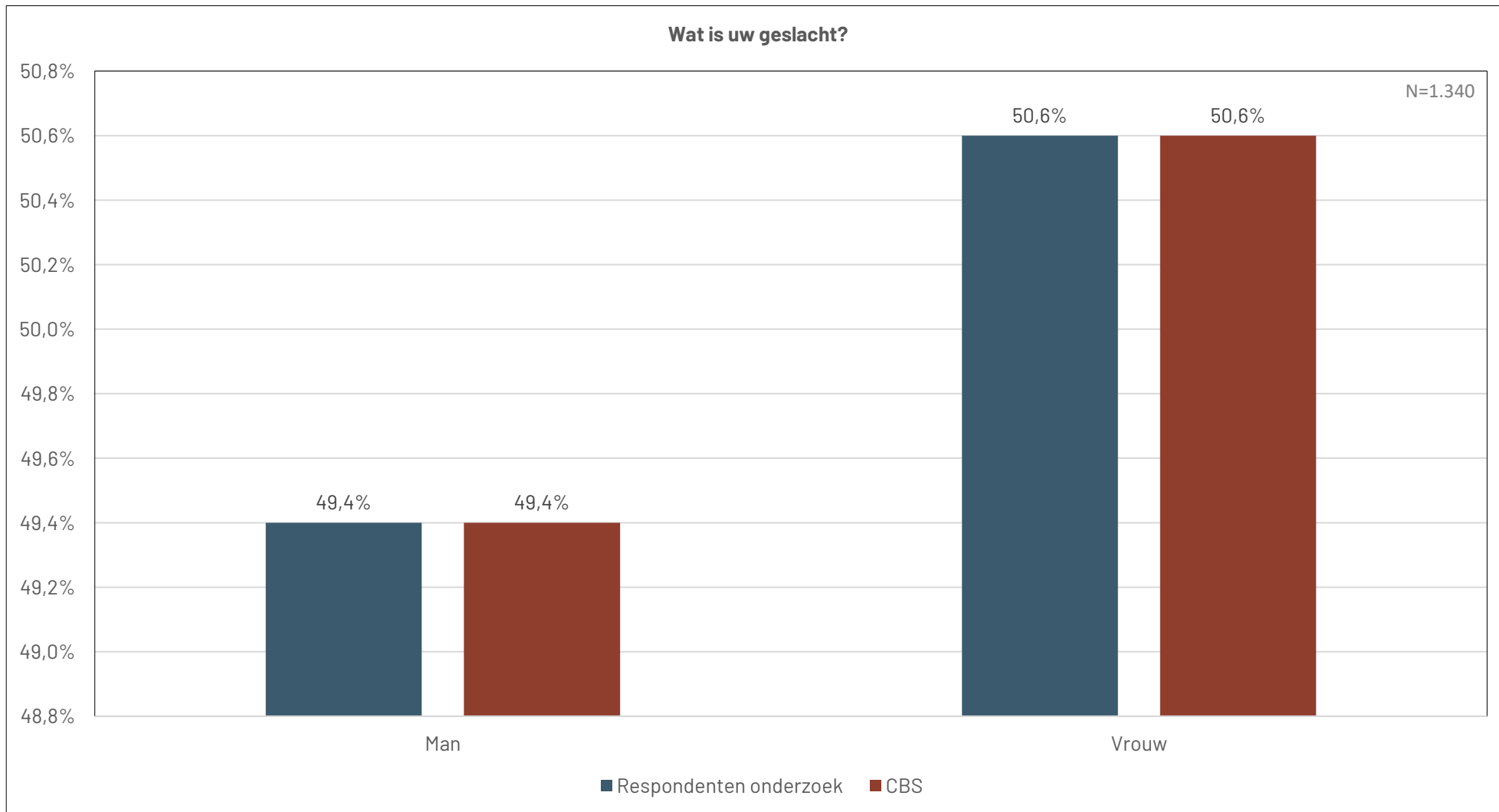

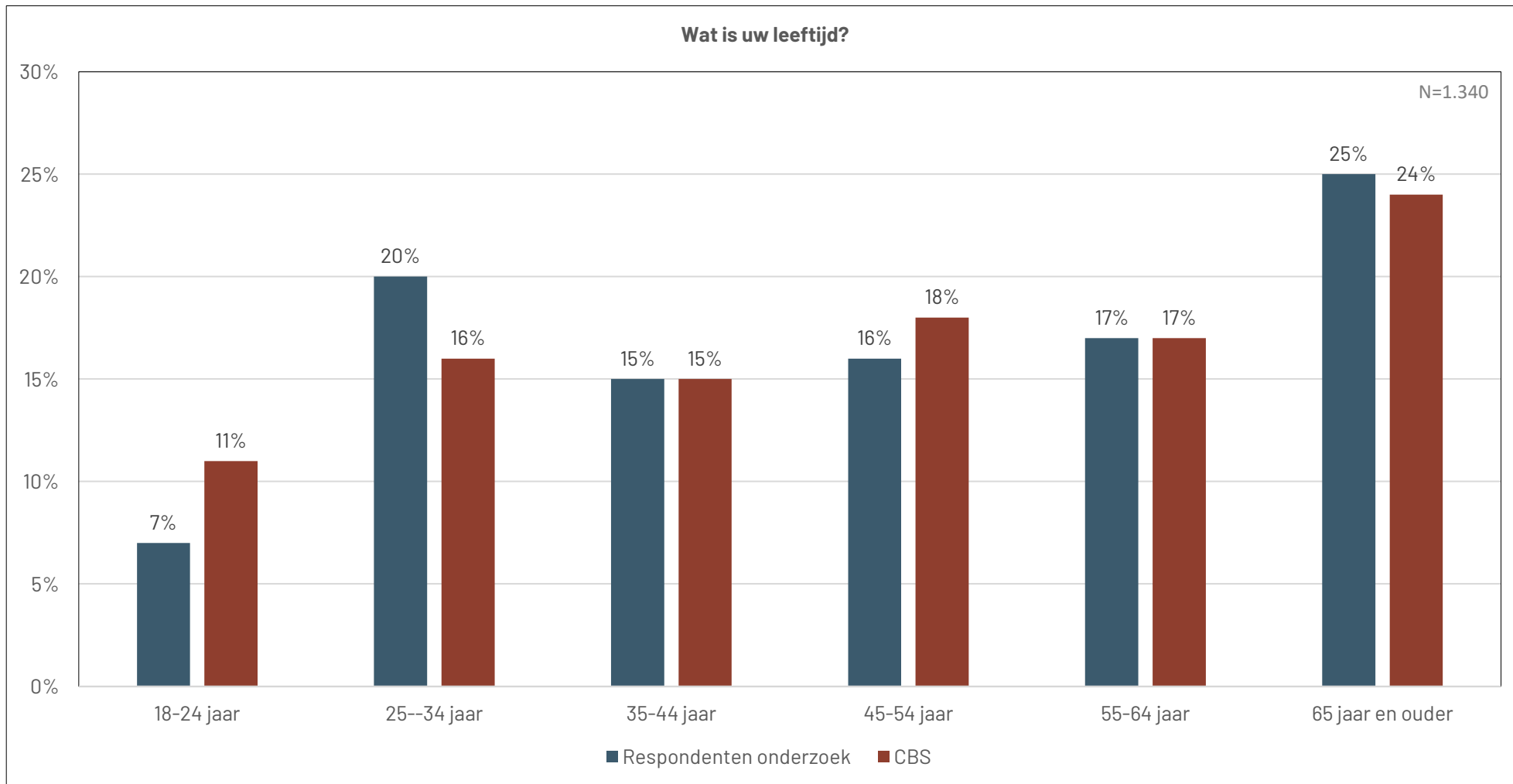
Van welke politieke partij bent u een aanhanger?

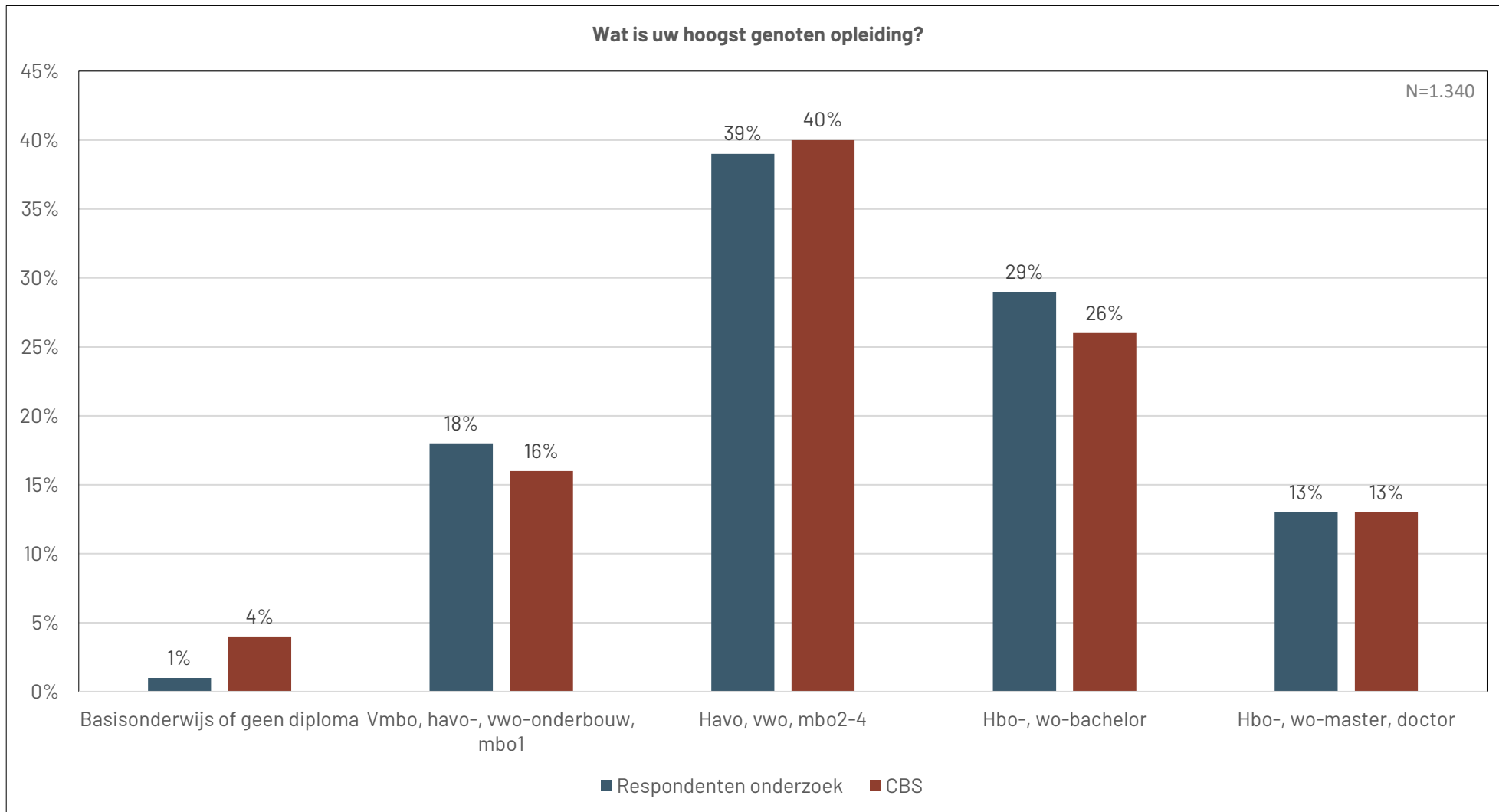

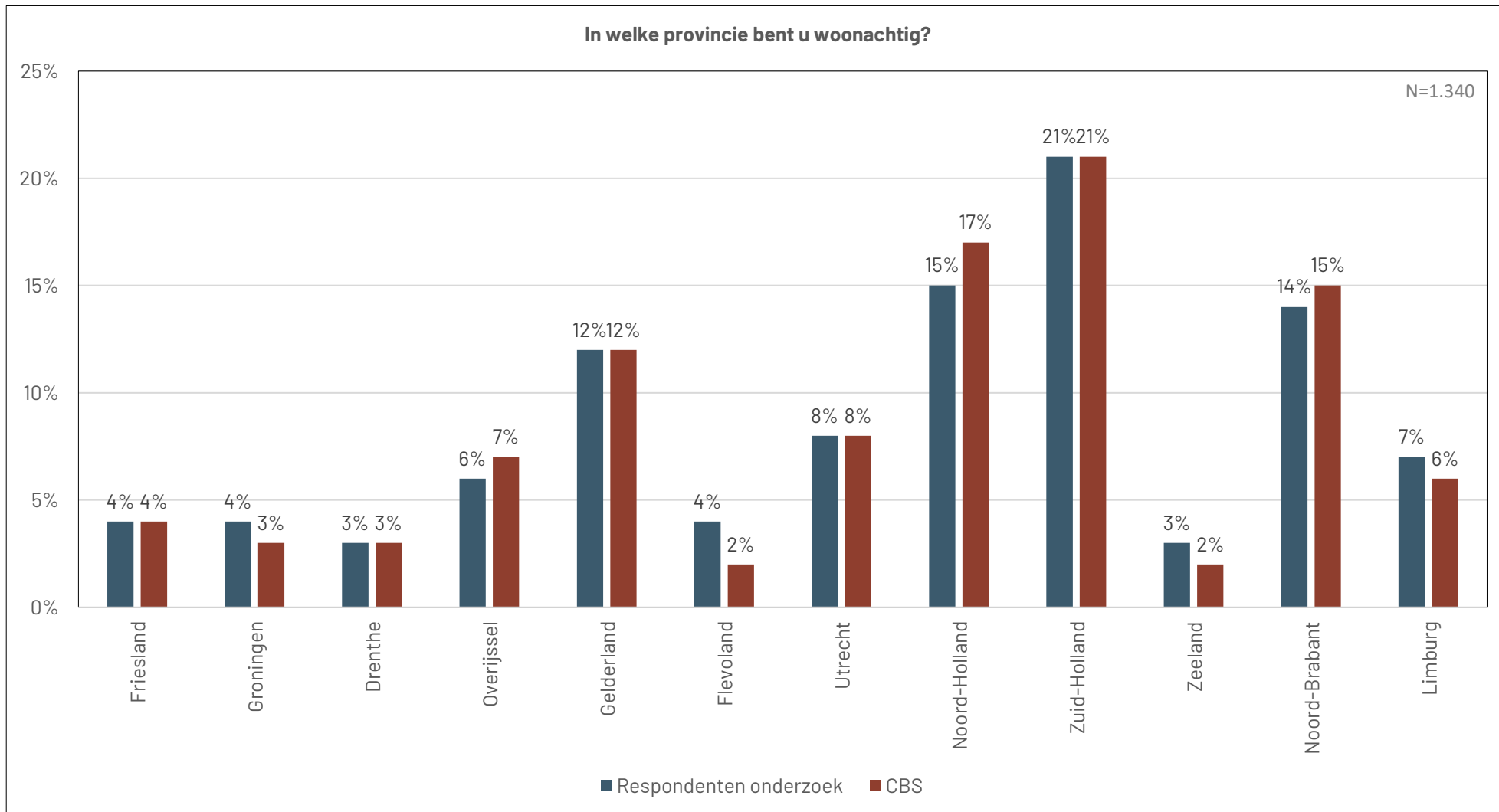
Socio-demografische gegevens

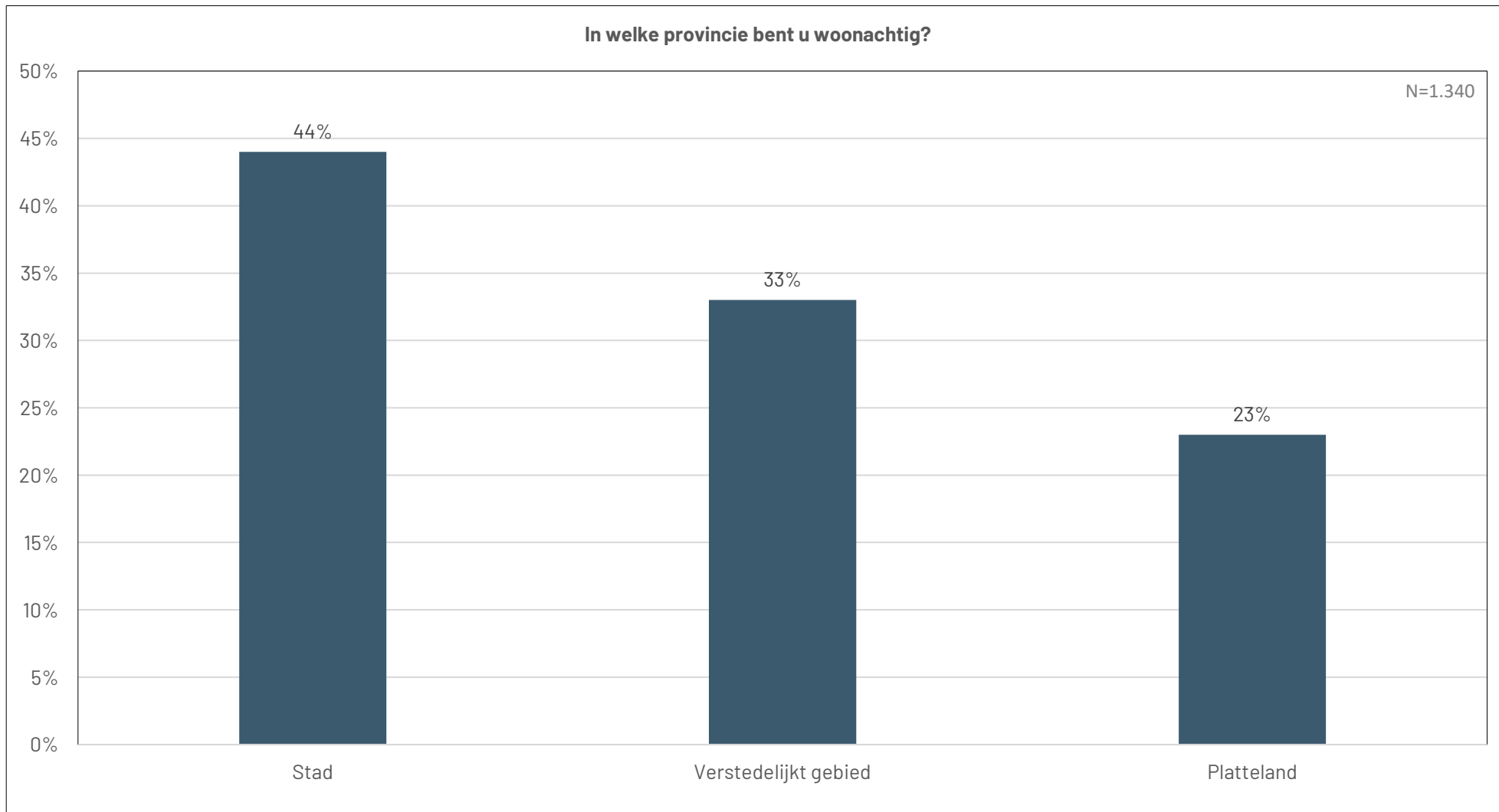

De representativiteit van het onderzoek is beoordeeld door de samenstelling van de respons te vergelijken met de meest recente bevolkingscijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Daarbij is gekeken naar kenmerken als leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en regio.

Overall conclusies

Overall conclusies

De belangrijkste overall conclusies uit het onderzoek zijn dat Nederlanders een scherp onderscheid maken tussen illegaal en legaal wapenbezit, waarbij illegale wapens duidelijk als het grootste veiligheidsprobleem worden gezien. Tegelijkertijd bestaat er relatief veel vertrouwen in het huidige systeem van vergunningen, controles en toezicht rondom legaal wapenbezit.

Illegale wapens worden gezien als het grootste probleem

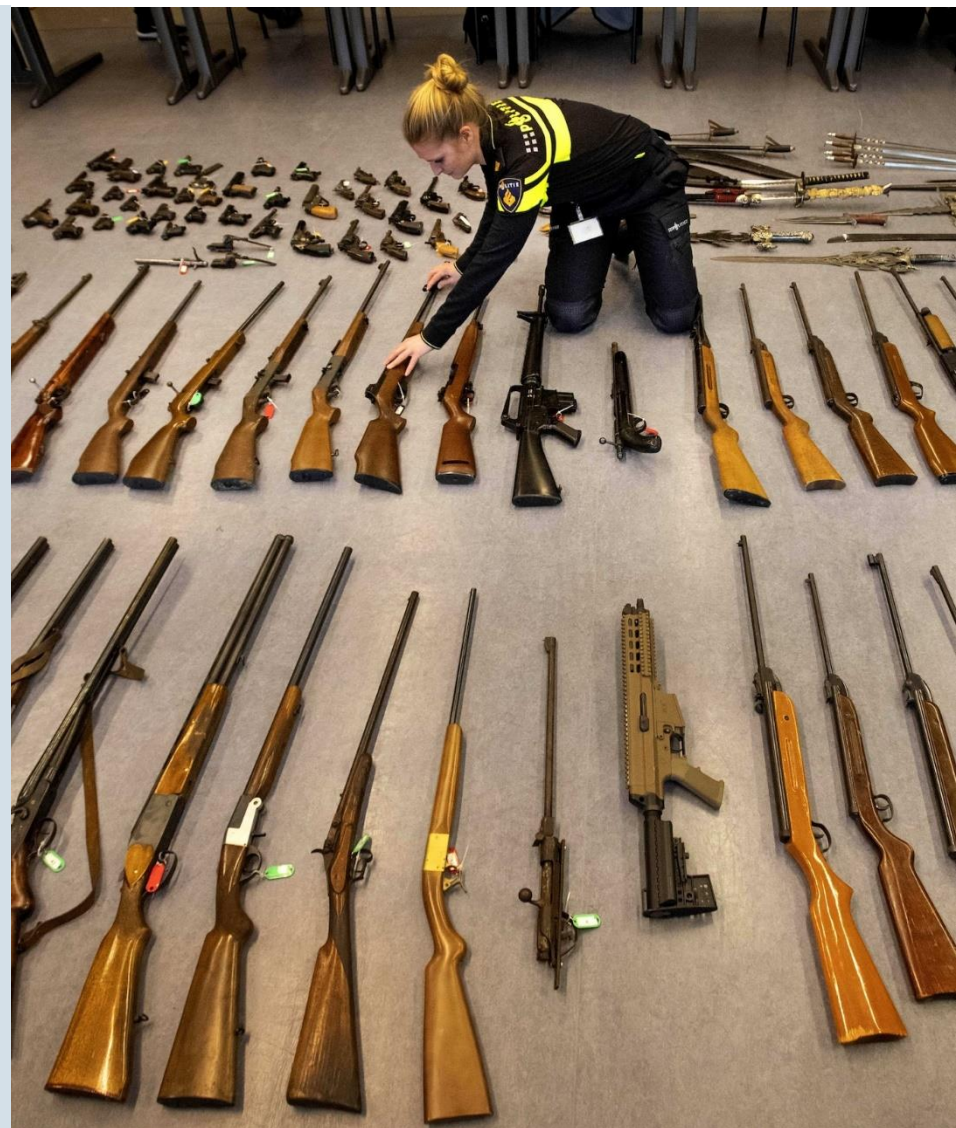
De zorgen over illegaal wapenbezit zijn groot. Een ruime meerderheid van de Nederlanders koppelt vuurwapengeweld vooral aan illegale wapens en criminaliteit. Veel respondenten denken dat illegale wapens vaker voorkomen, gemakkelijker verkrijgbaar zijn en een groeiend maatschappelijk risico vormen. Criminaliteit, georganiseerde misdaad en geweld worden vrijwel direct geassocieerd met illegale vuurwapens.

Nederlanders maken duidelijk onderscheid tussen legaal en illegaal wapenbezit

Een van de sterkste uitkomsten van het onderzoek is dat Nederlanders legaal wapenbezit niet automatisch verbinden aan criminaliteit of geweld. Incidenten met vuurwapens worden door de meeste respondenten voornamelijk gekoppeld aan illegale wapens. Legale vuurwapens worden veel vaker gezien als onderdeel van een gecontroleerd systeem met vergunningen, toezicht en regels.

Vertrouwen versus kennis

De resultaten laten zien dat vertrouwen in legaal wapenbezit sterk samenhangt met kennis

over het bestaande toezicht en de controlesystemen. Respondenten die bekend zijn met jaarlijkse onaangekondigde politiecontroles beoordelen legaal wapenbezit duidelijk vaker als veilig dan respondenten die hier niet van op de hoogte zijn. Tegelijkertijd blijkt dat onbekendheid met deze controles vaker leidt tot een neutrale houding of onzekerheid.

Terughoudendheid komt bij een deel van de publieke niet zozeer voort uit afwijzing van legaal wapenbezit zelf, maar uit beperkte kennis over de manier waarop toezicht, opslagcontrole en vergunningverlening in Nederland zijn georganiseerd. De resultaten suggereren daarom dat meer transparantie en informatie over bestaande veiligheidsmaatregelen kan bijdragen aan groter maatschappelijk vertrouwen in het huidige systeem van legaal wapenbezit.

Vertrouwen in toezicht, regels en vergunningensysteem

Meer dan de helft van de Nederlanders vindt dat legaal wapenbezit in Nederland veilig verloopt. Respondenten geven aan vertrouwen te hebben in de bestaande controles, screenings, vergunningseisen en handhaving. Vooral het idee dat vergunninghouders streng worden gecontroleerd en dat incidenten met legale wapens relatief weinig voorkomen, draagt bij aan dit vertrouwen.

Kennis over regelgeving is beperkt

Hoewel veel Nederlanders weten dat vuurwapens vergunningplichtig zijn, blijkt de kennis over de uitgebreide procedures, opleidingen en controles beperkt. Vooral de langdurige trajecten voor sportschutters, jagers en wapenverzamelaars zijn bij een groot deel van de bevolking onbekend. Dit wijst erop dat publieke beeldvorming niet altijd overeenkomt met de feitelijke regelgeving en praktijk.

Feitelijke onderzoeksconclusies

- Nederlanders maken een duidelijk onderscheid tussen illegaal en legaal wapenbezit
- Illegale wapens worden door de meeste Nederlanders gezien als het grootste veiligheidsrisico
- Een meerderheid van de Nederlanders heeft vertrouwen in het Nederlandse stelsel van vergunningverlening en toezicht op legaal wapenbezit
- Jagers, sportschutters, wapenverzamelaars en schietverenigingen worden overwegend positief beoordeeld
- Er is weinig draagvlak voor verdere aanscherping van de regels voor legale vergunninghouders.

Betekenis van de resultaten

Het maatschappelijk debat is minder gepolariseerd dan vaak wordt verondersteld

Nederlanders blijken onderscheid te maken tussen de aanpak van illegaal vuurwapenbezit en legaal, gereguleerd wapenbezit. Zij zien vooral een rol voor de overheid in het bestrijden van criminaliteit en illegale handel, terwijl het bestaande vergunningstelsel voor legale wapenbezitters op relatief veel vertrouwen kan rekenen.

Ruimte voor een genuanceerd debat

De resultaten laten zien dat veiligheid en verantwoord legaal wapenbezit door veel Nederlanders niet als tegenstellingen worden gezien. Dit biedt ruimte voor een maatschappelijk debat waarin zowel veiligheid als de belangen van jagers, sportschutters en wapenverzamelaars een plaats hebben.

Belang voor beleid

Voor beleidsmakers betekent dit dat maatregelen die gericht zijn op illegale wapens waarschijnlijk op meer maatschappelijk draagvlak kunnen rekenen dan generieke aanscherpingen voor vergunninghouders die zich aan de regels houden.

toezicht, screening en handhaving belangrijk. Er is weinig draagvlak voor ongecontroleerde verruiming van toegang tot wapens, maar wel begrip voor legaal wapenbezit binnen strikte regels en toezicht.

De rol van media in de beeldvorming

Berichtgeving over schietincidenten versterkt bij veel Nederlanders het gevoel dat illegale wapens een groeiend probleem vormen. Tegelijkertijd denken veel respondenten dat media-aandacht vooral betrekking heeft op illegale wapens en niet op legaal geregistreerde vuurwapens. Hierdoor ontstaat in de publieke opinie een duidelijke scheiding tussen criminaliteit enerzijds en gecontroleerd legaal wapenbezit anderzijds.

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Zest Marketing in publicaties op basis van deze rapportage – anders dan integrale publicatie – is echter schriftelijke toestemming vereist van Zest Marketing Consultancy.

Beeldmateriaal

Zest Marketing heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Zest Marketing.

Zest Marketing

Website: www.zestresearch.nl

Zest Marketing is onder andere gespecialiseerd in het in kaart brengen van verwachtingen, opinies en percepties.

Met de bekende Wat Wilt U?© methode worden verwachtingen, opinies en percepties gemeten van burgers, leden en donateurs.

Dit leidt tot nieuwe inzichten. Inzichten die direct vertaald kunnen worden naar nieuwe strategieën, beleid, programma's, producten en diensten en campagnes.

Zest ondersteunt organisaties vraaggestuurd met het inbedden van deze nieuwe strategieën.

Oftewel: eerst vragen, daarna maken en ...

vervolgens succesvol vermarkten!